

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

10 JULI 1996

BELEIDSBRIEF

Interlandelijke adoptie

ingediend
door de heer Luc Martens,
Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

INHOUDSTABEL

I. VOORWOORD

II. INLEIDING

III. BESCHRIJVING HUIDIGE ADOPTIESITUATIE

- Historiek van de adoptie in ons rechtstelsel
- Overzicht van de wetswijzigingen aan de Belgische adoptiewetgeving
- Huidige adoptiesituatie

IV. VOORSTEL VOOR EEN GEWIJZIGDE ADOPTIEPROCEDURE

- Inleiding
- Melding en Registratie
- Voorbereiding I
- Selectie / Gezinsrapport
- Beginseltoestemming
- Herzieningscommissie
- Bemiddeling via adoptiedienst :
 - * voorbereiding II
 - * plaatsing
 - * registratie
 - * nazorg I
 - * nazorg II
- Zelfdoeners :
 - * controle buitenlands contact
 - * procedure in herkomstland

V. ROL EN POSITIE KIND & GEZIN	34
VI. KOSTENVERDELING & SUBSIDIERING	37
VII. GEVOLGEN OP WETGEVEND VLAK	41
- Wijzigingen op federaal vlak	
- Wijzigingen op gemeenschapsniveau	
VIII. SLOTBESCHOUWING	51
<u>Bijlage 1</u> : Cijfergegevens dienst Vreemdelingenzaken	55
<u>Bijlage 2</u> : Beginseltoestemming op niet vervalsbaar papier.	57
<u>Bijlage 3</u> : Wetsontwerp Beaufays	58
<u>Bijlage 4</u> : Advies Raad van State	65
<u>Bijlage 5</u> : Schematisch overzicht procedure	75
<u>Bijlage 6</u> : Begripsbepalingen	79
<u>Bijlage 7</u> : ° decreet 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten	83
° Besluit Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989	
° Besluit Vlaamse regering van 23 maart 1994 tot wijziging van het besluit van 31 januari 1990.	
<u>Bijlage 8</u> : ° Besluit van de Vlaamse regering houdende aanduiding van Kind en Gezin als bevoegde instantie inzake interlandelijke adoptie.	92

BELEIDSBRIEF INTERLANDELIJKE ADOPTIE

I. VOORWOORD

Adoptie, het opnemen van “vreemde” kinderen in zijn gezin is een heel oude instelling. Ook al is het aspect “belang van het kind” er in onze gebieden nog niet zo heel lang geleden aan toegevoegd, toch was adoptie in de eerste plaats gericht op het helpen van een noodlijdend kind. De oudste op schrift gestelde adoptie wordt met rechten en plichten beschreven op een kleitablet met een Summerische tekst van ruim 4000 jaar oud ⁽¹⁾

“Zijn vlees, zijn bloed is vreemd bloed, verplant uit de familie in een vreemd huis. Die geen vader en geen moeder heeft (wees), die zijn vader en zijn moeder niet kent (vondeling), hij is in een kuil gevonden, van de straat is hij binnengebracht. ... Met getuigen erbij heeft hij (de adoptant) de maat van zijn voet genomen en de getuigen hebben dat bezegeld. Hij heeft hem aan een voedster gegeven. ... Als eens zijn familie mocht opduiken en hem tot zich nemen en binnenhalen wil, dan moet zij (de moeder) een vaatje mensenmelk vullen en zij kan haar zoon meenemen.” (De moeder moet met andere woorden kunnen bewijzen dat zij het kind kan zogen, wat vermoedelijk symbolisch bedoeld is, zij moet voor het kind kunnen zorgen). ... “De pleegvader neemt het kind op als zijn zoon, laat hem een goed vak leren en neemt de verantwoordelijkheid voor zijn opvoeding op zich. ... Want ook indien zijn adoptant tien zonen zou krijgen, dan zal zijn aangenomen kind de oudste broer zijn. De oudste broer krijgt een voorkeursdeel (van de erfenis).”

Deze tekst bevat vele essentiële aspecten, ook van de moderne adoptie-instelling.

⁽¹⁾ Naaktgeboren, C (1988), het aangenomen Kind.

Deventer : Ankh. Hermes en Magda Plomteux in “Vreemde Vogels?”, Mensana.

De internationalisering van onze maatschappij heeft adoptie over de volkeren en continenten heen mogelijk gemaakt. Door maatschappelijke wijzigingen leggen kinderloze echtparen zich minder snel neer bij hun kinderloosheid.

Adoptie dient een wederkerig geluk mogelijk te maken voor het kind in nood en de adoptant.

Bij de adoptie kan de verantwoordelijkheid van de maatschappij niet ontlopen worden. Bevoegde instanties dienen erover te waken dat elke adoptie zijn doelstelling bereikt, er geen druk wordt uitgeoefend op de zwakste partij, geen illegale bemiddelaars misbruik maken.

Gaandeweg groeide het besef dat de huidige wetgeving in Vlaanderen en België onvoldoende bescherming biedt voor de kinderen en hun geboortelouder in de herkomstlanden. Ook voor de interne adoptie dienen bijkomende garanties te worden ingebouwd.

Wat inzake interne adopties ?

We willen duidelijk stipuleren dat we de huidige beleidsbrief beperken tot interlandelijke adoptie. Wij zijn van oordeel dat de principes terzake, het theoretische kader, het wetenschappelijk onderzoek, een voldoende basis vormen om terzake duidelijke beleidsprincipes vast te leggen en om vervolgens over te gaan tot uitvoerende maatregelen.

Het standpunt van de kinderen en hun geboortemoeder.

De adoptie van in België geboren kinderen roept echter in een bredere context vragen op. Het feit dat een in België wonende vrouw haar kind afstaat roept de vraag op naar het waarom. Kon zij beroep doen op de hulpverlening ? Vond zij geschikte hulpverleners ? Aan een ongewenst zwangere vrouw kan een brede dienstverlening worden aangeboden (gezinsbegeleiding - steungezinnen - pleegopvang - adoptie). De ongewenst zwangere vrouw zou de garantie moeten krijgen van degelijke hulpverlening waarbij adoptie slechts in laatste instantie wordt overwogen.

Wanneer men ze alternatieven aanbiedt, ze helpt bij het overbruggen van haar crisissituatie kan in vele gevallen een adoptie worden vermeden. Dit leert ons de ervaring van huidige adoptiediensten.

Bovendien moet binnenlandse adoptie “an sich” geherdefinieerd worden. Een evolutie naar een meer “open” adoptie is vaststaand. Hoe omschrijft men dan “open” adoptie en waarin onderscheidt deze zich van de pleegzorg ?

In Nederland, Frankrijk, Quebec en de Verenigde Staten wordt deze materie momenteel opnieuw bestudeerd. Het lijkt ons noodzakelijk deze gegevens te assimileren.

Actuele vragen zoals het terugvallen op de anonieme bevalling in Frankrijk, de vragen naar hun oorsprong door adoptiekinderen, het bezoekrecht van geboortemoeders, e.d.m. vragen onderzoek en nieuwe voorstellen (bv. centraal adoptieregister met toegang tot de gegevens, mits begeleiding).

De laatste 10 jaar zijn de visies rond binnenlandse adopties snel geëvolueerd. Door de recente media aandacht komen veel problemen uit een niet zo ver verleden naar boven.

Door wie en hoe kunnen deze personen geholpen worden ?

Wij stellen op grond van voorgaande duiding dan ook voor om een aparte beleidsbrief hieraan te besteden. Niettemin zijn een aantal maatregelen dermate dwingend dat zij ook op binnenlandse adopties zouden moeten van toepassing zijn, met name de verplichte begeleiding en ondersteuning van de geboortemoeder door erkende diensten m.a.w. verbod op rechtstreekse plaatsing.

Het standpunt van de adoptie-ouders.

Tevens dienen we erover te waken dat uiteraard ook alle adoptieouders die in aanmerking wensen te komen voor een interne adoptie, degelijk worden voorbereid en geëvalueerd. Alhoewel een aantal accenten anders liggen, is de essentie gelijklopend met de vereisten voor een buitenlandse adoptie.

In ieder geval moet in deze fase ook voor de interne adoptie een verplichte beginseltoestemming worden ingevoerd.

Een nieuw engagement.

Meerdere signalen hebben me bereikt zowel van Belgische geboorte-ouders, adoptieouders en geadopteerde jongvolwassenen. Dit heeft me gesterkt in mijn overtuiging dat adoptie, ook interlandelijke adoptie een waardevolle instelling blijft mits men bedacht en gestructureerd tewerk gaat. De beslissing is te ingrijpend om ze over te laten aan de vrije wil van een aantal betrokkenen.

De procedure die ik hierna beschrijf is een voorstel om adoptie de waarborgen te geven die noodzakelijk zijn, met name gelet op het feit dat België de UNO-conventie inzake de Rechten van het Kind ratificeerde. De procedure is veeleisend ten aanzien van deze betrokkenen : de adoptieouders die zich definitief engageren een vreemd kind als het hunne op te voeden, de overheid die in het belang van kind en ouder haar fiat geeft voor de plaatsing van het kind in een adoptiegezin en de adoptiediensten die de brug zijn tussen het kind, zijn oorspronkelijke familie en zijn nieuwe familie.

Er wordt een grote inzet verwacht van overheid, privé-diensten en adoptieouders.

Ik ben ervan overtuigd dat dit de adoptie-instelling ten goede komt. Steeds opnieuw opduikende adoptieschandalen moeten worden vermeden, want ze zijn kwetsend voor vele duizenden adoptiegezinnen.

Ik hoop dat deze beleidsbrief de aanzet kan bieden voor een fundamenteel en integer debat.

II. INLEIDING

*"Is that a man's cub ?" said Mother Wolf. "I have never seen one. Bring it here." .
A Wolf accustomed to moving his own cubs can, if necessary, mouth an egg
without breaking it, and though Father Wolf's jaws closed right on the child's back
not a tooth even scratched the skin, as he laid it down among the cubs.
"How's Little ! How naked, and - how bold !" said Mother Wolf, softly.
... "So this is a man's cub".
(R. Kipling, The Jungle Books, p. 38) (*)*

Kinderen worden sinds mensenheugenis afgestaan en om welke reden ook door familieleden of anderen dan hun ouders opgevoed. Vaak werden zij dan door deze opvoeders geadopteerd. Dit betekent ook dat door de eeuwen heen familierechtelijke banden geheel of gedeeltelijk werden verbroken en nieuwe banden tot stand werden gebracht.

In de afgelopen decennia valt een opmerkelijke verschuiving waar te nemen van binnenlandse adoptie naar interlandelijke adoptie, onder meer door zowel maatschappelijke veranderingen, als medische ontwikkelingen.

Tot op heden is de wetgeving rond interlandelijke adoptie grotendeels gebaseerd op de oorspronkelijke wetgeving t.a.v. binnenlandse adoptie.

Gezien de internationale ontwikkelingen, waaronder met name de Haagse Conventie van 29 mei 1993 inzake de internationale samenwerking en de bescherming van kinderen op het gebied van de interlandelijke adoptie, is aanpassing van het beleid en de daarbij behorende wetgeving noodzakelijk.

Het definiëren en vastleggen van een nieuw beleid zal moed vergen van de politieke besluitvormers, aangezien het ingaat tegen een aantal in de publieke opinie hardnekkig ingewortelde ideeën, zoals bv.

- Adoptie wordt nodeloos ingewikkeld en duur gemaakt.

** Een gezinsonderzoek en andere administratieve verplichtingen zullen noodzakelijk blijven, aangezien in essentie een voor adoptie geschikt gezin gezocht wordt.
Een adoptie kan geen privé-aangelegenheid zijn aangezien het betrokken kind terzake centraal staat en de internationale gemeenschap reeds in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en later ook in de Haagse Conventie terzake principes en procedures heeft vastgelegd.*

(2) Vreemde Vogels ? Peter Rober - Bieke Schiltz - An Van Den Daele
Uitgave van MENSANA, p. 19.

- Daardoor blijven duizenden kinderen in tehuizen en wachten anderzijds kandidaat-adoptanten al te lang op een kind.
 - * *Vele kinderen in tehuizen zijn weliswaar juridisch adoptabel doch komen voor een aantal redenen toch niet in aanmerking voor adoptie (gezondheidsproblemen of handicaps - leeftijd - aanwezigheid van broers en zussen - contacten met hun biologische familie, e.d.m.).*
Bovendien sluiten, om het vrij oneerbiedig te stellen, vraag en aanbod niet bij elkaar aan. Slechts weinig kandidaat-adoptanten zijn bereid deze kinderen te adopteren.
- De gehoorde redenering komt vaak neer op het formuleren van een soort “recht op een kind”.
 - * *Het is uiteraard evident dat niemand “recht heeft op een kind”. Niettemin is er waarschijnlijk door het steeds verder controleren van fertiliteit en feconditeit een illusie ontstaan dat alles mogelijk is, dus ook een kind wanneer dit beantwoordt aan het verlangen van betrokkenen.*
- Er bestaat geen screening-onderzoek voor biologische ouders. Waarom dan voor kandidaat-adoptanten ?
 - * *De meerderheid van de kandidaat-adoptanten zijn ongewenst kinderloos. Velen hebben langdurige en pijnlijke medische ingrepen ondergaan met de hoop op een eigen biologisch kind.*
Pas in laatste instantie duikt adoptie op als mogelijkheid van gezinsvorming. Hierin belandt men in een hele andere redenering, nl. dat het belang van het kind hierin centraal staat. Voor de kandidaat-adoptanten vergt dit een hele omschakeling. Dit is o.i. de oorzaak van veel communicatieproblemen tussen adoptiediensten en kandidaat-adoptanten.
Zoals verder zal blijken is adoptieouderschap heel bijzonder en is een degelijke voorbereiding en selectie in het belang van alle betrokkenen, óók van de adoptanten. Hierbij moet gestreefd worden naar duidelijke, eenvoudige en terzake doende procedures.

Elkeen heeft wel een opinie, een mening over adoptie, al naargelang zijn eigen ervaringen, redeneringen, al dan niet correcte vaststaande ideeën ⁽³⁾. Zelfs door de meest eminente specialisten kan de realiteit eigenlijk niet gevat worden. Adoptie raakt het kind, de ouders, de adoptanten op het meest essentiële aspect van hun leven, hun gezin. Bovendien reveleert adoptie de kwetsbaarheid van een maatschappij, een wereldorde waar jaarlijks duizenden kinderen worden verplaatst om ze de kans te geven op een gezinsleven. De stroom gaat steeds van Zuid naar Noord, van arm naar rijk.

⁽³⁾ *Enfant d’ici, enfant d’ailleurs - l’adoption sans frontières.*

Prof. J. Fr. MATTEI - 31 janvier 1995 - rapport à monsieur le premier ministre sur l’adoption. p. 9 e.v.

Het leed dat vele kinderen in de wereld treft is onaanvaardbaar. We hoeven slechts te verwijzen naar de leefomstandigheden in Roemeense tehuizen en meer recent in de Chinese instellingen (“dying rooms”). Adoptie komt voor vele van deze kinderen echter te laat.

Verwaarlozing en gebrek aan affectie hebben hen te zwaar beschadigd om zich nog te kunnen integreren in een gezin. Het is realiteit dat adoptie slechts voor een beperkte groep kinderen een oplossing biedt.

Adoptie is geen algemeen antwoord op het leed en de wreedheid die kinderen moeten ondergaan.

Interlandelijke adoptie zou net als interne adoptie het ultieme middel moeten zijn. We kunnen alleen hopen dat de situatie voor de kinderen in de herkomstlanden aanzienlijk verbetert. Het adoptiebeleid zou deel dienen uit te maken van een ruimere politiek die de situatie van moeders en kinderen in de herkomstlanden kan verbeteren.

Bovendien weze toch benadrukt dat het adopteren omwille van alleen humanitaire redenen zelden een stabiele adoptiebasis is. Wanneer mensen zich omwille van deze redenen kandidaat stellen is het uitermate belangrijk hun motivatie te bespreken. ⁽⁴⁾

Bij het vastleggen en bekendmaken van nieuwe beleidsbepalingen moet evenzeer rekening worden gehouden met de rol van de media. Ondanks de recente media-aandacht voor adoptie, is hun aandacht steeds op bepaalde deelproblemen toegespitst.

- Indien bijvoorbeeld een kind in een vuilnisbak wordt te vondeling gelegd, of het lijkje van een pasgeborene uit het kanaal wordt gevist, bepleit men het soepel en zonder veel formaliteiten afstaan van een ongewenst kind (men herinnert aan de schuiven in kloosterdeuren).
- Indien geboortemoeders getuigen over het moeilijk verwerken van de afstand van hun kind, over de druk die terzake op hun werd uitgeoefend, stelt men daarentegen de adoptie-instelling zelf in vraag.
- Indien adoptieouders getuigen van de veeleisende en langdurige procedure, is men voorstander van het zelf adopteren buiten elke instantie om.
- Indien daarentegen adoptieouders met kinderen met zware hechtingsproblemen getuigen, is men opeens pleitbezorger van preventieve maatregelen.

Bij het bekendmaken van de beleidsvoorstellen zal gepoogd moeten worden de globale context voor ogen te houden.

Onze leidraad bij het opmaken van deze beleidsbrief is het belang van het kind, het respect voor de geboortelouder en het recht van de adoptieouders op een duidelijke, terzake doende procedure.

⁽⁴⁾ Hoksbergen, R.A.C. & Walenkamp, H. Kind Van Andere Ouders. P. 67-83.

Het doel van deze beleidsbrief is een inzicht te geven in de huidige situatie, te wijzen op de knelpunten teneinde voorstellen te kunnen formuleren waardoor de principes en waarborgen vastgelegd in internationale verdragen kunnen worden nageleefd en waardoor voor alle betrokkenen eerlijke procedures kunnen worden ingevoerd.

Uitgangspunten hierbij zijn :

1. het belang van het adoptiekind, diens geboorte-ouders en adoptie-ouders ;
2. een onderscheiden benadering van de interne en internationale adopties ;
3. een uniforme en gelijkwaardige procedure t.a.v. alle adoptanten en buitenlandse kinderen (ongeacht of het een verdragsstaat betreft of niet). Hierbij wordt rechtszekerheid en rechtsgelijkheid nagestreefd. Voor alle kinderen die naar België komen om er in hun adoptiegezin op te groeien dienen dezelfde garanties geboden te worden (voorbereide en geschikte ouders - nazorg). Alle adoptieouders dienen onderworpen te worden aan een gelijkwaardige procedure, o.a. inzake voorbereiding en selectie ;
4. de gehele adoptieprocedure wordt als globaal proces benaderd, zodat de diverse fases inhoudelijk op elkaar aansluiten. De opsplitsing in gescheiden etappes werd evenwel noodzakelijk geacht teneinde elke fase op zich maximaal te kunnen benutten. Dit is belangrijk met name in hoofde van de kandidaat-adoptant ;
5. de verantwoordelijkheid van alle betrokken instanties en erkende diensten wordt duidelijk omschreven ;
6. met het oog op verbetering van de dienstverlening wordt samenwerking tussen de adoptiediensten nagestreefd. Samenwerkingsverbanden kunnen in een verder stadium resulteren in fusies.

III. BESCHRIJVING HUIDIGE ADOPTIESITUATIE

- HISTORIEK VAN DE ADOPTIE IN ONS RECHTSSTELSEL ⁽⁵⁾ :

De adoptie bestond reeds in de oudheid. In het Griekse en Romeinse recht streefde adoptie zowel een familiaal als politiek doel na. Ze diende om het uitsterven van de familie te beletten, de naam verder te zetten en vaak ook om de toegang tot bepaalde ambten mogelijk te maken waarop de geadopteerde vanwege zijn oorspronkelijke afstamming normaal geen aanspraak kon maken. Bij gebrek aan afstammelingen waarborgde ze ook de continuïteit van de voorouderverering.

Tijdens de middeleeuwen verdween de adoptie vrijwel geheel in Europa. In vele streken waar het gewoonterecht heerste werd ze verboden.

Tijdens de Franse revolutie dook de adoptie opnieuw op toen de Assemblée Législative op 18 januari 1792 een decreet stemde dat de adoptie weer invoerde. De modaliteiten ervan werden echter niet geregeld.

Hiervoor is het wachten op de Code Napoléon van 1804 die de adoptie instelde onder zeer strenge voorwaarden. De artikelen van het Burgerlijk Wetboek van toen, die in negatieve zin waren opgesteld, beperkten de adopties in feite tot een aanduiding van een erfgenaam. Adopties kwamen dan ook weinig voor tot het begin van de 20ste eeuw.

Vanaf dan veranderde de visie op adoptie geleidelijk. De tragische gevolgen van de Eerste Wereldoorlog hebben een grote invloed gehad op die gewijzigde visie. De adoptie werd steeds meer gezien als een instelling van jeugdbescherming die het mogelijk maakt om wezen en verwaarloosde kinderen in een nieuw gezin op te nemen. Uiteindelijk werd dit vertaald in de Wet van 22 maart 1940. Belangrijk is dat ook voor het eerst het belang van de geadopteerde wordt benadrukt.

Ook de volgende wetswijzigingen worden door die nieuwe visie geïnspireerd en brengen de adoptie steeds meer in overeenstemming met haar moderne roeping : 'een huisgezin verschaffen aan zoveel mogelijk kinderen'.

Door wetswijzigingen van 1958 kan het statuut van talrijke natuurlijke kinderen na adoptie geregulariseerd worden.

⁽⁵⁾ Gebaseerd op bijdrage van G. Mundeleer in "Afstamming en adoptie", e.d. G. Baeteman, Story-Scientia, 1987, p. 14-17.

Tijdens de jaren 60 komt in Europa de internationale adoptie sterk op. In eerste instantie werden vooral Midden- en Zuidoepese kinderen geadopteerd door ouders in Noord-West Europa. Vanaf het eind van de jaren 60 en het begin van de jaren 70 wordt internationale adoptie een wereldomvattend verschijnsel waarbij het vooral kinderen zijn uit “het arme zuiden”, die geadopteerd worden door ouders in het “rijke noorden”.

Het belang van het kind wordt de laatste jaren steeds sterker benadrukt. Mede onder invloed van het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het Haagse Verdrag inzake de internationale samenwerking en de bescherming van kinderen op het gebied van de interlandelijke adoptie wordt gesteld dat er in eerste instantie een oplossing voor het kind moet gezocht worden in de eigen familie en in de eigen cultuur en dat adoptie slechts als laatste alternatief kan overwogen worden. Negatieve ervaringen hebben ook het besef doen groeien dat de hele adoptieprocedure stevigere waarborgen moet bieden, zowel aan de geadopteerde als aan de adoptanten. In die zin wordt sinds enige tijd dan gewerkt aan een wijziging van de Belgische adoptiewetgeving.

- OVERZICHT VAN DE WETSWIJZIGINGEN AAN DE BELGISCHE ADOPTIE-WETGEVING :

Het instituut van de adoptie werd ingevoerd door het Burgerlijk wetboek in 1904. De adoptie was aan strenge voorwaarden onderworpen. De adoptant moest minstens 50 jaar oud zijn en mocht geen wettige afstammeling hebben. Alleen meerderjarigen konden geadopteerd worden.

De veranderde visie op adoptie in de 20ste eeuw resulteerde in de Wet van 22 maart 1940. De adoptie van minderjarigen werd toegelaten en voor het eerst legde men de nadruk op het belang van de geadopteerde : adopties moesten steunen op wettige redenen en de geadopteerde tot voordeel strekken.

De minimale leeftijd van de adoptant werd teruggebracht tot 35 jaar.

Een volgende wetswijziging had plaats in 1958. De Wet van 10 februari 1958 maakte de adoptie van eigen natuurlijke kinderen mogelijk. Deze adoptie kreeg aldus ook een regulariserende functie. Hiertoe werden de adoptievoorwaarden verder versoepeld. Voor een regulariserende adoptie werd de minimumleeftijd van de adoptant teruggebracht van 35 tot 21 jaar.

De Wet van 21 maart 1969 voerde naast de gewone adoptie ook de wettiging door adoptie in, waardoor het geadopteerde kind volledig werd gelijkgesteld met het wettig kind. Ook personen die reeds (wettige of natuurlijke) afstammelingen hadden konden nu kinderen adopteren. De wet voerde ook een eerste regel in voor de oplossing van wetconflicten bij internationale adopties. Ze voorzag dat adoptie slechts toegelaten was indien zowel het persoonlijk statuut van de adoptant als dat van de geadopteerde de adoptie kende.

De naamregeling bij adoptie werd gewijzigd door de Wet van 28 januari 1987 tot wijziging van art. 358 B.W.

De grote hervorming van het Belgische afstammingsrecht in 1987 had ook gevolgen voor de regelingen omtrent gewone adoptie en de wettiging door adoptie. Door de gewijzigde afstammingswetgeving waarbij de ongelijkheid tussen wettelijke, natuurlijke en overspelige kinderen werd opgeheven verloor de adoptie haar regulariserende functie.

De Wet van 27 april 1987 voert zowel vormelijke als inhoudelijke wijzigingen door :

- De benaming 'wettiging door adoptie' wordt vervangen door 'volle adoptie'.
- De minimumleeftijd van de adoptant wordt teruggebracht van 35 tot 25 jaar. Indien men het kind van zijn partner adopteert volstaat het dat men meerderjarig is.
- Ook een alleenstaande kan vanaf nu overgaan tot een volle adoptie. Voorheen was dit enkel mogelijk voor echtgenoten.
- Ouders die toestemmen in de adoptie van hun kind kunnen een derde gelasten hen gedurende de adoptieprocedure te vertegenwoordigen en onder toezicht van de jeugdrechtbank de adoptant(en) aan te duiden.
- Onder bepaalde voorwaarden volstaat de toestemming van de moeder in de adoptie indien haar kind geboren werd meer dan 300 dagen nadat ze feitelijk gescheiden van haar echtgenoot is gaan leven.
- Adopties waarbij een buitenlander betrokken, is worden uitsluitend beheerst door het persoonlijk statuut van de adoptant in geval de geadopteerde jonger is dan 15 jaar. Zelfs indien het persoonlijk statuut van de adoptant de adoptie niet kent, kan hij nog een kind adopteren in België mits voldaan is aan bepaalde verblijfsvoorwaarden.

De Wet van 20 mei 1987 voert tot slot een regeling in omtrent de verlatenverklaring van minderjarigen waardoor de mogelijkheden tot adoptie van die kinderen wordt vergroot.

- HUIDIGE ADOPTIESITUATIE :

Voor een goed begrip van de huidige situatie dienen we de aandacht te vestigen op de gevolgen van de federale staatsstructuur.

Eenzijds is er de adoptiewetgeving zelf (burgerlijk wetboek art. 343 e.v.) die de adoptie-instelling regelt, een aantal bepalingen van internationaal Privaatrecht vastlegt en de erkenning van buitenlandse vonnissen regelt. De toegang van vreemdelingen tot het Belgisch grondgebied (visa verstrekking) behoort eveneens tot de federale bevoegdheid.

De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd inzake persoonsgebonden aangelegenheden en decreeteerde op basis daarvan het basisdecreet houdende de erkenning van adoptiediensten (+ meerdere uitvoeringsbesluiten).

Dit decreet had “als doelstelling de kwaliteit van het adoptiewerk te verhogen door de bemiddeling inzake binnenlandse adopties en adopties via het buitenland toe te vertrouwen aan erkende adoptiediensten”. ⁽⁶⁾

Tevoren was het voor om het even wie mogelijk om een kind te plaatsen in om het even welk gezin, zonder voorbereiding en evaluatie van de kandidaat-adoptanten, zonder inzicht in hun motivatie, zonder nazorg, zonder zekerheid omtrent de omstandigheden waarop het kind in het buitenland werd afgestaan.

In het advies van de Vlaamse Hoge Raad voor het Gezin over het toenmalige voorstel van decreet vallen 2 bedenkingen op waardoor doorgedrongen wordt tot de huidige problemen inzake adoptiebemiddeling.

1. De Raad adviseert dat de gevolgen voor de rechtsgeldigheid van een adoptie omschreven moeten worden wanneer die adoptie tot stand kwam bij bemiddeling van een niet-erkende dienst ;
2. In de tweede plaats adviseert de Raad om in geval van interlandelijke adoptie de bemiddeling via een erkende dienst verplichtend op te leggen.

Het resultaat van dit alles is dat in Vlaanderen de adoptiebemiddeling via een dubbel spoor verloopt.

Enerzijds verlopen een deel van de adopties via de erkende adoptiediensten. Deze adopties zijn gekend en bieden een aantal garanties (voorbereiding en selectie van adoptieouders - begeleiding en nazorg na plaatsing).

Anderzijds wordt een aanzienlijk aantal adopties gerealiseerd buiten de erkende diensten om, hetzij rechtstreeks door de ouders, hetzij door tussenkomst van niet-erkende bemiddelaars. Deze adopties worden niet op systematische wijze geregistreerd (enkel wanneer een visum wordt uitgereikt - zie bijlage 1) en bieden weinig garanties (geen voorbereiding - selectie - nazorg - geen zekerheid omtrent de herkomst van het kind en het respecteren van diens rechten).

Beschouwd vanuit het standpunt van het kind is deze situatie onaanvaardbaar. Elk kind dat in een in België wonend gezin wordt geplaatst met het oog op zijn adoptie moet van dezelfde rechten en garanties kunnen genieten.

Dit basisprincipe geldt ook voor de interne adopties. Het is een van de maatregelen die we ook voor deze adopties nu reeds wensen in te voeren.

⁽⁶⁾ Vlaamse Raad - Stuk 85 (B.S. 1988) 24 februari 1988
- Toelichting van de heer Ansoms

We willen hier toch benadrukken dat de term “zelfdoener” of “vrije adoptie” in België een heel andere lading dekt dan in de meeste ons omringende landen. Een zelfdoener in België is tot dusver iemand die zonder enige voorafgaande toetsing van zijn geschiktheid zelf in het buitenland een kind adopteert conform de plaatselijke wetgeving of naar België overbrengt met het oog op zijn/haar adoptie conform Belgisch recht.

We verwijzen hier naar wetenschappelijk onderzoek ⁽⁷⁾ waaruit blijkt dat “zelfdoeners”, en met name mensen die onvoldoende zijn voorbereid een verhoogd risico inhouden. Hoe dan ook dient deze procedure het belang van de betrokken kinderen niet en is strijdig met de principes van het Haagse Verdrag inzake interlandelijke adoptie.

Onderliggend voorstel beoogt in ieder geval een uniforme procedure die geldt voor alle adoptiekinderen en adoptieouders.

⁽⁷⁾ Hoksbergen, Bittere Ervaringen, 1988, Met het oog op adoptie 1994.

IV. VOORSTEL VOOR EEN GEWIJZIGDE ADOPTIEPROCEDURE

Hierna volgt een stapsgewijze beschrijving van de procedure zoals deze door de kandidaat-adoptanten in de toekomst doorlopen zal worden. Bij elke fase wordt uitgegaan van de huidige situatie, wordt een voorstel geformuleerd en de argumentatie terzake ontwikkeld.

Tevens wordt een kostprijsverdeling over de diverse instanties voorgesteld. Op basis daarvan kan een subsidieregeling worden opgemaakt.

Tenslotte wordt bondig gewezen op de noodzakelijke wetswijzigingen.

- Dit beleidsvoorstel werd opgesteld op grond van suggesties vanuit het adoptieveld en het wetenschappelijk onderzoek ter zake. In diverse publikaties worden suggesties zoals 'verplichte' voorbereiding en selectie, al dan niet door een onafhankelijke organisatie, genoemd ⁽⁸⁾. Anderzijds zijn ook de internationale ontwikkelingen voldoende aanleiding om de Haagse Conventie van 29 mei 1993 als de basis te nemen voor een nieuwe procedure. Deze procedure werd immers diverse malen door deskundigen uit meerdere landen besproken en bestudeerd.

Dit betekent dat voorafgaand aan ratificatie van het verdrag de interne procedure zodanig moet worden aangepast dat alle kandidaat-adoptanten, ook de zelfdoeners, voorbereiding gevolgd hebben en door een door de Centrale Autoriteit aan te wijzen instantie geschikt zijn bevonden zijn om een kind uit het buitenland te adopteren.

De procedure omvat in grote lijnen : melding en registratie, voorbereiding, selectie, bemiddeling en plaatsing, gevolgd door nazorg. Later zal hier meer in detail op worden ingegaan.

In het verdrag heeft de Centrale Autoriteit (Kind & Gezin voor wat Vlaanderen betreft) de verantwoordelijkheid voor de gehele adoptieprocedure, vanaf melding door de kandidaat-adoptanten tot en met de nazorg aan de adoptiegezinnen na plaatsing van het adoptiekind. Een aantal specifieke taken, met uitzondering van het verstrekken van de Beginseltoestemming, kan vervolgens gedelegeerd worden naar door de minister erkende instanties (zie verder taken Kind & Gezin). De precieze taakverdeling tussen federale en Gemeenschapsautoriteiten zal het voorwerp van overleg dienen uit te maken.

Nauwe samenwerking en overleg tussen de diverse instanties zal onontbeerlijk zijn. Gelet op de federale context kan dit tot vrij originele constructies leiden.

⁽⁸⁾ - Depreeuw, 1994, "Probleemgedrag bij buitenlandse adoptiekinderen".

- Senaeve, 1994, Aktuelle vraagstukken van interlandelijke en inlandse adoptie en van Verlatenverklaring.

In deze tekst doen we geen uitspraak over de mogelijke bevoegdheidsverdeling tussen de federale en Gemeenschapsautoriteiten. We formuleren het voorstel vanuit de positie van Kind & Gezin als Centrale Autoriteit van de Vlaamse Gemeenschap, wel wetende dat overleg ter zake met de nog aan te duiden federale autoriteit (waarschijnlijk Ministerie van Justitie) dient plaats te vinden.

Om te beginnen is in overeenstemming met de Haagse Conventie Kind & Gezin verantwoordelijk voor de voorbereiding en de selectie van de kandidaat-adoptanten.

Artikel 5 : Adopties als bedoeld in dit verdrag kunnen slechts plaatsvinden indien de bevoegde autoriteiten in de staat van opvang:

- sub a.** hebben vastgesteld dat de aspirant adoptieouders aan de vereisten voor adoptie voldoen en daartoe geschikt zijn;
- sub b.** zich ervan hebben verzekerd dat de aspirant adoptieouders de nodige voorlichting hebben ontvangen

[zie ook artikel 6 en artikel 15 van het verdrag]

Kind & Gezin zal de Centrale Autoriteit in het herkomstland moeten informeren dat de kandidaat-adoptanten aan deze voorwaarden voldoen.

Dit alles vraagt onvermijdelijk een gecentraliseerde aanpak van de adoptieprocedure, zoals ook genoemd in het verdrag.

Artikel 14 : Personen die hun gewone verblijfplaats hebben in een Verdragsluitende Staat en die een kind wensen te adopteren dat zijn gewone verblijfplaats in een andere Verdragsluitende Staat heeft, dienen zich te wenden tot de Centrale Autoriteit van de Staat van hun gewone verblijfplaats (dus melding bij Kind & Gezin).

- In de huidige situatie vindt de melding plaats bij de adoptiediensten, die vrij autonoom en enkel gebonden door de richtlijnen van Kind & Gezin bepalen hoe de verdere procedure verloopt. De Beginseltoestemming wordt vervolgens door Kind & Gezin afgegeven. De jaarlijkse inspectie door Kind & Gezin, gekoppeld aan de erkenning, bewaakt in zekere mate de kwaliteit van de adoptiedienst. De werkwijze, de voorbereiding en de wijze waarop de kandidaat-adoptanten worden geselecteerd zijn verschillend.

Het risico dat de kandidaten als zelfdoeners de adoptie gaan realiseren na afwijzing door een adoptiedienst, weerhoudt sommige diensten ervan bij twijfel kandidaten af te wijzen. Het belang van de adoptiekinderen wordt hierdoor duidelijk geschaad.

Ook is er sprake van enige rechtsongelijkheid in hoofde van de adoptanten o.a. wanneer blijkt dat de diensten onderling elkaars selectieprocedures niet blijken te aanvaarden.

In de huidige situatie geeft Kind & Gezin Beginseltoestemmingen af die echter gebaseerd zijn op inhoudelijk uiteenlopende procedures. Voorbereiding en selectie, onafhankelijk van bemiddeling en plaatsing en op grond van vastgestelde criteria kunnen meer rechtsgelijkheid waarborgen, op grond waarvan Kind & Gezin, in haar functie als Centrale Autoriteit, toestemming tot verdere procedure kan verlenen.

Daarnaast is op dit moment voor Zelfdoeners de situatie geheel vrijblijvend; voor hen bestaat geen enkele bij wet geregelde procedure voorafgaand aan de komst van het kind; met andere woorden geen melding, geen voorbereiding en geen selectie, dus ook geen Beginseltoestemming, laat staan enige controle van hun contacten in het buitenland.

Ook zelfdoeners moeten, conform de Haagse Conventie, van Kind & Gezin een Beginseltoestemming ontvangen. Vervolgens zal hun buitenlandse contact door Kind & Gezin gecontroleerd en goedgekeurd worden, alvorens zij de adoptieprocedure mogen vervolgen.

● **Nieuwe Procedure voor alle kandidaat-adoptanten :**

Een en ander heeft tot gevolg dat er ingrijpende veranderingen in de procedure plaatsvinden. Vanaf het moment van melding tot en met het verkrijgen van de Beginseltoestemming verloopt deze voor alle kandidaat-adoptanten identiek :

- * melding
- * voorbereiding I
- * selectie
- * beginseltoestemming

Dit gedeelte wordt uitgevoerd door onafhankelijke diensten (vormingscentra en polyvalente centra)

Na de afgifte van de beginseltoestemming volgt voor kandidaat-adoptanten die een beroep doen op een erkende adoptiedienst:

- * voorbereiding II
- * bemiddeling/plaatsing
- * nazorg I door de adoptiediensten en
- * nazorg II door o.a. polyvalente centra.

Procedure voor vrije adoptie :

Na afgifte van de Beginseltoestemming is voor **Zelfdoeners** de procedure als volgt :

- * melding als zelfdoener
- * melding buitenlands contact
- * controle en eenmalige machtiging door Kind & Gezin
- * adoptie na eenmalige machtiging
- * nazorg I : 3 mogelijkheden I - adoptiediensten
 - I - Kind & Gezin
 - I - polyvalente centra
- nazorg II : door o.a. polyvalente centra.

Onderstaand schema geeft :

- * een overzicht van de adoptieprocedure vanaf het moment waarop de melding door de kandidaat-adoptanten wordt gedaan tot en met de nazorg aan de geadopteerden en de gezinnen, waarin zij zijn opgenomen.
- * een overzicht van de uitvoerende instantie(s).
- * een overzicht van de verantwoordelijke instantie(s).

Aansluitend wordt per onderdeel van de adoptieprocedure ingegaan op de huidige situatie, de voorgestelde procedure en een toelichting hierop.

SCHEMA I : ADOPTIEPROCEDURE

PROCEDURE	UITVOERING	VERANTWOORDELIJK
1. MELDING / REGISTRATIE	KIND & GEZIN	KIND & GEZIN
2. VOORBEREIDING / ZELFSELECTIE	VAG, VCOK	KIND & GEZIN
3. SELECTIE / GEZINSRAPPORT	POLYVALENTE CENTRA	KIND & GEZIN
4. BEGINSSEL-TOESTEMMING	KIND & GEZIN	KIND & GEZIN
N.B. Tot en met de BEGINSSELTOESTEMMING geldt de procedure voor alle kandidaat-adoptanten !		
5. VOORBEREIDING II	ADOPTIEDIENST	ADOPTIEDIENST
6. BEMIDDELING / PLAATSING	ADOPTIEDIENST	ADOPTIEDIENST
7. REGISTRATIE	KIND & GEZIN	KIND & GEZIN
8. NAZORG I	ADOPTIEDIENST	ADOPTIEDIENST
9. NAZORG II	POLYVALENTE CENTRA	KIND & GEZIN / POLYVALENTE CENTRA
Kind & Gezin heeft als extra taak de controle van alle bij de uitvoering betrokken instanties.		

1. Melding en Registratie :

○ Huidige situatie :

Tot op heden melden kandidaat-adoptanten zich bij een erkende adoptiedienst, wanneer zij bemiddeling bij adoptie wensen. Bij de adoptiedienst vindt de registratie plaats.

De zelfdoeners melden nergens dat zij een kind willen adopteren en worden nergens geregistreerd.

● Voorstel : Melding en Registratie :

Conform de Haagse Conventie (artikel 14) moeten **alle** kandidaat-adoptanten zich bij de Centrale Autoriteit, Kind & Gezin, van hun Staat van verblijf melden wanneer zij een buitenlands kind willen adopteren. Door Kind & Gezin worden zij vervolgens geregistreerd aan de hand van een meldingsformulier en worden hun gegevens doorgestuurd naar een van de door Kind & Gezin aangewezen en erkende instanties om het voor alle kandidaat-adoptanten verplichte voorbereidingsprogramma (zie verder Voorbereiding I) te doorlopen.

◆ Toelichting :

De huidige situatie biedt de adoptiediensten de mogelijkheid direct persoonlijk in contact te komen met de kandidaat-adoptanten. In een min of meer persoonlijke benadering kunnen de adoptie-(on)mogelijkheden van deze adoptiedienst worden besproken. De melding en registratie staan echter direct in relatie met hun eigen werkwijze en de bemiddelingsmogelijkheden.

De kans bestaat :

- * dat niet alle kandidaat-adoptanten, die zich melden, ook geregistreerd worden of
- * dat zij meer dan een keer geregistreerd worden, wanneer zij veranderen van adoptiedienst.

Deze gedecentraliseerde registratie leidt onherroepelijk tot onduidelijkheden en rechtsongelijkheid voor de adoptanten.

Conform het Haagse Verdrag hebben alle kandidaat-adoptanten de plicht zich eerst te melden bij Kind & Gezin.

Dit heeft tot gevolg dat :

- * iedere kandidaat-adoptant centraal wordt geregistreerd
- * alle adoptanten informatie over de te volgen procedure ontvangen.
- * Kind & Gezin, als Centrale Autoriteit verantwoordelijk voor controle en begeleiding, het vereiste overzicht van alle meldingen heeft en
- * daardoor de verdere procedure kan volgen. Dit is ondermeer voorwaarde voor het afgeven van een Beginseltoestemming.

Na registratie volgt voorbereiding I voor de kandidaat-adoptanten.

2. Voorbereiding I :

In het schema is onderscheid gemaakt tussen voorbereiding voorafgaand aan de selectie (voorbereiding I) en de voorbereiding na de selectie (voorbereiding II).

○ Huidige situatie :

Bij alle diensten is er sprake van enige voorbereiding op de adoptie voorafgaand aan en volgend op de selectie (zie ook selectie en voorbereiding II). Er is echter geen duidelijke scheiding tussen de voorbereiding voor en na de selectie. Het volgen van een collectief voorbereidingsprogramma is niet bij alle adoptiediensten verplicht.

Zowel wat betreft de inhoud als de werkwijze zijn er verschillen tussen de adoptiediensten waar te nemen : van diepgaand tot informatief, van zeer positief tot meer realiteitsgetrouw, van groepsgewijs tot individueel. Veelvuldig vinden voorbereiding en selectie tegelijkertijd plaats.

Daarnaast volgen de 'zelfdoeners' geen enkel voorbereidingsprogramma.

● Voorstel : Voorbereiding I :

Alle kandidaat-adoptanten volgen na melding en registratie een voorbereidingsprogramma. Dit programma wordt uitgevoerd door specifiek aan te wijzen diensten met ervaring rond de in het programma aan te bieden onderwerpen. Gedacht wordt aan diensten en verenigingen zoals VAG ⁽⁹⁾ en VCOK ⁽¹⁰⁾.

Zowel bij het opzetten als de uitvoering van het voorbereidingsprogramma is informatief en evaluerend overleg met de adoptiediensten van zeer groot belang.

De adoptiediensten zullen tijdens deze voorbereiding ook schriftelijk en mondeling informatie over hun activiteiten moeten kunnen verstrekken.

Dit voorbereidingsprogramma moet door Kind & Gezin erkend en goedgekeurd worden.

⁽⁹⁾ Vereniging voor Kind en Adoptiegezin organiseert geregeld voorbereidingssessies.

⁽¹⁰⁾ Vlaams Comité voor de Opvoeding van het jonge Kind organiseert voorbereiding voor pleegouders en adoptieouders, voornamelijk gericht naar interne adoptie.

◆ **Toelichting :**

Hoewel de discussies over voorbereiding van kandidaat-adoptanten voor of na de selectie nog niet zijn afgerond is er, zeker op grond van de Haagse Conventie, alle reden toe voorbereiding in een vroeg stadium te laten plaatsvinden, en wel voorafgaand aan de selectie. Kind & Gezin moet immers kunnen garanderen dat de kandidaat-adoptanten goed zijn voorbereid. Inmiddels blijkt een dergelijk voorbereidingsprogramma ook elementen van zelfselectie te bevatten ⁽¹¹⁾. De kandidaten worden niet bij de hand genomen om een adoptie te realiseren, maar worden bewust gemaakt van de betekenis van adoptie voor hun persoonlijke situatie. Zij kunnen mede op grond daarvan de keuze maken al dan niet verder te gaan met de adoptieprocedure. Er is geen sprake meer van vrijwillig deelnemen aan een programma ; Kind & Gezin geeft een Beginseltoestemming alleen af, nadat gebleken is dat de kandidaat-adoptanten het voorbereidingsprogramma voorafgaand aan de selectie hebben gevolgd.

Wij vermelden hier tevens dat ook in de Franse Gemeenschap de rol van de voorbereiding wordt besproken en er argumenten worden gehoord om de georganiseerde voorbereiding ook vóór de selectie te laten plaatsvinden. Het blijkt namelijk dat wanneer men de kandidaat-adoptanten slechts met de adoptierealiteit confronteert na de selectie het engagement van de kandidaat-adoptanten reeds té groot is om spontaan af te haken. (Tijdens de selectieprocedure hebben zij het selectieteam, en dus ook zichzelf, immers moeten overtuigen van hun gemotiveerde beslissing tot adoptie, zij het dan op basis van heel partiële informatie).

Het is begrijpelijk dat het delegeren van dit gedeelte van de procedure aan een onafhankelijke dienst niet in alle opzichten positief door de adoptiediensten wordt ontvangen. In de huidige situatie hebben zij vanaf melding contact met de kandidaat-adoptanten en kan er een meer persoonlijke betrokkenheid ontstaan. Dit kan echter ook de noodzakelijke objectiviteit beïnvloeden. Dat tijdens de adoptieprocedure de adoptanten een proces doormaken dat niet doorbroken mag worden, wordt zonder meer onderkend.

Door nauwe samenwerking bij het samenstellen van het voorbereidingsprogramma met de adoptiediensten en voortdurende afstemmen van de verschillende fases van de procedure kan eenzelfde doorlopend proces worden gerealiseerd.

Onafhankelijke voorbereiding biedt de kandidaten betere mogelijkheden zicht te krijgen op hun eigen situatie en eigen beslissingen. Zij mogen immers, wanneer zij afzien van adoptie, niet het gevoel hebben dat zij een 'concreet' kind in de kou laten staan.

⁽¹¹⁾ L.A.C. van Tuyll, Adoption and Fostering, 1994.

3. Selectie/Gezinsrapport :

○ Huidige situatie :

De selectie van de kandidaat-adoptanten wordt, al dan niet tijdens de voorbereidende fase, door de adoptiediensten uitgevoerd. Bij de adoptiediensten zijn hiertoe deskundigen vanuit verschillende disciplines betrokken.

De adoptiediensten geven zelf aan dat de selectie en aanvaarding door de ene adoptiedienst niet steeds geaccepteerd wordt door een andere. Met andere woorden wanneer kandidaten van adoptiedienst willen veranderen op voor hen gegronde redenen moet vaak de gehele procedure opnieuw doorlopen worden.

Wat de zelfdoeners betreft kan kort worden vermeld dat voor hen geen enkele vorm van selectie plaatsvindt.

● Voorstel : Selectie en Gezinsrapport :

Doel van selectie is de geschiktheid vast te stellen van de kandidaat-adoptanten om een buitenlands kind te adopteren.

Deze selectie en het opstellen van een gezinsrapport zal door een onafhankelijke instantie worden uitgevoerd. Daarbij is expertise vereist aangaande de selectiecriteria, zoals onder meer motivatie, verwerking kinderloosheid, flexibiliteit, verwachtingen en pedagogische kwaliteiten.

Daarnaast is ook ervaring op het gebied van buitenlandse adoptie, hechtingsproblematiek, opvoeding van verwaarloosde kinderen, enz. voorwaarde voor het verantwoord uitvoeren van deze selectie. Deze taak zal worden toegewezen aan enkele Polyvalente Centra in Vlaanderen.

Voor deze selectietaak zal per centrum een nieuw selectieteam worden samengesteld, waarvan in ieder geval een psycholoog en een maatschappelijk assistent deel uitmaken.

Met betrekking tot de inhoud en werkwijze tijdens de selectie zal een afzonderlijke nota worden opgesteld.

Na afronding van de selectie wordt het gezinsrapport met advies gestuurd naar Kind & Gezin.

◆ Toelichting :

Tijdens de huidige procedure ontstaat veelal een wederzijds vertrouwen tussen de kandidaat-adoptanten en de adoptiedienst. De adoptiediensten ervaren meer openheid tijdens de selectie, wat volgens hen een voordeel is bij de beoordeling. Het tegenovergestelde is echter ook mogelijk. Is het in alle situaties nog wel mogelijk om een objectief oordeel te vormen over de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten ? Durven adoptanten werkelijk al hun twijfels en onzekerheden nog tonen ? Hoe wordt dit beoordeeld ?

Een ander risico bij de beoordeling vormen de bemiddelingsmogelijkheden van de dienst. Is het mogelijk af te wijzen wanneer de kandidaat-adoptanten juist een moeilijk te plaatsen kind zouden willen adopteren ?

De zorg van de adoptiediensten dat bij afwijzing kandidaat-adoptanten in het zelfdoeners-circuit verdwijnen, blijkt mede te resulteren in een beperking van het aantal afwijzingen.

Ter voorkoming van rechtsongelijkheid voor de adoptanten en te sterke afhankelijkheid van een enkele adoptiedienst geven we er de voorkeur aan de selectie door een onafhankelijke dienst te laten verrichten.

De daarbij betrokken nieuwe selectieteams van de aangewezen Polyvalente Centra zullen zeker nog de nodige bijscholing moeten krijgen. Het is dan ook wenselijk de huidige expertise van de adoptiediensten te benutten. Onderzocht zou moeten worden of deze deskundigen van de adoptiediensten deel kunnen uitmaken van de nieuwe selectieteams (n.b. na beëindiging van hun overeenkomst met de adoptiedienst).

4. Beginseltoestemming :

○ Huidige gang van zaken :

Kind & Gezin levert op dit moment Beginseltoestemmingen op grond van inhoudelijk uiteenlopende procedures en selectiecriteria af.

Voor zelfdoeners vindt geen enkele selectie plaats met als gevolg dat zij niet in het bezit zijn van een Beginseltoestemming.

● Voorstel : Beginseltoestemming :

De beginseltoestemming kan alleen door de overheid/de Centrale Autoriteit worden afgegeven. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt in dit voorstel bij de Gemeenschapsautoriteit, te weten Kind & Gezin.

De Beginseltoestemming is een administratieve acte, waaruit blijkt dat de kandidaat-adoptanten werden voorbereid op en geschikt bevonden voor interlandelijke adoptie en dat er in beginsel geen bezwaar is tegen plaatsing van een buitenlands adoptiekind.

Dit betekent niet dat adoptiediensten verplicht zijn te bemiddelen : immers adoptiediensten hebben ook hun eigen verantwoordelijkheid naar herkomstlanden en de te plaatsen kinderen.

De volgende punten verdienen daarbij de aandacht :

- * bij twijfel over afgifte
 - overlegt Kind & Gezin met selectieteam of
 - raadpleegt een externe deskundige ;
 - * bij weigering Beginseltoestemming : kandidaat-adoptanten kunnen een bezwaarschrift indienen bij Herzieningscommissie ;
 - * geldigheidsduur **3 jaar**, daarna verlenging mogelijk ;
 - * er is slechts **eenmalig gebruik** mogelijk ;
- Beginseltoestemming moet worden ingeleverd bij verkrijgen van het visum.
- * wanneer door selectieteam een leeftijdsbeperking voor het kind is aangegeven, dan wordt deze vermeld en is deze bindend.

De precieze modaliteiten van de Beginseltoestemming zullen in de reglementering worden uitgewerkt.

◆ Toelichting :

De huidige situatie is grotendeels strijdig met de Haagse Conventie. Hoewel Kind & Gezin de adoptiediensten begeleidt (decreet 3 mei 1989) en de jaarlijkse inspectie plaatsvindt, blijft het de vraag hoe de voorbereiding en selectie hebben plaatsgevonden. De onderlinge verschillen kunnen leiden tot rechtsongelijkheid voor de adoptanten.

Over afgifte van beginseltoestemming lijkt weinig discussie mogelijk; alle kandidaat-adoptanten moeten beschikken over een geldige beginseltoestemming, voordat zij een buitenlands kind kunnen adopteren. Dit geldt ook voor zelfdoeners.

5. Herzieningscommissie :

○ Huidige situatie :

In de huidige situatie is er voor de kandidaat-adoptanten geen mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen tegen een afwijzing door een adoptiedienst, dus ook van een Beginseltoestemming. De enige mogelijkheid is een andere adoptiedienst te benaderen.

● Voorstel : Herzieningscommissie :

Indien een beginseltoestemming wordt afgewezen kan men (onafgezien van een mogelijk beroep bij de Raad van State) hiertegen bezwaar indienen bij de **Herzieningscommissie**. Deze commissie wordt, **onafhankelijk van Kind & Gezin**, benoemd door de minister van Welzijn en Gezin.

Van deze commissie zouden de volgende deskundigen deel uit kunnen maken :

- * een jurist, met expertise Internationaal Privaatrecht/Familierecht
- * een psycholoog, met expertise selectie en buitenlandse adoptie
- * een psychiater, idem
- * een medicus
- * een maatschappelijk assistent

Hun mandaat verstrijkt na een periode van 6 jaar ; de werkwijze van de commissie wordt vastgelegd in een terzake opgelegde reglementering.

Na het verkrijgen van de Beginseltoestemming kunnen kandidaat-adoptanten kiezen tussen bemiddeling bij adoptie door een erkende adoptiedienst (zie bemiddeling door een Adoptiedienst) of verder zelfstandig realiseren van de adoptie (zie verder procedure zelfdoeners, pag. 27).

Beide mogelijkheden worden hieronder afzonderlijk beschreven.

6. Procedure bemiddeling door een Adoptiedienst.

Slechts na ontvangst van een Beginseltoestemming volgt :

- * melding van kandidaat-adoptanten bij een adoptiedienst
- * intake door adoptiedienst
- * toetsing formele criteria van de adoptiedienst ; geen tweede selectie, maar gebaseerd op de voorwaarden van hun buitenlandse kanalen. Het is dus mogelijk dat kandidaat-adoptanten met een beginseltoestemming om die reden niet “bemiddelbaar” zijn voor een bepaald land of door een bepaalde dienst.

Eveneens kan er hier op gewezen worden dat, indien de adoptiedienst toch van oordeel is dat in een bepaald gezin geen kind geplaatst kan worden (gewijzigde omstandigheden, dan wel aanvullende informatie), de dienst dit schriftelijk meldt aan Kind & Gezin. Vervolgens wordt het dossier naargelang van het geval hetzij teruggestuurd naar het selectieteam, hetzij voorgelegd aan de herzieningscommissie.

- * op grond van wederzijdse bevindingen en aanvaarding wordt een bemiddelingsovereenkomst tussen kandidaat-adoptanten en de adoptiedienst aangegaan.

Na een eventuele wachttijd kan de procedure worden vervolgd (zie verder Voorbereiding II en de overige punten).

* Voorbereiding II :

○ Huidige gang van zaken :

In de huidige situatie is sprake van voorbereiding door de adoptiedienst. Welke vorm van voorbereiding, algemeen of meer specifiek, collectief of individueel wordt niet duidelijk onderscheiden. Voorbereiding vormt min of meer met de selectie een doorlopend proces.

● Voorstel : Voorbereiding II :

Deze fase van de procedure bevat een zeer wezenlijk aspect: de specifieke voorbereiding op de komst van een kind. Voor de adoptiediensten is dit een kerntaak ; het betreft immers een van de belangrijkste keuzes voor de kandidaat-adoptanten : een kind uit een bepaald land.

Het gaat daarbij om diepgaande voorbereiding over :

- * het verloop van de bemiddeling en plaatsing
- * de herkomstlanden
- * de kinderen uit verschillende landen
- * een specifiek kind
- * de achtergrond en voorgeschiedenis van het kind
- * verwaarlozing en hechtingsproblemen
- * de oorspronkelijke ouder(s) en de reden van afstand doen
- * de procedures in het herkomstland, specifieke voorwaarden
- * de matching en wachttijden
- * het al dan niet zelf reizen
- * de eerste aanpassing
- * nazorg-mogelijkheden
- * discriminatie
- * rootsvragen enz.

Kind & Gezin evalueert de kwaliteit van deze voorbereiding en gaat na of de beoogde doelstellingen worden gerealiseerd (de beoordeling maakt deel uit van het erkenningsdossier van de dienst).

◆ Toelichting :

Hoewel alle begrip bestaat voor het pleidooi van de diensten vanaf de eerste melding betrokken te zijn bij de procedure, is Voorbereiding II, gericht op de komst van het adoptiekind, toch een zeer geschikt moment waarop de adoptiediensten hun expertise ten dienste van de kandidaat-adoptanten kunnen stellen. Aangezien de kandidaat-adoptanten al een beginseltoestemming hebben, zal er alle aandacht en ruimte zijn voor deze specifieke voorbereiding.

Wanneer de verschillende diensten die belast zijn met Voorbereiding I, Selectie en Voorbereiding II elkaar open informeren, met elkaar de diverse etappes van de procedure afstemmen en deze kritisch evalueren, is een doorlopend proces mogelijk. Vertrouwen in en respect voor elkaars functioneren is daarbij voorwaarde ; alleen dan zal de procedure in het belang van de kinderen kunnen verlopen.

Daarbij geeft de diversiteit van Voorbereiding II door de afzonderlijke adoptiediensten de kandidaat-adoptanten ook de mogelijkheid voor een bij hen passende dienst te kiezen.

De adoptiediensten zullen de kandidaat-adoptanten tijdens de Voorbereiding I mondeling en schriftelijk hierover moeten informeren.

* **Bemiddeling en Plaatsing :**

○ **Huidige gang van zaken :**

Bemiddeling bij adoptie en plaatsing van de buitenlandse kinderen behoren tot de taken van de door Kind & Gezin erkende adoptiediensten. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan. De adoptiediensten maken daartoe gebruik van hun buitenlandse kanalen en voeren alle noodzakelijke handelingen uit. Tevens begeleiden zij de kandidaat-adoptanten tijdens deze fase van de procedure.

● **Voorstel : Bemiddeling en Plaatsing :**

Conform de Haagse Conventie kan bemiddeling en plaatsing van buitenlandse adoptiekinderen gedelegeerd blijven aan de erkende adoptiediensten. Zij zijn verantwoordelijk voor een verantwoorde plaatsing en matching. Alleen kinderen, waarvan vaststaat dat zij op geen enkele manier in hun herkomstland in een gezin kunnen opgroeien, mogen door hen geplaatst worden. Ter ondersteuning hiervan wordt door Kind & Gezin een nieuwe procedure voor aangifte van nieuwe en jaarlijkse evaluatie van alle buitenlandse kanalen ingevoerd. Voor zover mogelijk zal de adoptiedienst ook nagaan of de kinderen geschikt zijn om in een gezin op te groeien.

De adoptiediensten zelf zouden elkaar regelmatig moeten ontmoeten tijdens een Adoptiediensten-overleg met Kind & Gezin om informatie en ervaringen uit te wisselen en onderlinge afspraken te maken.

◆ **Toelichting :**

Ervaring heeft geleerd dat de huidige werkwijze in grote lijnen weinig aanpassing behoeft. Voor de ervaren adoptiediensten lijkt voortzetting van deze werkzaamheden zonder meer aangewezen; het Adoptiediensten-overleg zou kunnen bijdragen aan verdere verbetering van de eigen werkwijze, het onderlinge afstemmen van de bemiddelingsaangelegenheden en de onderlinge samenwerking.

Kind & Gezin dient, gezien haar toezichthoudende taak, in verband met (verlenging van) de erkenning en jaarlijkse inspectie volledig op de hoogte te zijn van de gang van zaken. Daartoe is volledige registratie en evaluatie van de buitenlandse kanalen gewenst (zie Toelichting Evaluatie Buitenlandse Kanalen). Ook het openen van nieuwe kanalen vraagt extra aandacht (zie Handleiding Buitenlandse Kanalen).

*** Registratie na aankomst buitenlands adoptiekind.**

○ **Huidige gang van zaken :**

Registratie van de adoptiekinderen na plaatsing vindt alleen plaats bij de adoptiedienst en de dienst Vreemdelingenzaken.

Er is geen centrale melding bij Kind & Gezin ; Kind & Gezin krijgt inzicht in de aankomsten via de dienst Vreemdelingenzaken, waarbij niet duidelijk is op welke wijze de kinderen geadopteerd zijn (via een adoptiedienst of zelfdoeners).

● **Voorstel : Registratie :**

De registratie van alle gerealiseerde buitenlandse adopties zal door Kind & Gezin plaatsvinden. Voor een goede gang van zaken zal enerzijds de adoptiedienst Kind & Gezin iedere maand informeren over de aangekomen kinderen. Daarnaast ontvangt Kind & Gezin de aankomstcijfers van de dienst Vreemdelingenzaken. De originele beginseltoestemming wordt door voornoemde dienst met een kopie van het visum teruggestuurd aan Kind & Gezin. (Zelfdoeners moeten, onmiddellijk na aankomst van hun adoptiekind, Kind & Gezin hiervan op de hoogte stellen. Hun dossier wordt dan gesloten en door Kind & Gezin bewaard).

Samenvattend :

- * registratie van alle adopties door Kind & Gezin
- * originele Beginseltoestemming terug naar Kind & Gezin
- * kopie van visum naar Kind & Gezin

◆ **Toelichting :**

Jaarlijks wordt opnieuw duidelijk dat de huidige wijze van registreren geen juist beeld geeft van de aangekomen kinderen en de wijze waarop zij geadopteerd zijn.

Vergelijking van de gegevens van de adoptiediensten en de dienst Vreemdelingenzaken maakt duidelijk dat ruim de helft van alle kinderen door zelfdoeners werd geadopteerd.

Een centrale en accurate registratie is de plicht van de Centrale Autoriteit ; deze moet de Centrale Autoriteiten in de herkomstlanden op de hoogte brengen van alle adopties.

Artikel 7 (aangaande de Centrale Autoriteiten)

2. Zij nemen alle passende maatregelen om :
 - a. informatie te verstrekken over de wetgeving van hun Staat op het gebied van adoptie en andere algemene informatie, zoals statistieken en standaardformulieren

Na aankomst van het kind in het adoptiegezin wordt in een aantal nazorgmogelijkheden voorzien.

* Nazorg I :

Er wordt in deze nota onderscheid gemaakt tussen Nazorg door de erkende adoptiediensten (Nazorg I) en Nazorg door professionele hulpverleners in de daartoe geëigende diensten dan wel particuliere praktijken. De eerste vorm van nazorg omvat de opvang en begeleiding door medewerkers van de adoptiediensten.

Wanneer echter professionele hulp, zoals psychotherapie, aangewezen is, is doorverwijzing nodig.

Overeenkomstig de Haagse Conventie (artikel 9 sub c) valt de Nazorg in haar geheel onder de verantwoordelijkheid van Kind & Gezin.

○ Huidige gang van zaken :

Nazorg is een van de taken van de adoptiediensten; dit gebeurt op verschillende manieren, zoals o.a. opvolgingsrapporten, ontmoetingsbijeenkomsten, spreekuren, gespreksgroepen en contact met adoptiegezin.

Ook kunnen adoptanten bijeenkomsten van de Vereniging voor Kind en Adoptiegezin (VAG) bijwonen.⁽¹²⁾

● Voorstel : Nazorg I :

Nazorg I blijft een taak van de adoptiediensten ; deze taak is tweeledig :

- * nazorg na plaatsing van het adoptiekind
- * nazorg, begeleiding bij zoekacties.

De nazorg na plaatsing van een kind biedt veel steun en mogelijkheden aan nieuwe adoptieouders. Voor de adoptiediensten is dit een zeer belangrijke en verantwoordelijke taak ; door observatie, signaleren, maar vooral door een echt luisterend oor kunnen zij bijdragen aan het voorkomen van soms onnodige ernstige problemen.

Dit betekent wel dat zij - zo nodig door bijscholing - moeten kunnen vaststellen wanneer zij moeten doorverwijzen naar de professionele hulpverlening (zie Nazorg II).

⁽¹²⁾ We vermelden hier tevens het bestaan van de Zelfhulpgroep "Wat nu", waar ouders met ernstige problemen terecht kunnen.

Daarnaast zal de nazorg bij zoekacties, wanneer de geadopteerden hiervoor de adoptiedienst benaderen, extra zorg en inzet vragen van de adoptiediensten. Deze taak behelst zowel het ondersteunen van de jongeren bij vragen rond hun herkomst en identiteit, het organiseren, eventueel, van "rootsreizen", als het begeleiden van jongeren die met hun geboortelouders opnieuw in contact willen treden. De echte zoekacties hebben een belangrijke impact bij interne adopties, gelet op de aanwezigheid in 1 land van zowel de geboortelouders als adoptiekinderen en adoptielouders.

◆ **Toelichting :**

De huidige werkwijze rond nazorg geeft de adoptanten de mogelijkheid om tijdig bij de adoptiedienst of een oudervereniging aan te kloppen. Hierop zal zowel tijdens Voorbereiding I als tijdens Voorbereiding II door de adoptiediensten nadrukkelijk gewezen moeten worden. Prof. Hoksbergen stelt dat isolement van adoptielouders een risicofactor is ; maar hij is ook van mening dat adoptielouders het beste adoptielouders kunnen helpen. Deze hulp alleen is niet altijd toereikend ; er zal soms doorverwezen moeten worden naar de professionele hulpverlening.

Al is er veel ervaring bij de adoptiediensten aanwezig, toch zullen, gelet op personeelsverschuivingen in het adoptieveld, bijscholing en training van de medewerkers van de diensten noodzakelijk blijven.

Onderzoek naar probleemgedrag bij adoptiekinderen en ervaringen in de hulpverleningspraktijk tonen aan dat de problematiek vaak vanaf het moment van aankomst aanwezig is. Uitstel van daadwerkelijk hulp vragen kan tot escalatie van de problemen en in een aantal gevallen tot uithuisplaatsing leiden ⁽¹³⁾. Een extra argument om zo vroeg mogelijk te signaleren en zonodig door te verwijzen.

* **Nazorg II :**

○ **Huidige gang van zaken :**

Binnen de professionele hulpverlening kunnen adoptiekinderen en -gezinnen terecht bij de reguliere hulpverlening. Een aantal psychologen, orthopedagogen is bekend vanwege hun specifieke ervaring met adoptiegezinnen. Structureel zijn er nog geen maatregelen getroffen, hoewel onderkend wordt dat deze groepering specifieke hulp nodig heeft.

⁽¹³⁾ Depreeuw, 1994, Hoksbergen, 1988, 1991, Bunjes, 1983

● **Voorstel : Nazorg II :**

Structurele aanpak van specifieke hulpverlening aan adoptiegezinnen is aangewezen. Deze kan deels worden ondergebracht in de polyvalente centra. Daarnaast kunnen ook centra voor geestelijke gezondheidszorg en private hulpverleners tussenkomen. Wij denken aan psychologen, psychiaters, orthopedagogen. Essentiële voorwaarde is dat zij inzicht verworven hebben in en ervaring opdeden met de problematiek van adoptie. Ook hierin kunnen de vormingscentra inzake adoptie een bijdrage leveren.

◆ **Toelichting :**

Het huidige hulpverleningsaanbod voor adoptiegezinnen vertoont opmerkelijke hiaten en onduidelijkheden. Zowel bij de erkende adoptiediensten als bij de VAG is een groot aantal hulpvragen van de betrokkenen bekend. Ook Kind & Gezin krijgt geregeld signalen in verband met het moeilijk bereiken van gespecialiseerde hulpverlening, zowel residentieel als ambulant. Voor de polyvalente centra zou een aanbod van specifieke hulpverlening aan adoptiegezinnen een eerste stap naar specialisatie terzake zijn. Samenwerking in een gestructureerd netwerk met de private hulpverleners zou een extra ondersteuning kunnen vormen.

Een dergelijke specialisatie vraagt echter een degelijke en relevante (bij)scholing van de betrokken hulpverleners. Aangezien een aantal polyvalente centra ook betrokken zijn bij de selectie van de kandidaat-adoptanten, is het van belang deze twee taken goed gescheiden te houden ; althans met het oog op de selectie zal een juist evenwicht bewaard moeten worden tussen de ernst van de hulpvragen en de realiteit van adoptie, de 'normaal' verlopende adopties (Het is niet de bedoeling nazorg II te beperken tot de voor selectie erkende polyvalente centra).

Het bezoeken van ontmoetingsbijeenkomsten van de diverse adoptiediensten kunnen hiertoe bijdragen.

7. Procedure vanaf afgifte Beginseltoestemming bij vrije adoptie :

Wanneer de kandidaat-adoptanten geen bemiddeling door een erkende adoptiedienst wensen, zullen zij na het verkrijgen van de Beginseltoestemming de volgende procedure moeten volgen :

- * om te beginnen wordt de 'zelfdoenersstatus' door de kandidaat-adoptanten aan Kind & Gezin gemeld
- * tevens wordt aangifte gedaan van hun buitenlandse contact. Zie verder Handleiding Buitenlands Contact Zelfdoeners.
- * **na goedkeuring van het buitenlandse contact door en betaling van de kosten aan Kind & Gezin**, stuurt Kind & Gezin het dossier naar het Buitenlandse Contact.
- * vervolgens kan de zelfdoener de procedure in het buitenland afhandelen.

- * de aankomst van het kind moet onmiddellijk door de zelfdoener bij Kind & Gezin worden gemeld
- * de originele beginseltoestemming met een kopie van het visum wordt door de dienst Vreemdelingenzaken teruggestuurd aan Kind & Gezin.
- * vervolgens registreert Kind & Gezin deze gemelde adoptie.
- * en bewaart Kind & Gezin het dossier.
- * op verzoek en tegen kostprijs kan een afschrift van diverse buitenlandse documenten worden verstrekt.

Bij deze vrije adopties stelt zich wel de vraag door welke instantie de nazorg gepresteerd zal worden. Ook al hebben deze ouders er bewust voor gekozen hun adoptie zelf te realiseren, toch dienen zij, in het belang van de adoptiekinderen, op de bestaande diensten een beroep te kunnen doen.

- Voor wat betreft de Nazorg I (eerste begeleiding na plaatsing en opvolgrapporten) kunnen zij terecht (tegen vergoeding van de kostprijs) bij Kind & Gezin - de adoptie-dienst en de polyvalente centra.
- Voor wat betreft Nazorg II kunnen ze terecht bij de polyvalente centra.

V. ROL EN POSITIE VAN KIND & GEZIN / POLYVANTE CENTRA ALGEMEEN WELZIJNSWERK / ADOPTIEDIENSTEN :

A. KIND EN GEZIN

=====

○ Huidige rol :

- Kind & Gezin heeft de verantwoordelijkheid voor de controle, advies tot erkenning en begeleiding van de adoptiediensten (decreet 3 mei 1989).
- Het Besluit van 16 maart 1994 duidt Kind & Gezin aan als bevoegde instantie inzake interlandelijke adoptie en legt in art. 2 de volgende opdrachten op :
 - 1° elke taak, opgedragen door de artikelen 20 en 21 van de UNO-conventie van de Rechten van het Kind, door de Haagse Conventie of door elke andere Internationale Conventie of elk ander akkoord dat betrekking heeft op interlandelijke adoptie ;
 - 2° het bewerkstelligen van een internationale samenwerking met op dat gebied bevoegde buitenlandse overheden teneinde bij interlandelijke adopties het belang van het kind en zijn fundamentele rechten te waarborgen en uitvoering te geven aan rechtsregels van de gemeenschappen, nationale en internationale overheden ;
 - 3° het verstrekken aan buitenlandse overheden van alle informatie over de nationale wetgeving en de gemeenschapswetgeving inzake adoptie alsook van andere relevante gegevens zoals statistieken en typeformulieren ;
 - 4° het onderling uitwisselen van informatie tussen de bevoegde buitenlandse overheden inzake de uitvoering van de Haagse Conventie, alsook het opheffen van bestaande hindernissen ;
 - 5° het begeleiden van de erkende adoptiediensten bij het tot stand brengen van een samenwerkingsverband in het buitenland, bij het ontwikkelen van correcte bemiddelingsprocedures, bij het evalueren en verbeteren van de concrete adoptiebemiddeling ;
 - 6° het bemiddelen tussen de buitenlandse overheden en de erkende Vlaamse diensten.

Aangezien de bevoegdheid inzake een aantal sleutelposities tot de federale instanties behoort, zijn de bevoegde Gemeenschapsinstanties afhankelijk van een coherent federaal beleid (en sluitende wetgevingen) teneinde hun doelstellingen te bereiken.

● **Toekomstige rol en positie van Kind & Gezin :**

- Kind & Gezin bereidt de erkenning voor en adviseert de minister inzake de erkenning van een beperkt aantal centra voor de organisatie van de voorbereiding I en keurt de programma's goed. De instelling bewaakt de kwaliteit van de werking.
- Kind & Gezin behoudt zijn opdracht inzake erkenning (voorbereiding van en advies inzake erkenning) en begeleiding van de adoptiediensten. Een nieuw decreet alsook de Handleiding Buitenlandse Kanalen zullen de gewijzigde contouren van deze taak opnieuw definiëren.
- Kind & Gezin bereidt de erkenning voor en adviseert de minister inzake de erkenning van een beperkt aantal polyvalente centra voor het uitvoeren van de selectie van kandidaat-adoptanten. Kind & Gezin ondersteunt deze centra en waakt over de kwaliteit. (Er wordt gewerkt aan een handleiding inzake de selectie van kandidaat-adoptanten).
- Kind & Gezin ondersteunt de vorming en bijscholing van alle bij adoptie betrokken hulpverleners en werkt aan de vorming van een inzake adoptie gespecialiseerd netwerk van therapeuten (Nazorg II).
- Ten gevolge van de ratificatie van de Haagse Conventie wordt de aanstelling van Kind & Gezin als Centrale Autoriteit bevestigd.

De taken en verantwoordelijkheden die voor de naleving van het verdrag dienen nageleefd te worden, kunnen aldus het verdrag redelijk soepel verdeeld worden over wat genoemd wordt de "bevoegde autoriteiten, de Centrale Autoriteiten en de erkende adoptiediensten of andere instellingen". Het voorstel voorziet een vrij belangrijke bevoegdheid en verantwoordelijkheid voor Kind & Gezin, met name voor de Gemeenschapsoverheid inzake adoptie. Het is onze overtuiging dat coördinatie noodzakelijk is om het globale traject efficiënt te begeleiden.

De essentie is het naleven van de doelstellingen van de Haagse Conventie. De werkwijze met Centrale Autoriteiten is o.i. daarbij noodzakelijk, met dien verstande dat structureel overleg met andere autoriteiten moet worden ingevoerd.

De bevoegdheidsverdeling tussen federale autoriteit en de Gemeenschapsautoriteit dient in overleg te worden vastgelegd. Ook hier verwijzen we naar het feit dat de gemeenschappen terzake toch enige ervaring en deskundigheid hebben opgebouwd en nauw bij het werkveld betrokken zijn. Zoals ook blijkt uit het voorstel zijn naast formele aspecten van de procedure met name de inhoudelijke uitwerking en onderbouwing een belangrijke garantie voor het waarborgen van het belang van het adoptiekind.

B. POLYVALENTE CENTRA IN KADER VAN ALGEMEEN WELZIJSWERK

- In samenwerking met de administratie Algemeen Welzijnswerk van de Vlaamse Gemeenschap dient de bijkomende opdracht met name selectie van kandidaat-adoptanten, van een aantal polyvalente centra te worden onderzocht.

Het advies voor de erkenning, de inhoudelijke opvolging en ondersteuning alsook de subsidiëring dient te geschieden door Kind en Gezin teneinde de beoogde doelstellingen op coherente wijze te kunnen realiseren.

Voor wat betreft de personeelsvereisten en de financiële consequenties verwijzen we naar het volgende hoofdstuk. Wel vinden we het wenselijk dat medewerkers van de huidige teams van de adoptiediensten hun deskundigheid inzake selectie kunnen ten dienste stellen van de polyvalente centra.

- Bovendien zou een ruimer aantal polyvalente centra (minstens deze die erkend worden voor de selectie) ook een belangrijke rol kunnen opnemen inzake de behandeling van meer ernstige adoptieproblemen.

Buiten deze centra werken uiteraard ook de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg en de private therapeuten. Het komt erop aan een netwerk uit te bouwen, het te ondersteunen via vorming en bijscholing en bekend te maken aan het doelpubliek.

C. ADOPTIEDIENSTEN

De adoptiediensten bereiden de ouders voor op de plaatsing van hun kind (zie hierboven). Zij doen de matching van het kind (voor zover dit niet in het buitenland geschiedt) en zij begeleiden en volgen de plaatsing van het kind op. Zij volgen eveneens naar behoren de adoptieprocedure van het adoptiekind op.

Eveneens een belangrijk aspect van hun taak is de werking van de diensten in de herkomstlanden, de betrouwbaarheid van hun contactpersonen, kennis van de wetgeving en sociale realiteit ter plaatse. Terzake heeft Kind & Gezin een handleiding opgemaakt die door de diensten als leidraad zal dienen gebruikt te worden. Interlandelijke adoptiebemiddeling is enkel mogelijk indien er in het herkomstland voldoende juridische en maatschappelijke stabiliteit is om de rechten van alle betrokkenen te bewaren. We verwijzen hierbij naar aanbevelingen die meermaals werden uitgebracht door het Rode Kruis en Vluchtelingenorganisaties inzake adoptie in gebieden waar oorlog of burgeroorlog heerst. In deze gebieden hebben kinderen nood aan andere acties dan adoptie.

Tevens dienen de diensten zich zo ruim mogelijk te informeren over de achtergrond van het kind, teneinde in de mate van het mogelijke diens sociale en psychologische adopteerbaarheid in te schatten. Met name deze taak is uitermate belangrijk voor het verhogen van de slagingskansen van de adoptie.

Voor wat betreft de hiervoor vereiste personeelsbezetting verwijzen we naar het volgende hoofdstuk.

VI. KOSTENVERDELING EN SUBSIDIERING :

In onderstaand schema wordt een overzicht gegeven van de verschillende onderdelen van de procedure en de verdeling van de kosten. In de huidige situatie bestaat er geen subsidie-regeling voor adoptiekosten. Alle kosten worden door de kandidaat-adoptanten betaald.

SCHEMA II : KOSTENVERDELING

PROCEDURE	KOSTEN VOOR REKENING VAN
MELDING EN REGISTRATIE	KIND & GEZIN
VOORBEREIDING I	OVERHEID, subsidie via Kind & Gezin aan erkende vormingscentra & KANDIDAAT-ADOPTANTEN
SELECTIE / GEZINSRAPPORT	OVERHEID, subsidie via Kind & Gezin aan erkende polyvalente centra
BEGINSELTOESTEMMING	KIND & GEZIN
VOORBEREIDING II	KANDIDAAT-ADOPTANTEN ⁽¹⁴⁾
BEMIDDELING/PLAATSING	KANDIDAAT-ADOPTANTEN ⁽¹⁴⁾
NAZORG I	KANDIDAAT-ADOPTANTEN ⁽¹⁴⁾
NAZORG II	OVERHEID, huidige subsidiëring Algemeen Welzijnswerk & ADOPTANTEN

⁽¹⁴⁾ Mits het ontstaan van samenwerkingsverbanden kan een ondersteunende subsidiëring door Kind & Gezin overwogen worden.

Voorlopig kan een volgende kostenraming vooropgesteld worden :

- MELDING EN REGISTRATIE : worden vervuld binnen personeelsbestand van Kind & Gezin.
- VOORBEREIDING I :

Wij menen dat voor het voorbereiden van alle adoptanten in Vlaanderen twee maximaal 3 centra kunnen werkzaam zijn. Gelet op het noodzakelijk verwerven van deskundigheid en met het oog op het coördineren van het gehele adoptieproces is het niet wenselijk deze taak te zeer te verspreiden over diensten die slechts partieel met deze materie bezig zijn.

We veronderstellen dat de voorbereiding van zowel interlandelijke als interne adopties voorlopig kan worden gerealiseerd door 2 vormingscentra die hiervoor per centrum het volgende ter beschikking dienen te hebben :

- 1 full-time coördinator	】 Loonkost te subsidiëren
- 1 deeltijdse administratieve kracht (1/2)	】 door Kind & Gezin
- Werkingskosten (afschrijving huur 1 lokaal - informatica - communicatie)	】 Forfaitaire subsidiëring van een 】 gedeelte van deze kost
- Vormingswerkers (en ruimte voor groepsbijeenkomsten)	】 Kostprijs per serie vormings- 】 sessie aan te rekenen aan de 】 kandidaat- adoptant, 】 bv. 25.000 fr.

Concreet wordt voorgesteld inzake voorbereiding gedurende 3 jaar een project op te starten waarna inhoudelijk en qua organisatie een evaluatie dient plaats te vinden. Vervolgens kan inzake erkenning en subsidiëring een regelgeving worden opgemaakt.

- SELECTIE EN GEZINSRAPPORT UITGEVOERD DOOR POLYVALENTE CENTRA ERKEND IN KADER VAN HET ALGEMEEN WELZIJNSWERK.

Art. 17 van het Decreet betreffende het Algemeen Welzijnswerk staat de mogelijkheid toe voor de Vlaamse Regering om “onder de voorwaarden en modaliteiten die zij bepaalt, aan bepaalde centra bijkomende opdrachten toe te kennen in functie van bepaalde doelgroepen of problematieken”.

Met het oog op het opbouwen van deskundigheid en teneinde coördinatie en overleg overzichtelijk en efficiënt te houden, wensen we het aantal inzake selectie van adoptieouders erkende centra te beperken tot vijf.

Per centrum dienen de volgende personeelsleden ter beschikking te staan voor deze bijzondere opdracht :

- full-time psycholoog/pedagoog of gelijkwaardig universitair diploma
- full-time maatschappelijk assistent of houder van een ander diploma van ten minste het niveau hoger onderwijs buiten de universiteit met een sociale, psychologische of pedagogische oriëntatie.

De werking van beide wordt gecoördineerd en begeleid door de leidinggevende persoon van vermeld centrum. Het advies inzake al dan niet aanvaarding wordt door deze 3 personen in teamverband genomen.

Al naargelang van de effectieve werkdruk dient het selectieteam te worden uitgebreid met een aanvullende psycholoog of maatschappelijk werker in eventueel deeltijds dienstverband dan wel via samenwerkingsovereenkomst (kan vooral nuttig zijn voor 2de psycholoog).

We menen dat we ook hier een proefperiode van 2 jaar dienen in te voeren alvorens met name de subsidieregeling definitief kan worden opgestart.

- BEGINSELTOESTEMMING : Taken kunnen vervuld worden binnen het personeelsbestand van Kind & Gezin.

- ADOPTIEDIENSTEN :

In hun vernieuwde werking dienen de adoptiediensten uitgerust te worden teneinde de volgende taken uit te voeren :

- voorbereiding II
- bemiddeling en plaatsing
- nazorg.

Voor het vervullen van bovenvermelde taak dienen de diensten te beschikken over :

- leidinggevende persoon of coördinator (universitair of niet-universitair Hoger Onderwijs) [Menswetenschappen + beantwoorden aan door Kind & Gezin opgemaakte profielbeschrijving].
- maatschappelijk werker of gelijkgesteld diploma
- psycholoog, kan ook aangesteld worden via samenwerkingsovereenkomst.

Ook hier wensen we via een project de samenwerkingsverbanden te ondersteunen. Na evaluatie kan inzake subsidiëring een definitieve regeling worden opgesteld.

Aangezien er op heden 6 diensten erkend zijn voor interlandelijke adoptie, is afzonderlijke subsidiëring van deze diensten op heden o.i. niet aangewezen.

We stellen voor de adoptiediensten aan te moedigen om samenwerkingsverbanden te doen ontstaan.

We hopen hierbij tot 2 à 3 grotere gehelen te komen waarvan een coördinator kan gesubsidieerd worden.

- NAZORG II :

Een meer langdurige therapie van adoptieproblemen kan worden opgevangen in de polyvalente centra (niet enkel deze die erkenning hebben inzake selectie). Wel verdient het aanbeveling de therapeutische hulpverlening te coördineren en kenbaar te maken zodat adoptieouders in hun omgeving meteen een in adoptie gespecialiseerd hulpverlener kunnen contacteren. Tevens dient binnen deze centra via bijscholing en vorming de expertise tot gespecialiseerd hulpverlener te worden opgebouwd.

De kosten liggen ten laste van de adoptieouders.

BESLUIT :

De overheid zal, door subsidiëring via Kind en Gezin, voorsnog bijdragen in de kosten van :

- * Voorbereiding I (gedeeltelijk)
- * Selectie/Gezinsrapport
- * Beginseltoestemming
- * Nazorg II (gedeeltelijk)

Door deze subsidieregeling zullen de totale kosten voor de overheid toenemen. Daartegenover staat dat Kind & Gezin dan als Centrale Autoriteit aan haar verplichtingen conform de Haagse Conventie kan voldoen.

De totale kostprijs zal enigszins toenemen. Voor de kandidaat-adoptanten zullen de kosten in geringe mate toenemen. De extra kosten die de adoptiediensten moeten maken in verband met hun aangifte en evaluatie van buitenlandse kanalen worden doorberekend aan de kandidaat-adoptanten. Het is immers in hun belang dat adopties via legale en betrouwbare kanalen verlopen.

Deze extra kosten worden evenwel grotendeels gecompenseerd door de subsidie van de overheid voor Voorbereiding I en Selectie.

Tot slot zal met name Nazorg II zoveel mogelijk onder de gangbare regelingen (gezondheidszorg) moeten vallen.

VII. GEVOLGEN OP WETGEVEND VLAK

OVERZICHT

I. WIJZIGINGEN OP FEDERAAL VLAK

- a) Erkenning van fundamentele rechten van het kind.
- b) Opname beginseltoestemming in het Burgerlijk Wetboek.
- c) Aanpassing wetgeving tot uitreiking van een visum en tot het verlenen van een voorlopig verblijf op Belgisch grondgebied
- d) Inschrijving in het bevolkingsregister : aansluitend op vernieuwde procedure.
- e) Invoeren van adoptieverlof [zie wetsontwerp Beaufays]
- f) Met het oog op ratificatie van Haagse Conventie
 - Wethoudende goedkeuring van het Verdrag
 - Wet over de uitwerking van Verdrag
 - K.B. houdende uitvoeringsmaatregelen
 - Aanstelling van federale Centrale Autoriteit (art. 6 § 1 en 2 van Haagse Conventie)
- g) Uitwerking Centraal registratiesysteem.

II. WIJZIGINGEN OP GEMEENSCHAPSNIVEAU

- Het decreet houdende de erkenning van adoptiediensten alsook de uitvoeringsbesluiten dienen herschreven te worden gelet op het feit dat taak en bevoegdheid van de adoptiediensten werden gedefinieerd.
- Bevestiging van de aanstelling van Kind & Gezin als Centrale Autoriteit, en dit in het kader van de ratificatie van de Haagse Conventie.
- Opmaken samenwerkingprotocol met de volgende partners :
 - Centrale Autoriteit Franse Gemeenschap
 - Centrale Autoriteit Duitstalige Gemeenschap
 - Federale Centrale Autoriteit
 - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (Brussel - tweetalige instellingen).
- Voor Brussel dient een oplossing gevonden te worden voor de juridische lacune die bestaat t.a.v. de voorzieningen die qua organisatie niet uitsluitend behoren tot de ene of andere gemeenschap.
- Opstarten van adoptieregister.

I. WIJZIGINGEN OP FEDERAAL VLAK

a) Erkenning van fundamentele rechten van het kind :

Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind raakt in diverse bepalingen de adoptieproblematiek aan :

- hetzij rechtstreeks (artikel 20 : de plicht van de Staat om kinderen die niet in hun gezinsmilieu kunnen leven bijzondere bescherming te bieden, en om ervoor te zorgen dat voor hen beroep kan gedaan worden op gepaste alternatieve gezinsopvang of op plaatsing in een instelling - artikel 21 : in landen waar adoptie wordt erkend en/of toegestaan mag het enkel worden toegepast in het belang van het kind en mits goedkeuring door de bevoegde overheden. Interlandelijke adoptie kan worden overwogen nadat de mogelijkheden in het land van oorsprong van het kind zijn uitgeput. Ook in het geval van interlandelijke adoptie dienen alle noodzakelijke waarborgen te worden gerespecteerd)

- hetzij onrechtstreeks (artikel 3 : het belang van het kind ; artikel 7 : het recht op naam en nationaliteit ; recht, voor zover mogelijk, zijn ouders te kennen en door hen te worden verzorgd ; artikel 8 : het recht zijn identiteit te behouden met inbegrip van nationaliteit, naam en familiebetrekkingen zoals wettelijk erkend, zonder onrechtmatige inmenging ; artikel 9 : het recht van het kind om met zijn ouders samen te leven, tenzij geoordeeld wordt in overeenstemming met de toepasselijke procedures dat dit onverenigbaar is met zijn belang ; artikel 12 : het recht van het kind om zijn mening te kennen te geven en het recht op het feit dat met deze mening rekening wordt gehouden in elke aangelgenheid of procedure die het kind betreft ; artikel 18 : het principe dat beide ouders gezamenlijk de eerste verantwoordelijken zijn voor de opvoeding van hun kinderen, en dat de Staat hen bij deze taak dient te ondersteunen ; artikel 35 : de plicht van de Staat al het mogelijke te doen om verkoop, handel en ontvoering van kinderen te voorkomen⁽¹⁵⁾).

Het is noodzakelijk de daarin voorziene garanties en waarborgen op te nemen in de komende wetswijzigingen. Alle wetsteksten zullen uiteindelijk op hun conformiteit aan vermelde verdragsbepalingen worden getoetst.

b) Opname beginseltoestemming in het Burgerlijk Wetboek :

Een beginseltoestemming kan omschreven worden als “een administratieve akte waarin bevestigd wordt dat de kandidaat-adoptanten werden voorbereid op en geschikt bevonden voor interlandelijke adoptie en dat er in beginsel geen bezwaar is tegen de plaatsing van een buitenlands kind”.

Teneinde voldoende afdwingbaar te zijn dient de vereiste van een beginseltoestemming te worden opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, als voorwaarde tot adoptie (art. 348bis B.W.). In dit artikel wordt dan verwezen naar de Gemeenschapsoverheid inzake adoptie die bevoegd zou gesteld worden dergelijke attesten af te leveren. De gemeenschappen kunnen de organisatie ervan zelf regelen (met name : op advies van welke instantie(s) wordt de beginseltoestemming afgeleverd ? - welke is de verstrekte voorbereiding, de gehanteerde selectiecriteria ? - organisatie van de herzieningsprocedure e.d.m.).

Omwille van de uniformiteit en de rechtsgelijkheid t.a.v. een adoptievoorwaarde ingeschreven in het Burgerlijk Wetboek is het wenselijk een aantal essentiële modaliteiten federaal vast te leggen, bij voorbeeld :

- Beperking van de geldigheidsduur tot 3 jaar ;
- Kan slechts eenmalig gebruikt worden, d.w.z. voor de realisatie van één adoptie ;
- Een gelijkwaardige attestering dient ook verplicht gesteld te worden voor binnenlandse adopties (met uitzondering van interfamiliale adopties) ;
- De doelstellingen van de beginseltoestemming dienen te worden vastgelegd, zodat de kwaliteit niet fundamenteel kan verschillen tussen beide gemeenschappen ;

⁽¹⁵⁾ - Nigel Cantwell, The New Hague Convention on Intercountry Adoption, Will it work ? - Monitor International Children's rights - 1993 vol 10 n° 3.

- Eugeen Verhellen - Verdrag inzake de Rechten van het Kind - Uitgave Garant.

- Het attest geldt over het ganse Belgische grondgebied, d.w.z. dat ouders woonachtig in Vlaanderen een beginseltoestemming krijgen van de Vlaamse Centrale Autoriteit, met name Kind & Gezin, doch zich voor bemiddeling ook mogen richten tot een door de Franse Gemeenschap erkende dienst ;
- De beginseltoestemming wordt afgeleverd op niet vervalsbaar papier (zie bijlage 2) en is voorzien van zowel de federale symbolen als deze van de betrokken gemeenschap (m.a.w. op het logo van de gemeenschap na, wordt eenzelfde attest afgeleverd).

c) Aanpassing wetgeving tot uitreiking van een visum en tot het verlenen van een voorlopig verblijf op Belgisch grondgebied.

○ Huidige procedure ⁽¹⁶⁾

1. Toegang tot het grondgebied van een kind dat in het buitenland werd geadopteerd.

- 1.1. Indien het kind Belg werd door de adoptie, is de Belgische diplomatieke post gemachtigd een Belgisch paspoort te verstrekken of het kind in te schrijven in het paspoort van de ouders.

Soms behoudt het kind echter zijn oorspronkelijke nationaliteit en in dit geval zal toch een visum worden aangebracht in diens oorspronkelijk paspoort (art. 40 Wet 15 december 1980).

- 1.2. Indien het kind geen Belg wordt ten gevolge van de adoptie dient men het volgende onderscheid te maken :

- het betreft een nationaliteit onderworpen aan de visumplicht : de dienst vreemdelingenzaken zal op basis van een dossier de opdracht geven een visum te verstrekken.
- het betreft een nationaliteit die niet is onderworpen aan de visumplicht : het kind komt eenvoudig naar België met zijn nationaal paspoort.

2. Toegang tot het grondgebied van een buitenlands kind met het oog op zijn adoptie in België :

- 2.1. Wanneer het een nationaliteit betreft onderworpen aan de visumplicht, maakt men een onderscheid al naar gelang al dan niet een erkende adoptiedienst werd ingeschakeld.

Naargelang van het geval wordt een visum voor verblijf van 3 maanden of een toelating voor voorlopig verblijf van 6 maanden verstrekt.

⁽¹⁶⁾ Brief dd. 23 oktober 1995 vanwege het Ministerie van Binnenlandse Zaken - Vreemdelingenzaken (DG/BE/PV B 3E20)

Voor elke aanvraag moet een dossier worden samengesteld.

De verblijfstoelating voor 3 of 6 maanden is verlengbaar met het oog op het voltooien van de adoptieprocedure.

- 2.2. Wanneer het een nationaliteit betreft die niet is onderworpen aan de visumplicht ontvangt het kind bij aankomst in België een verklaring voor voorlopig verblijf van 3 maanden, verlengbaar in functie van de adoptieprocedure.

● **Voorstel :**

Bovenvermeld schrijven vestigt de aandacht erop dat de huidige procedures worden geëvalueerd en het voorwerp zullen uitmaken van een aantal aanpassingen. We stellen dan ook voor de bevoegde minister in kennis te stellen van een aantal principes / procedures die de omkadering van de internationale adopties moeten mogelijk maken.

We stellen voor de volgende voorstellen ter bespreking voor te leggen.

1. Invoering van een veralgemeende visumplicht voor adoptie :

De basis waarop nu landen worden ingedeeld volgens al dan niet visumplicht, blijkt weinig relevant met het oog op internationale adoptie.

Landen waar geen visumplicht is, bijvoorbeeld Brazilië, blijken belangrijke adoptielanden te zijn.

2. De aanvraag en het dossier dat moet voorgelegd worden, dienen aan te sluiten bij de vernieuwde procedure.

- Bv. - beginseltoestemming
- verklaring adoptiedienst
- bij zelfdoeners : akkoord van Kind & Gezin (Centrale Autoriteit van de Gemeenschap).
- aangevuld met andere gegevens noodzakelijk voor de controle van het dossier.

3. De dienst Vreemdelingenzaken zou ingeschakeld kunnen worden in de procedure voor wat betreft een aantal aspecten.

- Bv. - bij het afleveren van het visum wordt de beginseltoestemming teruggestuurd aan Kind & Gezin (Centrale Autoriteit van de Gemeenschap), te samen met een kopie van het visum.

Op die wijze kan Kind & Gezin in principe een volledige registratie doorvoeren.

Meer in het algemeen is de verantwoordelijkheid van de dienst Vreemdelingenzaken gebaseerd op art. 17 d van het Haagse Verdrag. De staat van herkomst mag inderdaad een kind slechts toevertrouwen indien :

- a) de Centrale Autoriteit van de staat van herkomst zich ervan heeft vergewist dat de kandidaat-adoptanten zich daarmee verenigen ;
- b) de Centrale Autoriteit van de staat van opvang deze beslissing heeft goedgekeurd, ingeval een zodanige goedkeuring is vereist door de wetgeving van die staat of door de Centrale Autoriteit van de staat van herkomst ;
- c) de Centrale Autoriteit van beide staten ermee instemmen dat de adoptie voortgang vindt ; en
- d) overeenkomstig artikel 5 is vastgesteld dat de kandidaat-adoptieouders aan de vereisten voor adoptie voldoen en daartoe geschikt zijn en dat het kind vergunning heeft of zal verkrijgen de staat van opvang binnen te komen en aldaar permanent te blijven.

d) Inschrijving in de bevolkingsregister : aansluitend op vernieuwde procedure :

○ **Huidige situatie :**

- * Wanneer een adoptie tot stand komt in het buitenland volstaat het bij aankomst in België om het vonnis samen met een beëdigde vertaling af te geven op de burgerlijke stand. Bij problemen wordt het dossier voorgelegd aan de Procureur des Konings.
- * Wanneer het buitenlands kind in België wordt geadopteerd wordt het vonnis dat de adoptie homologeert of uitspreekt automatisch door het Openbaar Ministerie verstuurd naar de burgerlijke stand van de verblijfplaats van de adoptanten.

● **Voorstel :**

De inschrijving in de bevolkingsregisters zou enkel doorgevoerd kunnen worden mits voorlegging van een verklaring van Kind & Gezin (Centrale Autoriteit).

Voor de verdragsluitende landen wordt hierbij verwezen naar art. 23 van het Verdrag. Voor de andere landen wordt uiteraard zoveel mogelijk een gelijkwaardige procedure nagestreefd.

e) Invoeren van algemeen adoptieverlof

○ Huidige situatie :

Enkel personen in overheidsdienst waarvan de echtgenoot ook een winstgevende activiteit uitoefent, hebben recht op een adoptieverlof van 6 weken voor een kind jonger dan 3 jaar of 4 weken voor een kind ouder dan 3 jaar.

Voor een gehandicapt kind (60 %) worden de termijnen verdubbeld. Tijdelijk personeel en personeel met een arbeidsovereenkomst hebben recht op 4 weken.

● Voorstel :

Invoering van een veralgemeend opvangverlof voor alle werknemers, wanneer beide ouders buitenshuis werken. Terzake werd reeds een degelijk wetsontwerp ingediend door de heer Beaufays (zie bijlage 3).

We kunnen niet voldoende benadrukken dat de aanwezigheid en beschikbaarheid van één van beide ouders voor de hechting van een adoptiekind noodzakelijk is.

f) Met het oog op ratificatie van Haagse Conventie :

Met het oog op de ratificatie van de Haagse Conventie zullen naast de goedkeuringswet ook een wet en een K.B. opgemaakt dienen te worden tot uitvoering van het verdrag. Een ontwerp werd opgemaakt op vraag van de Werkgroep Justitie door de professoren Erauw en Verwilghen.

Tevens dient een federale Centrale Autoriteit te worden aangeduid conform de bepalingen van de Haagse Conventie. In het voorstel van de professoren Erauw en Verwilghen werd het Ministerie van Justitie voorgedragen.

Teneinde de coördinatie te bevorderen is geregeld overleg tussen de diverse centrale autoriteiten en andere bevoegde overheden noodzakelijk. Terzake zou een soort "Hoge Raad voor Adoptie" kunnen functioneren met vertegenwoordigers uit de diverse ministeries.

Hoe dan ook moet er rekening mee gehouden worden dat overleg en samenwerking tussen de betrokken instanties noodzakelijk zal zijn.

g) Uitwerking Centraal registratiesysteem :

- Op dit ogenblik is het onmogelijk precieze gegevens te kennen over het aantal kinderen die jaarlijks vanuit het buitenland in België worden geadopteerd.

Op basis van de gegevens verstrekt door de dienst Vreemdelingenzaken kan een raming worden gemaakt, gebaseerd op het aantal verstrekte visa.

- Het lijkt ons evident een degelijk registratiesysteem op te bouwen waardoor zowel federaal als per gemeenschap informatie kan verkregen worden alsook per herkomstland.

II. WIJZIGINGEN OP GEMEENSCHAPSNIVEAU

- a) Een ingrijpende wijziging zoals hier voorligt zal tot gevolg hebben dat de rol en omkadering van de adoptiediensten dient herschreven te worden. Na discussie over deze beleidsbrief in de bevoegde Commissie van het Vlaams Parlement wordt het ontwerpdecreet ingediend. Eveneens lijkt het op dit ogenblik wenselijk een andere reglementering op te maken voor de adoptiediensten die enkel in België geboren kinderen plaatsen met het oog op adoptie.
- b) De aanstelling van Kind & Gezin als Centrale Autoriteit dient in het kader van de ratificatie van de Haagse Conventie te worden bevestigd (ontwerp prof. Erauw en Prof. Verwilghen).
- c) Opmaken van samenwerkingsprotocol met de volgende partners :
 - Centrale Autoriteit Franse Gemeenschap
 - Centrale Autoriteit Duitstalige Gemeenschap
 - Federale Centrale Autoriteit
 - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (Brussel - tweetalige instellingen).

Ook in andere landen vergt adoptie samenwerking en overleg tussen diverse bevoegde autoriteiten. Het systeem van de Haagse Conventie dat met name duidelijkheid en efficiëntie beoogt door de aanduiding van Centrale Autoriteiten mag echter niet ondergraven worden !

Toch moet uiteraard rekening worden gehouden met onze federale structuur en met de aanstelling van ten minste 3 Centrale Autoriteiten. Er is echter een spontane samenwerking en overleg gegroeid, met name tussen de Nederlandstalige- en Franstalige gemeenschap, alsook met het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Indien mogelijk kunnen een aantal afspraken in een samenwerkingsprotocol vastgelegd worden, dit geeft meer zekerheid en duurzaamheid.

d) - De situatie te Brussel is vooralsnog niet geregeld wat betreft de voorzieningen die qua organisatie niet tot de ene of de andere gemeenschap behoren.

- De Raad van State - Afdeling Wetgeving - 9de Kamer- bracht op 25 mei 1994 een negatief advies uit over een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (zie bijlage 4).

Het akkoord strekt ertoe de toestand te regelen van adoptiediensten, die op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gelegen zijn. De Raad van State volgt de hiernabeschreven redenering :

Krachtens paragraaf 2 van art. 128 van de Grondwet hebben de decreten van beide Gemeenschappen te Brussel-Hoofdstad slechts kracht van wet ten aanzien van instellingen die daar gevestigd zijn en die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap.

Krachtens art. 135 van de Grondwet en de art. 60 en 63 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ligt de bevoegdheid regels uit te vaardigen inzake persoonsgebonden aangelegenheden van toepassing op voorzieningen die niet uitsluitend tot een bepaalde gemeenschap behoren, in handen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Deze commissie mag haar door de Grondwet en andere Wetten op de institutionele hervormingen toegewezen bevoegdheden niet uit handen geven zelfs niet door middel van een samenwerkingsakkoord ⁽¹⁷⁾.

Tevens stipt de Raad van State aan dat zodoende het recht van elke in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde instelling om zich zo te organiseren dat zij niet kan worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de ene of andere gemeenschap, geschonden wordt.

- Dat deze problematiek niet theoretisch is bewijzen de volgende dossiers :

- * Bij niet-erkenning van de dienst NIAO (National and International Adoption Organisation) met vestiging te Gent, verplaatst de verantwoordelijke de zetel naar Brussel, vertaalt de statuten, briefhoofd e.d., en kan betrokkene zijn activiteiten vanuit Brussel verderzetten.

Het gerechtelijk onderzoek is nog steeds lopend.

⁽¹⁷⁾ Zie het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over het voorontwerp dat ontstaan gegeven heeft aan de Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en het arrest van het arbitragehof nr. 17/94 van 3 maart 1994.

- * Ter informatie verwijs ik hierbij naar het vonnis van de rechtbank in kortgeding van 14 februari 1994 en het arrest van het Hof van Beroep te Brussel van 15 juni 1995 inzake Kinderen Aller Landen/Enfants de Tous Pays, een “dienst” die zich tot geen van beide gemeenschappen rekent en aldus vrijgeleide krijgt om verder te bemiddelen vanuit Brussel en dit zowel voor Vlaamse als Franstalige ouders.

De verwarring die hierdoor in het buitenland, en met name in Sri Lanka en Indië, ontstond, is niet bepaald bevorderlijk voor de reputatie van België in deze aangelegenheid.

Wij durven dan ook aandringen op een snelle maar vooral degelijke oplossing in overleg met de Gemeenschappen. Deze zeer beperkte, interne bevoegdheidskwestie mag naar de herkomstlanden het vertrouwen niet schaden.

e) Opstarten van een adoptieregister :

- Op heden blijkt dat bij adoptie zeer veel vraag is naar informatie, zowel vanwege de adoptiekinderen als vanwege de geboortemoeders. Zij hebben geen centraal punt waarnaar zij zich kunnen wenden. De adoptiedossiers worden op diverse plaatsen bewaard.
- Het lijkt ons noodzakelijk om per gemeenschap een centraal register op te bouwen waar onder bepaalde voorwaarden en mits begeleiding toegang wordt verstrekt tot de gegevens. De dossiers zelf zouden wel bewaard blijven op de diverse adoptiediensten. Ook de begeleiding zou in principe door deze diensten geschieden. Er zou eveneens gepoogd moeten worden toegang te krijgen tot de oude dossiers en de dossiers gerealiseerd buiten de erkende diensten. Kennis van bepaalde gegevens blijkt voor betrokkenen belangrijk voor de aanvaarding van hun toestand. Er zou een onderscheiden register kunnen gemaakt worden voor interne en internationale adopties.

Terzake kan een concreet voorstel worden opgemaakt. Enig rechtsvergelijkend werk is evenwel nog noodzakelijk.

VIII. SLOTBESCHOUWING :

Deze beleidsbrief handelde uitvoerig over de onderscheiden aspecten, fasen en procedures van de internationale adoptie.

Het is onze overtuiging dat een gewijzigde benadering nodig is, gericht op meer eenvoudigheid, grondiger voorbereiding en meer coherentie.

Vrije adopties worden volledig ingeschakeld in het nieuw uit te werken beleidskader en dus ook onderworpen aan de verplichting van melding, registratie, voorbereiding en selectie.

De controle op buitenlandse kanalen moet worden verbeterd waarbij elke mogelijkheid van illegaliteit en, zeg maar, kinderhandel onder vaak onmenselijke en dus fundamenteel onethische omstandigheden vermeden dient te worden.

Het is dus hoogstnoodzakelijk en in overeenkomst met de geest en de bepalingen van de Internationale Kinderrechtenverdragen dat de Vlaamse Gemeenschap én België ter zake en zo sluitend mogelijk beleid gaan voeren.

Daarbij is het noodzakelijk de opdrachten in het globale adoptieproces te heroriënteren.

Van een adoptiedienst moet worden verwacht dat hij, in het belang van kinderen en ouders, de buitenlandse kanalen gedegen nagaat en controleert. Van Kind & Gezin wordt een actieve inbreng verwacht om, in een open en constructieve samenwerking met andere ter zake bevoegde autoriteiten, grond te geven aan een bonafide en degelijke internationale bemiddeling.

Ten aanzien van het overgaan van een kind naar een nieuw gezin, in een ander land / continent, dient de overheid maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen en de maximale garanties in te bouwen voor een menswaardige benadering tijdens de hele procedure.

Adoptie is geen gemakkelijke opgave, noch voor het kind, noch voor de adoptie-ouders, noch voor de natuurlijke ouders die hun kind afstaan.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 : Cijfergegevens dienst Vreemdelingenzaken

BIJLAGE 2 : Beginseltoestemming op niet vervalsbaar papier.

BIJLAGE 3 : Wetsontwerp Beaufays

BIJLAGE 4 : Advies Raad van State

BIJLAGE 5 : Schematisch overzicht procedure

BIJLAGE 6 : Begripsbepalingen

BIJLAGE 7 : ° decreet 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten
° Besluit Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989
° Besluit Vlaamse regering van 23 maart 1994 tot wijziging van het besluit van 31 januari 1990.

BIJLAGE 8 : ° Besluit van de Vlaamse regering houdende aanduiding van Kind en Gezin als bevoegde instantie inzake interlandelijke adoptie.

[illegible]

[illegible]

Vlaamse Gemeenschap
van België

Kind & Gezin
Instelling van openbaar nut

BIJLAGE 2

VERKLARING MET HET OOG OP ADOPTIE

SPECIMEN

SPECIMEN

SPECIMEN

- 68 / 1 - 1995 (S.E.)

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION EXTRAORDINAIRE 1995 (*)

20 SEPTEMBRE 1995

PROPOSITION DE LOI

**créant un congé d'accueil en
cas d'adoption ou de tutelle
officiuse**

(Déposée par M. Pierre Beaufays)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi a pour but d'offrir aux familles adoptives des droits comparables à ceux dont jouissent les familles légitimes.

La proposition vise ainsi à créer sur le plan légal un congé en faveur des parents qui adoptent un enfant alors qu'ils exercent une activité professionnelle. Elle confère, de cette façon, aux travailleurs du secteur privé des avantages analogues à ceux reconnus en faveur des travailleurs du secteur public en vertu de l'arrêté royal du 1er juin 1964 relatif à certains congés accordés à des agents des administrations de l'Etat et aux absences pour convenance personnelle qui prévoient un congé d'accueil tant en faveur des agents de l'Etat que du personnel temporaire et du personnel engagé par contrat.

La protection de la maternité est un fait acquis dans notre pays. Cette protection peut être considérée comme indispensable pour sauvegarder la santé physique de la mère dans les dernières semaines de la gestation et pour permettre son complet rétablissement dans les semaines qui suivent la délivrance.

(*) Première session de la 49e législature.

- 68 / 1 - 1995 (B.Z.)

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1995 (*)

20 SEPTEMBER 1995

WETSVOORSTEL

**tot instelling van een opvangverlof
in geval van adoptie
of pleegvoogdij**

(Ingediend door de heer Pierre Beaufays)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel heeft tot doel aan adoptiegezin-
nen soortgelijke rechten toe te kennen als aan wetti-
ge gezinnen.

Het strekt ertoe bij de wet een verlof in te stellen ten gunste van ouders die een beroepsactiviteit uitoefenen en een kind willen adopteren. Aldus verleent het aan de werknemers van de privé-sector soortgelijke voordelen als die welke zijn toegekend aan de werknemers van de overheidssector krachtens het koninklijk besluit van 1 juni 1964 betreffende sommige verloven toegestaan aan personeelsleden van de Rijksbesturen en betreffende de afwezigheden wegens persoonlijke aangelegenheden. Dat koninklijk besluit voorziet in een opvangverlof, zowel ten gunste van het rijkspersoneel als ten gunste van de tijdelijke personeelsleden en de personeelsleden met een arbeidsovereenkomst.

In ons land is de bescherming van het moederschap een verworvenheid. Die bescherming kan als onontbeerlijk worden beschouwd voor de vrijwaring van de lichamelijke gezondheid van de moeder in de laatste weken voor de zwangerschap en voor haar volledig herstel in de weken na de bevalling.

(*) Eerste zitting van de 49e zittingsperiode.

Outre cet aspect « santé », la réflexion et l'expérience montrent que ces congés, particulièrement dans leur phase postnatale, ont une utilité incontestée en matière d'accueil de l'enfant et de son insertion dans la cellule familiale où il est appelé à grandir. Ainsi la présence de la mère auprès de l'enfant qui arrive dans le foyer contribue réellement à l'accueil affectif, essentiel pour le développement harmonieux et équilibré de l'enfant.

En vue d'assurer ce climat d'accueil, quelle que soit l'origine de l'enfant, le législateur se doit de créer un même contexte d'accueil dans les foyers qui adoptent un enfant.

Il faut noter en outre que tous les partis politiques sont généralement d'accord sur la nécessité de créer un cadre accueillant pour l'enfant.

Aussi notre proposition est-elle pour l'Etat l'occasion de montrer sa volonté de rencontrer ce souhait général. L'incidence financière, compte tenu du nombre restreint d'adoptions, ne peut constituer un obstacle.

En France, la salariée a le droit de suspendre son contrat de travail pendant une période de dix semaines au plus à dater de l'arrivée de l'enfant adopté dans le foyer. Au Luxembourg, la loi du 14 mars 1988 a également créé un congé d'accueil pour les salariés du secteur privé. Le congé est de huit semaines.

En Belgique, des propositions de loi ont déjà été déposées. Certaines ont plus de dix ans. La proposition Gramme et Conrotte (Doc. Sénat 101-1, 1981-1982), a présidé à l'incorporation du congé pour adoption dans l'arrêté royal du 28 août 1963 qui reconnaît aux travailleurs le droit de s'absenter en vue de leur permettre d'accomplir les formalités nécessaires à l'adoption.

Dans son avis du 26 juin 1975 (avis n° 489), le Conseil national du travail avait déjà accepté la possibilité de reconnaître aux parents adoptants le droit de s'absenter en cas d'adoption au motif que si le droit au travail a pour première mission de régler les rapports entre les personnes réunies dans une relation de travail, il ne peut pas, tant au nom de l'harmonie que de l'efficacité, ne pas se préoccuper des liens que chacun entretient en permanence avec le tissu familial.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

L'article 2 détermine le champ d'application de la loi. Il exclut de celui-ci les personnes visées par l'arrêté royal du 1er juin 1964 et qui peuvent obtenir un

Naast dat aspect dat verband houdt met de « gezondheid », hebben reflectie en ervaring aangetoond dat die verloven, vooral in de postnatale fase, ontegensprekelijk zeer nuttig zijn voor de opvang van het kind en voor zijn integratie in het gezin waarin het moet opgroeien. Wanneer een kind in een gezin wordt opgenomen, draagt de aanwezigheid van de moeder werkelijk bij tot de affectieve sfeer die van wezenlijk belang is voor de harmonische en evenwichtige ontwikkeling van het kind.

Teneinde voor elk kind — ongeacht zijn afkomst — hetzelfde onthaalklimaat te scheppen, moet de wetgever dezelfde omstandigheden creëren in de gezinnen die een kind adopteren.

Bovendien zij erop gewezen dat alle politieke partijen het er in grote lijnen over eens zijn dat dit onthaalklimaat kindvriendelijk moet zijn.

Dank zij ons voorstel krijgt de Staat de kans te bewijzen dat hij aan die algemene wens tegemoet wil komen. Gelet op het geringe aantal gevallen van adoptie kan de financiële weerslag geen hinderpaal zijn.

In Frankrijk hebben vrouwelijke werknemers het recht hun arbeidsovereenkomst op te schorten gedurende ten hoogste tien weken, te rekenen van de dag waarop het geadopteerde kind in het gezin is opgenomen. Ook in Luxemburg is bij wet van 14 maart 1988 een opvangverlof ingevoerd voor de vrouwelijke werknemers uit de privé-sector. Dat verlof bedraagt acht weken.

In België zijn reeds ettelijke wetsvoorstellen ingediend. Sommige van die voorstellen zijn al meer dan tien jaar oud. Het voorstel Gramme en Conrotte (Stuk Senaat 101-1, 1981-1982) heeft geleid tot de opname van het adoptieverlof in het koninklijk besluit van 28 augustus 1963, dat aan werknemers het recht verleent om afwezig te zijn met het oog op de vervulling van formaliteiten welke noodzakelijk zijn voor de adoptie.

In zijn advies van 26 juni 1975 (advies n° 489) had de Nationale Arbeidsraad reeds het beginsel aanvaard dat aan adoptie-ouders het recht kan worden verleend om afwezig te blijven in geval van adoptie. De Raad stelt dat het arbeidsrecht weliswaar in de eerste plaats de betrekkingen regelt tussen personen die door een arbeidsovereenkomst zijn verbonden, maar dat het — zowel met het oog op de harmonie als op de doeltreffendheid — niet achteloos mag voorbijgaan aan de banden die een ieder met zijn gezin onderhoudt.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Artikel 2 stelt het toepassingsgebied van de wet vast. Van dat toepassingsgebied worden uitgesloten de personen bedoeld in het koninklijk besluit van

congé d'adoption de 6 semaines ou de 4 semaines selon que l'enfant a moins ou plus de trois ans.

Il permet au Roi d'exclure du champ d'application de la présente loi d'autres travailleurs.

Art. 3

L'article 45*bis* proposé énonce le principe d'un droit au congé lorsque le travailleur recueille dans son foyer un enfant de moins de douze ans.

Cet article fixe également la durée du congé. A titre d'information, la loi luxembourgeoise du 14 mars 1988 fixe la durée du congé à 8 semaines en cas d'adoption d'un enfant non encore admis à la première année d'études primaires. En cas d'adoption multiple, la loi prévoit 12 semaines de congé. Un congé de 2 jours est prévu en cas d'accueil d'un enfant de moins de 16 ans. En France, le congé d'adoption est de 10 semaines, 22 semaines en cas d'adoption multiple depuis la loi du 22 juillet 1994 et 18 semaines si l'adoption porte à 3 ou plus le nombre d'enfants à charge.

La proposition prévoit que les conventions collectives ou individuelles du travail peuvent toutefois prévoir des dispositions plus favorables.

Enfin, le droit au congé est ouvert dès lors que l'enfant est accueilli dans son nouveau foyer. L'adoption est, en effet, souvent précédée d'une longue procédure pendant laquelle l'enfant est déjà en rapport avec ses futurs parents. La période d'absence doit ainsi pouvoir se situer avant ou après le jugement d'homologation dès lors que l'enfant commence à faire partie du ménage. Cette dernière notion est utilisée, à l'article 73*quater* des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et relatif à la prime d'adoption.

L'article 45*ter* proposé règle la manière dont le travailleur doit prévenir son employeur pour pouvoir bénéficier du droit au congé d'accueil.

L'article 45*quater* proposé énonce que le droit au congé d'accueil n'est ouvert que si les deux époux travaillent en dehors du foyer. Cet article règle en outre la situation pour le cas où l'un des époux est occupé dans le secteur public et l'autre dans le secteur privé.

Enfin, il vise le cas où il n'y a qu'un seul adoptant, soit un des époux, soit un homme avec une femme célibataire, veuf, divorcé ou séparé de corps.

La disposition contenue à l'article 45*quinqüies* proposé confère au bénéficiaire du congé d'accueil

1 juni 1964, die een adoptieverlof van 6, respectievelijk 4 weken kunnen krijgen naargelang het geadopteerde kind minder dan wel meer dan drie jaar oud is.

Het biedt de Koning de mogelijkheid andere werknemers uit het toepassingsgebied van deze wet uit te sluiten.

Art. 3

Het voorgestelde artikel 45*bis* stelt als principe dat een werknemer recht op verlof heeft als hij een kind jonger dan twaalf jaar in zijn huis opneemt om het te adopteren.

In dat artikel wordt tevens de duur van het verlof vastgesteld. Ter vergelijking zij vermeld dat de Luxemburgse wet van 14 maart 1988 de duur van het verlof op 8 weken heeft vastgesteld bij adoptie van een kind dat nog niet tot het eerste leerjaar van het basisonderwijs is toegelaten. In geval van meervoudige adoptie voorziet de wet in 12 weken verlof. Zo het geadopteerde kind jonger is dan 16 jaar, bedraagt het verlof 2 dagen. In Frankrijk bedraagt het adoptieverlof 10 weken, 22 weken in geval van meervoudige adoptie sinds de wet van 22 juli 1994 en 18 weken indien de adoptie het aantal kinderen ten laste op drie of meer brengt.

Het voorstel bepaalt evenwel dat individuele of collectieve arbeidsovereenkomsten in gunstiger bepalingen kunnen voorzien.

Ten slotte ontstaat het recht op verlof zodra het kind in zijn nieuwe gezin is opgenomen. Vaak wordt de adoptie immers voorafgegaan door een langere procedure, tijdens welke het kind reeds in contact is met zijn toekomstige ouders. De werknemer moet dus afwezig kunnen zijn vóór of na het vonnis waarbij de adoptie wordt gehomologeerd en vanaf het ogenblik waarop het kind deel gaat uitmaken van het gezin. Het laatstgenoemde begrip wordt ook in artikel 73*quater* van de gecoördineerde wetten op de kinderbijslag voor loontrekkenden en op de adoptiepremie gebruikt.

In het voorgestelde artikel 45*ter* wordt bepaald op welke wijze de werknemer zijn werkgever op de hoogte moet brengen om het recht op opvangverlof te kunnen genieten.

Het voorgestelde artikel 45*quater* bepaalt dat het recht op opvangverlof slechts ontstaat indien beide echtgenoten buitenshuis werken. Dit artikel bepaalt tevens wat er gebeurt als een van beide echtgenoten in de overheidssector werkt en de andere in de privésector.

Tot slot voorziet dit artikel in de gevallen waar er slechts één adoptant is, hetzij een van beide echtgenoten, hetzij een man met een ongehuwde vrouw, hetzij een weduwnaar of nog een uit de echt of van tafel en bed gescheiden man.

Het voorgestelde artikel 45*quinqüies* verleent aan de werknemer die een opvangverlof geniet, een bij-

une protection particulière en cas de licenciement, protection similaire à celle dont bénéficie la travailleuse qui accouche.

La disposition contenue à l'article 45^{sexies} proposé reprend une suggestion des représentants des travailleurs au Conseil national du travail qui proposaient déjà en 1975 d'assimiler la période de congé à une période de travail effectif pour la sauvegarde des droits à la sécurité sociale.

Art. 4

L'article 4 accorde à l'adoptant salarié, masculin ou féminin, qui ne bénéficie pas du congé d'adoption prévu par la présente loi, un congé de trois jours. Une disposition similaire est prévue tant en droit luxembourgeois (article 4 de la loi du 14 mars 1988) qu'en droit français (Code de la sécurité sociale, articles L. 562 à L. 564).

Art. 5 à 10

Les dispositions complètent la loi relative aux contrats de travail et la loi sur le contrat d'engagement pour le service des bâtiments de navigation intérieure.

Art. 11

Le congé d'adoption est indemnisé de la même manière que le congé de maternité.

P. BEAUFAYS

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Un article 4bis, rédigé comme suit est inséré dans la loi sur le travail du 16 mars 1971 :

« Art. 4bis. — Les dispositions du chapitre IVbis qui concernent le congé d'accueil ne sont toutefois pas applicables :

1° aux personnes visées par l'arrêté royal du 1er juin 1964 relatif à certains congés accordés à des

zondere bescherming tegen ontslag. Die bescherming is gelijkaardig aan die van een werknemster die zwangerschapsverlof geniet.

Het voorgestelde artikel 45^{sexies} grijpt terug naar een voorstel dat de werknemersvertegenwoordigers in de Nationale Arbeidsraad reeds in 1975 hebben gedaan, om de verlofperiode gelijk te stellen met effectieve arbeidsdagen, met het oog op het behoud van het recht op sociale zekerheid.

Art. 4

Artikel 4 kent drie dagen verlof toe aan de mannelijke of vrouwelijke loontrekkende adoptant die het door deze wet ingevoerde opvangverlof niet geniet. Zowel de Luxemburgse (artikel 4 van de wet van 14 maart 1988) als de Franse wet (*Code de la Sécurité Sociale*, artikelen L. 562 tot L. 564) voorzien in een soortgelijke behandeling.

Art. 5 tot 10

Deze artikelen voorzien in een aanvulling van de wet betreffende de arbeidsovereenkomsten en van de wet op de arbeidsovereenkomst wegens dienst op binnenschepen.

Art. 11

Het adoptieverlof wordt op dezelfde manier als het moederschapsverlof vergoed.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In de arbeidswet van 16 maart 1971 wordt een artikel 4bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 4bis. — De bepalingen van hoofdstuk IVbis inzake het opvangverlof zijn echter niet van toepassing op :

1° de personen bedoeld in het koninklijk besluit van 1 juni 1964 betreffende sommige verloven toege-

agents des administrations de l'Etat et aux absences pour convenance personnelle;

2° aux travailleurs désignés par le Roi. »

Art. 3

Dans la même loi, sous un chapitre IVbis, il est inséré des articles 45bis, 45ter, 45quater, 45quinquies, 45sexies, libellés comme suit :

« Chapitre IVbis. — Congé d'accueil

Art. 45bis. — Sans préjudice des dispositions plus favorables de conventions collectives ou individuelles du travail, le travailleur a le droit de s'absenter du travail lorsqu'il recueille dans son foyer en vue de son adoption un enfant de moins de douze ans.

Ce congé d'accueil est de huit semaines au plus à dater du jour où l'enfant a commencé à faire partie du ménage.

L'enfant est présumé, jusqu'à preuve du contraire, remplir cette condition s'il en résulte d'une inscription au registre de la population ou au registre des étrangers.

Art. 45ter. — Pour bénéficier de ce congé, le travailleur doit avertir préalablement l'employeur par lettre recommandée avec avis de réception du motif et de la date de reprise du travail et fournir une attestation délivrée par le tribunal certifiant que la procédure d'adoption est introduite ainsi qu'une attestation certifiant l'inscription au registre de la population ou des étrangers.

Art. 45quater. — Le congé d'accueil n'est accordé que pour autant que le conjoint qui n'en bénéficie pas exerce une occupation lucrative en dehors du foyer.

Si le travailleur est marié et si son conjoint est également travailleur, le congé n'est accordé qu'à l'un d'entre eux. Toutefois, il peut, à la requête des adoptants, être scindé entre eux.

Si l'un des conjoints adoptants est en droit de bénéficier d'un congé d'accueil en vertu d'autres dispositions légales ou réglementaires, le congé d'accueil prévu par les dispositions de la présente loi ne peut être accordé.

Si un seul des conjoints est adoptant, celui-ci seul peut bénéficier du congé.

Art. 45quinquies. — L'employeur qui occupe un travailleur visé à l'article 45bis ne peut, à la date de la réception de la lettre recommandée visée à l'article 45ter pendant la durée du congé et jusqu'à l'expiration d'un délai d'un mois prenant cours à la fin du congé d'accueil, accomplir un acte tendant à mettre fin unilatéralement à la relation de travail sauf pour des motifs étrangers à l'adoption. La char-

staan aan personeelsleden van de Rijksbesturen en betreffende de afwezigheden wegens persoonlijke aangelegenheden;

2° de door de Koning aangewezen personeelsleden. »

Art. 3

In dezelfde wet worden, in een hoofdstuk IVbis, de artikelen 45bis, 45ter, 45quater, 45quinquies, 45sexies ingevoegd, luidend als volgt :

« Hoofdstuk IVbis. — Opvangverlof

Art. 45bis. — Onverminderd gunstiger bepalingen in collectieve of individuele arbeidsovereenkomsten heeft de werknemer het recht om afwezig te blijven van zijn werk ingeval hij een kind dat jonger is dan twaalf jaar, in zijn huis opneemt om het te adopteren.

Dat opvangverlof bedraagt ten hoogste acht weken te rekenen van de dag waarop het kind deel uitmaakt van het gezin.

Tenzij het tegendeel wordt bewezen, wordt het kind geacht aan die voorwaarde te voldoen indien zulks blijkt uit de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister.

Art. 45ter. — Om aanspraak te kunnen maken op een dergelijk verlof moet de werknemer vooraf de werkgever op de hoogte brengen door middel van een aangetekende brief met ontvangstbewijs, met vermelding van de reden en de datum waarop het werk zal worden hervat. Hij moet ook een attest van de rechtbank voorleggen waaruit blijkt dat de adoptieprocedure is ingezet, alsmede een attest dat de inschrijving in het bevolkings- of in het vreemdelingenregister bevestigd.

Art. 45quater. — Het opvangverlof wordt maar toegestaan indien de echtgeno(o)t(e) die er geen gebruik van maakt, een winstgevende activiteit buitenshuis heeft.

Indien de werknemer gehuwd is en de echtgeno(o)t(e) eveneens werknemer is, wordt het verlof slechts aan een van beiden toegekend. Op aanvraag van de adoptanten kan dat verlof echter wel tussen hen beiden worden verdeeld.

Indien een van de echtgenoten die een kind adopteren recht heeft op een opvangverlof krachtens andere wettelijke of reglementaire bepalingen, kan het opvangverlof omschreven in deze wet niet toegestaan worden.

Indien slechts één van de echtgenoten adoptant is, kan alleen die persoon aanspraak maken op het verlof.

Art. 45quinquies. — De werkgever die een werknemer tewerkstelt als bedoeld in artikel 45bis, mag bij de ontvangst van de aangetekende brief waarvan sprake is in artikel 45ter, gedurende de verlofperiode en de zes maanden die erop volgen, geen handeling stellen die ertoe strekt eenzijdig een einde te maken aan de dienstbetrekking, behalve om redenen die vreemd zijn aan de adoptie. De werkgever dient te

ge de la preuve de ces motifs incombe à l'employeur. A la demande du travailleur, l'employeur lui en donne connaissance par écrit.

Si le motif invoqué à l'appui du licenciement ne répond pas aux prescriptions de l'alinéa 1er, ou à défaut de motif, l'employeur paiera au travailleur une indemnité forfaitaire égale à la rémunération brute de trois mois, sans préjudice des indemnités dues au travailleur en cas de rupture du contrat de louage de travail.

Art. 45sexies. — Les journées de travail pendant lesquelles le travailleur s'est absenté en vertu de l'article 45bis sont assimilées à des journées de travail effectif pour l'application de la législation sociale. »

Art. 4

L'article 2, 14°, de l'arrêté royal du 28 août 1963 relatif au maintien de la rémunération normale des ouvriers, des travailleurs domestiques, des employés et des travailleurs engagés pour le service des bâtiments de navigation intérieure pour les jours d'absence à l'occasion d'événements familiaux ou en vue de l'accomplissement d'obligations civiques ou de missions civiles, modifié par l'arrêté royal du 7 février 1991, est complété comme suit :

« , sauf s'il est bénéficiaire d'un congé d'accueil en cas d'adoption d'un enfant prévu par une disposition légale ou réglementaire. ».

Art. 5

A l'article 28 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, un 2^oter, rédigé comme suit, y est inséré :

« 2^oter pendant la durée du congé d'accueil visée à l'article 45bis de la loi du 16 mars 1971 sur le travail ».

Art. 6

A l'article 38, § 2, alinéa 1er, de la même loi les mots « de l'article 40 » sont remplacés par les mots « des articles 40 et 45quinquies ».

Art. 7

A l'article 39, § 1er, alinéa 1er, de la même loi les mots « de l'article 40 » sont remplacés par les mots « des articles 40 et 45quinquies ».

bewijzen dat zulke redenen voorhanden zijn. Als de werknemer daarom verzoekt, stelt de werkgever hem daarvan schriftelijk in kennis.

Indien de ingeroepen reden tot staving van het ontslag niet beantwoordt aan de bepalingen van het eerste lid of bij ontstentenis van reden, dient de werkgever aan de werknemer een forfaitaire vergoeding te betalen die gelijk is aan het brutoloon van drie maanden, onverminderd de vergoedingen aan de werknemer verschuldigd in geval van verbreking van de arbeidsovereenkomst.

Art. 45sexies. — De arbeidsdagen waarop de werknemer krachtens artikel 45bis afwezig mag zijn, worden voor de toepassing van de sociale wetgeving met effectieve arbeidsdagen gelijkgesteld. »

Art. 4

Artikel 2, 14°, van het koninklijk besluit van 28 augustus 1963 betreffende het behoud van het normaal loon van de werklieden, de dienstboden, de bedienden en de werknemers aangeworven voor de dienst op binnenschepen, voor afwezigheidsdagen ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten, gewijzigd door het koninklijk besluit van 7 februari 1991, wordt aangevuld als volgt :

« , behalve indien hij in geval van adoptie van een kind krachtens een wettelijke of een reglementaire bepaling gebruik kan maken van een opvangverlof. ».

Art. 5

In artikel 28 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten worden een 2^oter ingevoegd, luidend als volgt :

« 2^oter gedurende de duur van het opvangverlof bedoeld in artikel 45bis van de arbeidswet van 16 maart 1971 ».

Art. 6

In artikel 38, § 2, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden « in artikel 40 » vervangen door de woorden « in de artikelen 40 en 45quinquies ».

Art. 7

In artikel 39, § 1, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden « in artikel 40 » vervangen door de woorden « in de artikelen 40 en 45quinquies ».

Art. 8

L'article 39, § 3, de la même loi, est remplacé par ce qui suit :

« § 3. Sans préjudice des dispositions du § 1er, l'employeur qui ne respecte pas les dispositions des articles 40 et 45*quinquies* de la loi sur le travail du 16 mars 1971, est tenu au paiement de l'indemnité prévue à l'alinéa 3 dudit article 40 et à l'alinéa 3 dudit article 45*quinquies*. »

Art. 9

L'article 40, § 2 de la même loi, est remplacé par ce qui suit :

« § 2. Sans préjudice des dispositions du § 1er, l'employeur qui ne respecte pas les dispositions des articles 40 et 45*quinquies* de la loi sur le travail du 16 mars 1971, est tenu au paiement de l'indemnité prévue à l'alinéa 3 dudit article 40 et à l'alinéa 3 dudit article 45*quinquies*. »

Art. 10

A l'article 25*bis* de la loi du 15 avril 1936 sur le contrat d'engagement pour le service des bâtiments de navigation intérieure, remplacé par la loi du 22 décembre 1989, les mots « 39 et 42 à 43*bis* » sont remplacés par les mots « 39, 42 à 43*bis* et 45*bis* ».

Art. 11

L'article 112 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994 est complété par un 2e alinéa, rédigé comme suit :

« Le Roi définit les conditions dans lesquelles les titulaires visés à l'article 86, § 1er, et qui se trouvent dans une période de congé d'accueil tel que défini au chapitre IV*bis* de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, peuvent bénéficier d'une indemnité de maternité telle que définie au Titre V, chapitre III, de la présente loi coordonnée. »

31 juillet 1995.

P. BEAUFAYS

Art. 8

Artikel 39, § 3, van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt :

« § 3. Onverminderd het bepaalde in § 1, moet de werkgever die de bepalingen van de artikelen 40 en 45*quinquies* van de arbeidswet van 16 maart 1971 niet in acht neemt, de in het derde lid van voormeld artikel 40 en in het derde lid van voormeld artikel 45*quinquies* bepaalde vergoeding betalen. »

Art. 9

Artikel 40, § 2 van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt :

« § 2. Onverminderd het bepaalde in § 1, moet de werkgever die de bepalingen van de artikelen 40 en 45*quinquies* van de arbeidswet van 16 maart 1971 niet in acht neemt, de in het derde lid van voormeld artikel 40 en in het derde lid van voormeld artikel 45*quinquies* bepaalde vergoeding betalen. »

Art. 10

In artikel 25*bis* van de wet van 15 april 1936 op de arbeidsovereenkomst wegens dienst op binnenscheepen, vervangen bij de wet van 22 december 1989, worden de woorden « 39 en 42 tot 43*bis* » vervangen door de woorden « 39, 42 tot 43*bis* en 45*bis* ».

Art. 11

Artikel 112 van de op 14 juli 1994 gecoördineerde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wordt aangevuld met een 2^e lid, luidend als volgt :

« De Koning bepaalt de voorwaarden waarin de in artikel 86, § 1, bedoelde gerechtigden die zich bevinden in een periode van opvangverlof als omschreven in hoofdstuk IV*bis* van de arbeidswet van 16 maart 1971, een moederschapsuitkering kunnen genieten zoals in titel V, hoofdstuk III van deze gecoördineerde wet is bepaald. »

31 juli 1995.

ROYAUME DE BELGIQUE.
-----KONINKRIJK BELGIE.
-----AVIS DU CONSEIL D'ETAT.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par les Ministres compétents pour l'aide aux personnes, membres du Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale, le 2 mai 1994, d'une demande d'avis sur un projet d'accord de coopération entre la Communauté française, la Communauté flamande et la Commission communautaire commune "relatif aux intermédiaires en matière d'adoption situés dans la Région de Bruxelles-Capitale", a donné le 25 mai 1994 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 2 mei 1994 door de Ministers bevoegd voor de Hulp aan personen, leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie "betreffende de tussenkomende diensten inzake adoptie, gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest", heeft op 25 mei 1994 het volgend advies gegeven :

L'ordonnance en projet se donne pour objet, d'une part, d'approuver "l'accord de coopération relatif aux intermédiaires en matière d'adoption situés dans la Région de Bruxelles-Capitale, conclu avec la Communauté française et la Communauté flamande" (article 2) et, d'autre part, de prévoir des sanctions pénales à charge de toute personne qui servirait d'intermédiaire à l'adoption ou dirigerait un organisme sur "le territoire de Bruxelles", sans avoir obtenu l'agrément par l'une ou l'autre desdites Communautés (article 3).

Ledit accord de coopération tend, en effet, à régler la situation des organismes d'adoption établis sur le territoire de la région bilingue de Bruxelles-Capitale.

Ces organismes exercent leurs activités dans le domaine des matières personnalisables visées à l'article 128 de la Constitution.

En vertu du paragraphe 2 de cette disposition constitutionnelle, les décrets par lesquels les Communautés française et flamande règlent les matières personnalisables n'ont force de loi dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale qu'à l'égard des institutions qui y sont établies et qui, en raison de leur organisation, doivent être considérées comme appartenant exclusivement à l'une ou à l'autre Communauté.

Conformément à l'article 135 de la Constitution et aux articles 60 et 63 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, c'est la Commission communautaire commune qui est compétente pour prendre des

règles applicables, dans la sphère des matières personnalisables, aux institutions établies dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale et qui, en raison de leur organisation, ne peuvent être considérées comme appartenant exclusivement à l'une ou à l'autre Communauté.

Compte tenu de cette répartition de compétences, il ne peut être admis que la Commission communautaire commune et les Communautés française et flamande s'entendent pour décider, comme le prévoit l'article 1er de l'accord de coopération que

"les législations et les réglementations relatives aux organismes d'adoption situés sur le territoire bilingue de la Région de Bruxelles-Capitale sont exclusivement la législation et la réglementation de la Communauté flamande ou de la Communauté française"

et pour définir, comme le fait l'article 2 de cet accord, les critères permettant de déterminer quelle Communauté, à l'exclusion de la Commission communautaire commune, est compétente pour agréer ces organismes. Il ne peut davantage être admis que cette commission sanctionne pénalement des faits commis sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale en infraction aux règles relatives à l'agrément, contenues dans les législations et réglementations desdites Communautés.

En effet, ce faisant, la Commission communautaire commune se dessaisit, non seulement actuellement mais aussi pour toute la durée de l'accord et ce quelles que soient les modifications apportées par les Communautés française et flamande à leurs législations respectives en la matière, des compétences que lui attribuent la Constitution et les lois

de réformes institutionnelles, ce que cette Commission ne peut faire, pas plus que les autres entités fédérées, fût-ce par un accord de coopération (1).

En outre, pareil accord méconnaît le droit reconnu par l'article 128, § 2, de la Constitution à toute institution établie dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale de s'organiser de telle manière qu'elle ne puisse être considérée comme appartenant exclusivement à l'une ou à l'autre Communauté.

La circonstance que l'accord en projet n'ait qu'un caractère temporaire le temps - selon les termes utilisés dans la note aux membres du collège réuni -

"(d')évaluer la possibilité pour l'administration de la Commission communautaire commune de pouvoir effectivement remplir adéquatement toutes les missions qu'exigent l'octroi d'agrément aux intermédiaires d'adoption et le contrôle permanent des organismes agréés"

et que le souci de la Commission communautaire commune soit d'empêcher tout vide juridique pendant cette période d'évaluation n'est pas de nature à rendre l'accord et l'ordonnance en projet licites.

(1) Voir l'avis de la section de législation du Conseil d'Etat sur l'avant-projet devenu la loi du 8 août 1988 modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (Doc. Ch., 516/1-1988, p. 52) et l'arrêt de la Cour d'arbitrage n° 17/94 du 3 mars 1994.

Si la Commission communautaire commune entend régler les activités des organismes d'adoption relevant de sa compétence, elle doit le faire elle-même.

De ontworpen ordonnantie beoogt enerzijds "het samenwerkingsakkoord" goed te keuren dat afgesloten werd met de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap in verband met de diensten die tussenkomen in adoptiezaken en zich bevinden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (artikel 2), en anderzijds te voorzien in strafmaatregelen voor personen die bij een adoptie als tussenpersoon optreden of "op het grondgebied van Brussel" een instelling leiden zonder daartoe de erkenning van een van beide voormelde Gemeenschappen te hebben verkregen (artikel 3).

Voormeld samenwerkingsakkoord strekt er immers toe de toestand te regelen van de adoptiediensten, die op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gelegen zijn.

Die diensten oefenen hun activiteiten uit op het vlak van de persoonsgebonden aangelegenheden, bedoeld in artikel 128 van de Grondwet.

Krachtens paragraaf 2 van die grondwetsbepaling hebben de decreten waarbij de Franse en de Vlaamse Gemeenschap de persoonsgebonden aangelegenheden regelen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad alleen kracht van wet ten aanzien van de instellingen die daar gevestigd zijn en die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 135 van de Grondwet en de artikelen 60 en 63 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ligt de

bevoegdheid om regels uit te vaardigen die inzake persoonsgebonden aangelegenheden van toepassing zijn op de instellingen die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn en die, wegens hun organisatie, niet kunnen worden beschouwd uitsluitend tot de ene of de andere Gemeenschap te behoren, in handen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Gelet op die bevoegdheidsverdeling, kan niet worden aanvaard dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse en Vlaamse Gemeenschap overeenkomen om, zoals bepaald in artikel 1 van het samenwerkingsakkoord, te beslissen dat

"de wetgeving en de reglementering van toepassing op de adoptiediensten gelegen op (lees : in) het tweetalig grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (...) uitsluitend de wetgeving en de reglementering van de Vlaamse Gemeenschap of de Franse Gemeenschap (zijn)"

en om, zoals in artikel 2 van dit akkoord gebeurt, de criteria vast te leggen aan de hand waarvan kan worden bepaald welke Gemeenschap, met uitsluiting van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, bevoegd is om die diensten te erkennen. Het is ook onaanvaardbaar dat die commissie straffen stelt op overtredingen van de regels inzake de erkenning, begaan in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en vervat in de wetgeving en reglementering van voormelde Gemeenschappen.

Op die manier geeft de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie immers niet alleen nu, maar ook voor de gehele duur van het akkoord, en welke ook de door de Franse

en Vlaamse Gemeenschap terzake in hun respectievelijke wetgeving aangebrachte wijzigingen mogen zijn, haar door de Grondwet en door de wetten op de institutionele hervormingen toegewezen bevoegdheden uit handen, wat deze Commissie, zoals de andere deelentiteiten overigens, niet mag doen, zelfs niet door middel van een samenwerkingsakkoord (1).

Bovendien houdt een dergelijk akkoord de schending in van het door artikel 128, § 2, van de Grondwet voor elke in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde instelling erkende recht om zich zo te organiseren dat zij niet kan worden beschouwd uitsluitend tot de ene of de andere Gemeenschap te behoren.

Door de omstandigheid dat het ontworpen akkoord maar tijdelijk is en maar zal gelden gedurende de periode die - aldus de in de nota aan de leden van het verenigd college gestelde tekst - nodig is om

"na te gaan of de diensten van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inderdaad ook op een adequate manier alle opdrachten kunnen vervullen die de erkenning van een bemiddelende instelling die van haar optierecht gebruik maakt en het permanente toezicht op die verenigingen, noodzakelijk maken"

en door de omstandigheid dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ernaar streeft te voorkomen dat gedurende

(1) Zie het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State over het voorontwerp dat ontstaan gegeven heeft aan de wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en het arrest van het Arbitragehof nr. 17/94 van 3 maart 1994.

die evaluatieperiode een juridisch vacuüm ontstaat, worden het ontworpen akkoord en de ontworpen ordonnantie nog niet geoorloofd.

Indien de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie de activiteiten van de adoptiediensten waarvoor zij bevoegd is, wil regelen, dan dient zij dat zelf te doen.

La chambre était composée de

Messieurs : C.-L. CLOSSET,
de Heren :

R. ANDERSEN,
J. MESSINNE,

J. DEGAVRE,

P. GOTHOT,

Madame : M. PROOST,
Mevrouw :

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. B. JADOT, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. HENSENNE, référendaire adjoint.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

M. PROOST.

De kamer was samengesteld uit

président de chambre,
kamervoorzitter,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

greffier,
griffier.

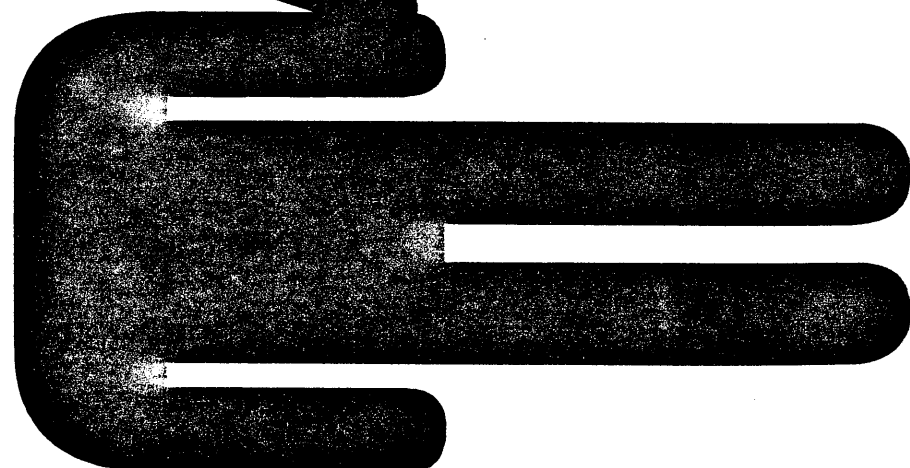
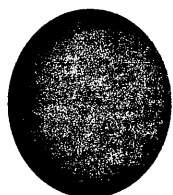
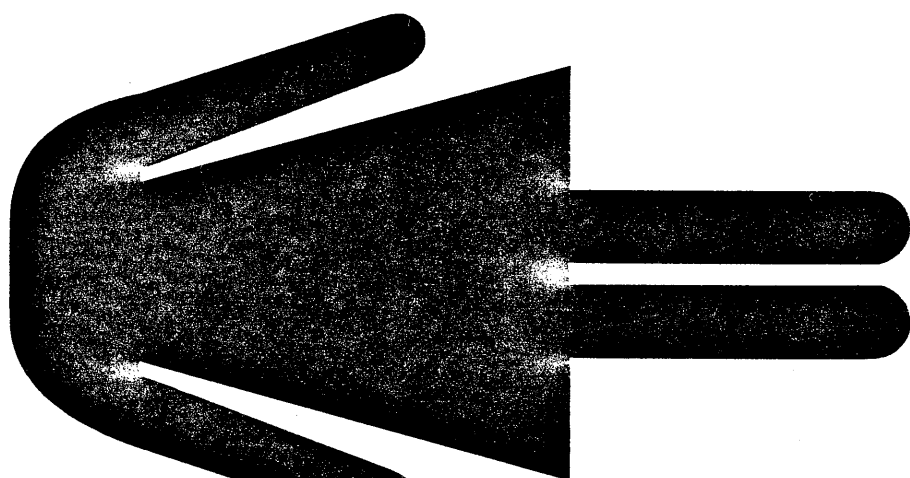
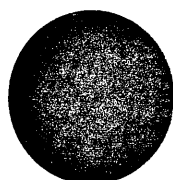
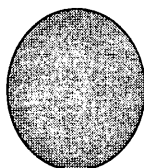
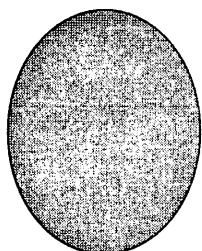
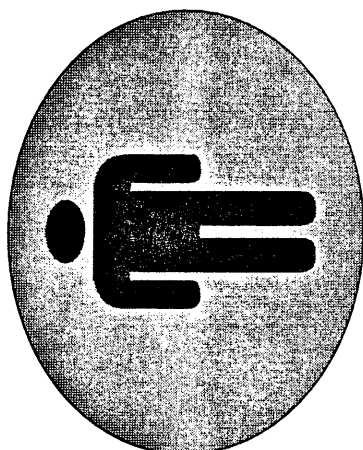
De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. JADOT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toege-licht door de H. R. HENSENNE, adjunct-referendaris.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

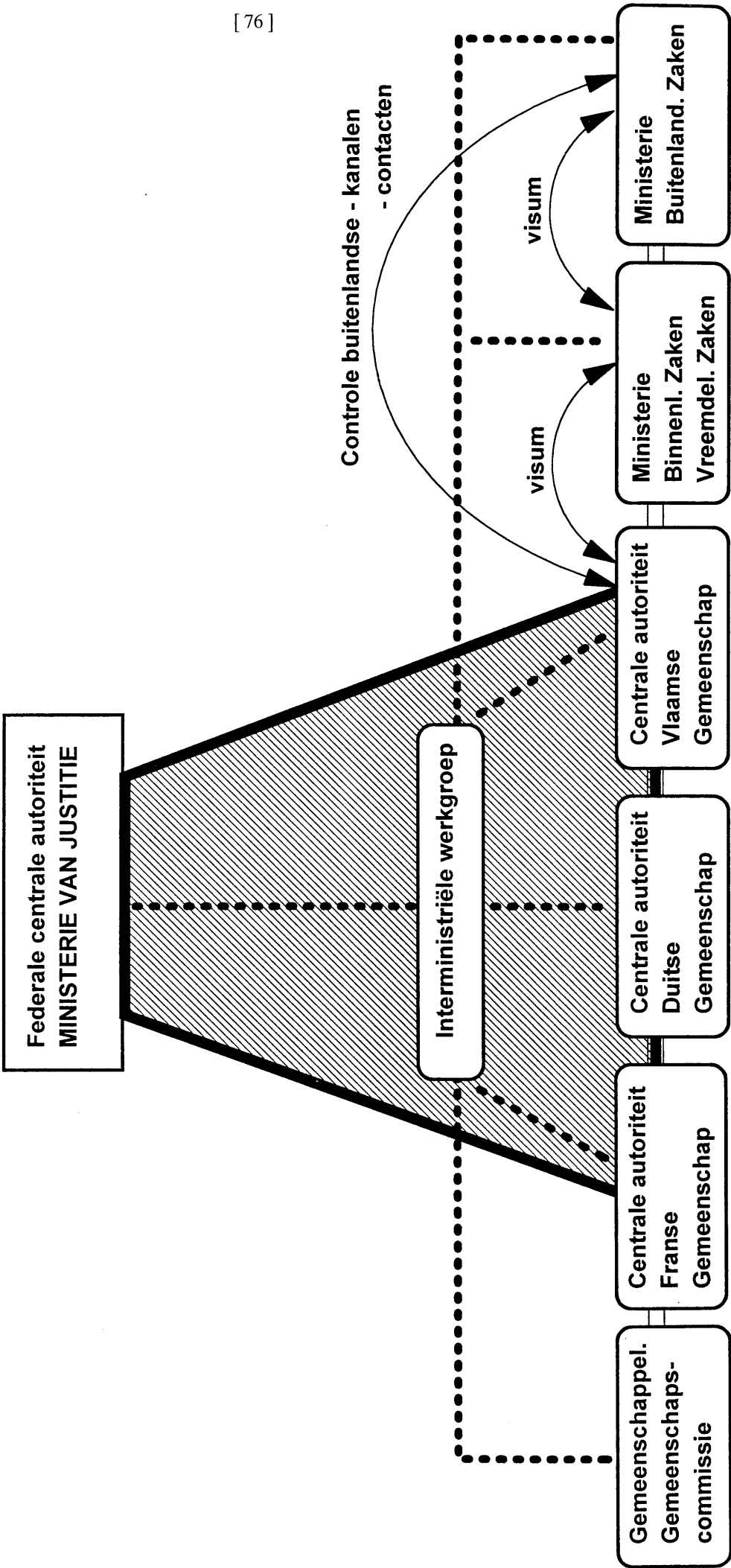
C.-L. CLOSSET.

BIJLAGE 5

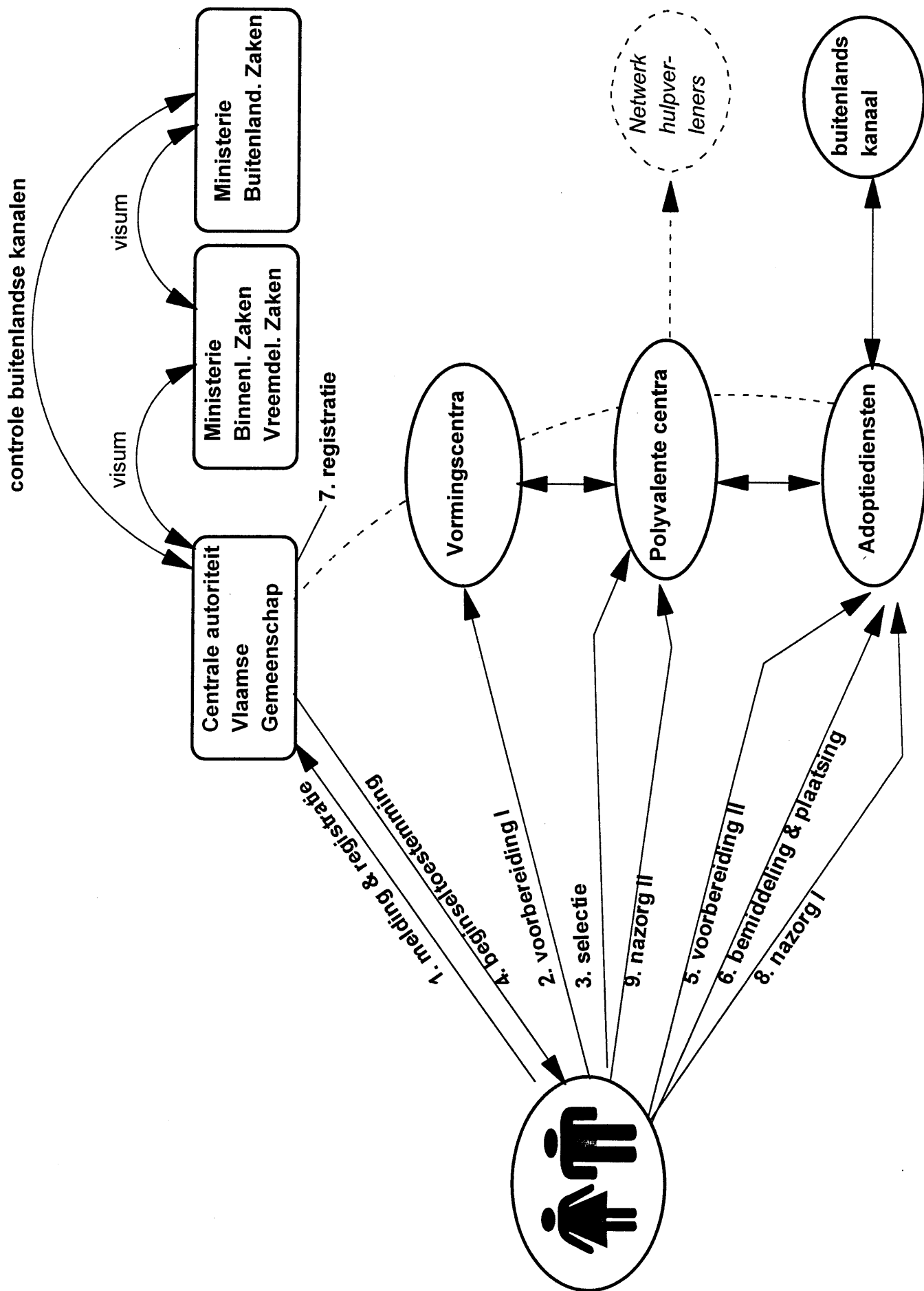
figuur 1

OVERZICHT BEVOEGDE AUTORITEITEN

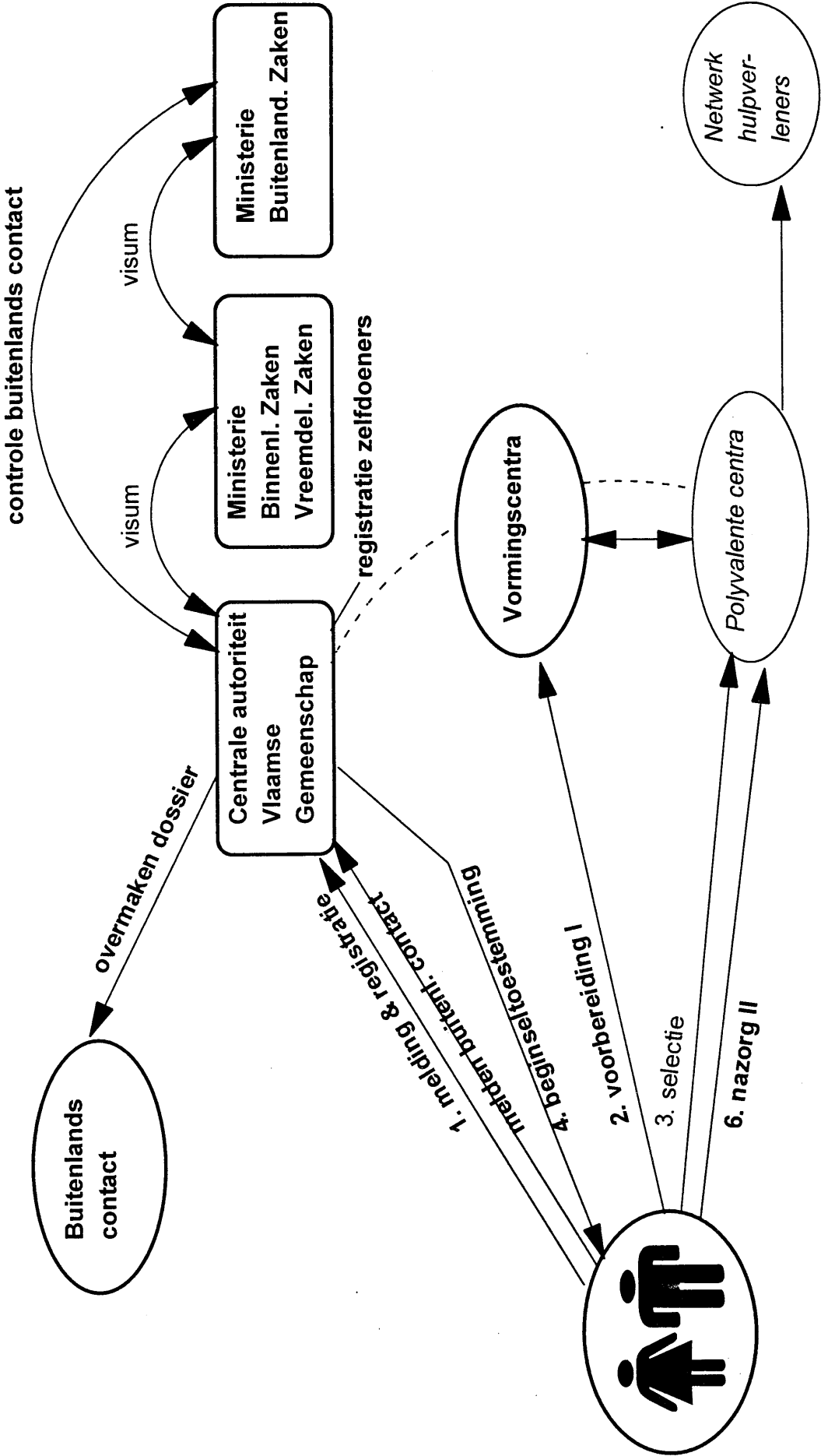
figuur 2

SCHEMA ADOPTIEBEMIDDELING VIA ADOPTIEDIENSTEN

SCHEMA ADOPTIEBEMIDDELING VAN ZELFDOENERS

figuur 3

BIJLAGE 6

Begripsbepalingen :

Beginseltoestemming : de schriftelijke verklaring van Kind & Gezin waarin vermeld staat dat er in beginsel geen bezwaar is tegen het adopteren van een (buitenlands) kind.

Centrale Autoriteit : een door de overheid aangewezen instantie, belast met de nakoming van de door het Haagse Verdrag inzake interlandelijke adoptie opgelegde verplichtingen.

Adoptiedienst : de rechtspersoon die, op grond van het decreet 3 mei 1989, een erkenning van Kind & Gezin heeft ontvangen.

Adoptiedienstenoverleg : een overleg van alle erkende adoptiediensten in aanwezigheid van Kind & Gezin.

Herzieningscommissie : door de Minister aan te stellen commissie, die onafhankelijk van Kind & Gezin bezwaarschriften van kandidaat-adoptanten en/of adoptiediensten behandelt.

Herkomstland : het land waarin het kind zijn oorspronkelijke verblijfplaats heeft

Buitenlands kanaal : een instantie/instelling/persoon in het herkomstland van het kind, die op grond van een erkenning/vergunning, afgegeven door de plaatselijke overheid, bemiddelt bij interlandelijke adoptie.

Voorlopige akkoordverklaring : schriftelijke verklaring van Kind & Gezin om met het inachtneming van de in deze handleiding beschreven procedure een nieuw kanaal nader te onderzoeken.

Machtiging : schriftelijke akkoordverklaring van Kind & Gezin voor het aangaan van een adoptieovereenkomst met een nieuw buitenlands kanaal, met inachtneming van de in deze handleiding beschreven procedure.

Zelfdoener : kandidaat-adoptant die na het verkrijgen van een beginseltoestemming, zonder assistentie van een adoptiedienst, met inachtneming van de in deze handleiding beschreven procedure, zelfstandig een buitenlands kind adopteert.

Buitenlands Contact : een instantie/instelling/persoon in het herkomstland van het kind, die op grond van een erkenning/vergunning, afgegeven door de plaatselijke overheid, bemiddelt bij interlandelijke adoptie, met inachtneming van de procedure voor zelfdoeners. Bij het verkrijgen van een machtiging tot een buitenlands contact worden dezelfde criteria gehanteerd als bij nieuwe buitenlandse kanalen.

EXÉCUTIFS — EXECUTIEVEN

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

N. 89 — 1448

3 MEI 1989. — Decreet houdende erkenning van adoptiediensten (1)

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij, Executieve, bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Art. 2. § 1. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1. adoptie : gewone adoptie, volle adoptie of pleegvoogdij van Belgische of buitenlandse minderjarigen.
2. bemiddeling : alle activiteiten die ertoe strekken via een tussenpersoon een persoon te laten adopteren en de informatieverstrekking, de begeleiding en de hulpverlening daaraan verbonden.

§ 2. Onverminderd de opdrachten vervuld door de met de bijzondere jeugdbijstand belaste overheden, zijn alle activiteiten inzake bemiddeling met het oog op adoptie onderworpen aan een erkenning onder de voorwaarde bepaald in artikel 5.

§ 3. Alleen privaatrechterlijke rechtspersoon die zich organiseren in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of publiekrechtelijke rechtspersonen kunnen als adoptiedienst worden erkend.

Art. 3. § 1. Om de erkenning als adoptiedienst te bekomen en te behouden, moet deze dienst beantwoorden aan de volgende voorwaarden :

1. de voornaamste activiteit van de dienst moet bestaan in bemiddeling zoals omschreven in artikel 2, § 1, 2 van het decreet;

2. beschikken over of een beroep kunnen doen op een interdisciplinair team van bevoegd en voldoende personeel of medewerkers. De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regels en kwalificaties waaraan dit personeel en medewerkers moeten beantwoorden;

3. de adoptiedienst dient te beschikken over voldoende infrastructuur om op normale wijze de haar opgelegde verplichtingen en de continuïteit van de dienst te verzekeren;

4. geleid worden door een persoon die moet beantwoorden aan de voorwaarden en kwalificaties bepaald door de Vlaamse Executieve;

5. tenminste de volgende opdrachten uitvoeren :

a) de voorbereidende informatieverstrekking aan en de voorbereiding van de natuurlijke ouder(s), de kandidaat-adoptant(en) en de te adopteren persoon voor wat betreft het belang, de voorwaarden en de gevolgen van de adoptie;

b) de uitvoering van een kindstudie en een gezinsstudie volgens de voorwaarden en de modaliteiten bepaald door de Vlaamse Executieve;

c) in geval van interlandelijke adopties alleen een adoptiesamenwerking aangaan met diensten of instellingen die in en door hun herkomstlanden hiervoor erkend zijn voor zover in die landen van herkomst een erkenningprocedure voor adoptie-instellingen bestaat en vereist is.

Deze samenwerking dient te gebeuren op basis van een geschreven overeenkomst die ter goedkeuring moet voorgelegd worden aan Kind en Gezin, instelling van openbaar nut, opgericht bij decreet van 29 mei 1984;

d) de toewijzing van een kind aan de kandidaat-adoptant(en) dient te gebeuren op grond van het gemotiveerd voorstel van het interdisciplinair team waarvan sprake in artikel 3, § 1, 2;

e) ter beschikking staan van de natuurlijke ouders, de adoptie-ouder(s) en het geadopteerde kind teneinde op hun verzoek de nazorg te verzekeren;

f) opmaken van een geschreven overeenkomst tussen enerzijds de kandidaat-adoptanten en anderzijds de betrokken adoptiedienst, waarin de procedure, de vermoedelijke duur, de kostprijs en de gewaarborgde dienstverlening omschreven worden.

De Vlaamse Executieve kan nadere voorwaarden opleggen inzake de aard en de grootte van de kosten die door de adoptiedienst mogen aangerekend worden;

6. voor elke opdracht in punt 5 van dit artikel vermelde opdracht een uitvoerig schriftelijk en gemotiveerd verslag opstellen dat door de adoptiedienst bewaard wordt in een persoonlijk dossier. De dienst dient de regels van het beroepsgeheim te respecteren. De Vlaamse Executieve kan nadere regels bepalen inzake het opmaken, de bewaring, de bescherming, de toegang tot en de controle op wachtlijsten en dossiers.

§ 2. De Vlaamse Executieve kan de in § 1 omschreven opdrachten en voorwaarden uitbreiden en nader specificeren.

Art. 4. De Vlaamse Executieve bepaalt de opdrachten van Kind en Gezin inzake de uitvoering van en het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Art. 5. § 1. De in artikel 2 bedoelde erkenning wordt afgeleverd of geweigerd door de Vlaamse Executieve, op eensluidend en gemotiveerd advies van Kind en Gezin. De Vlaamse Executieve bepaalt de procedure en modaliteiten.

§ 2. De erkenning kan door de Vlaamse Executieve, op gemotiveerd advies van Kind en Gezin, bij gemotiveerde beslissing worden ingetrokken bij niet naleving van één van de onder artikel 3 gestelde voorwaarden en bij weigering van de adoptiedienst zich aan het in artikel 4 bedoelde toezicht te onderwerpen.

Art. 6. In het decreet van 29 mei 1984 houdende de oprichting van de instelling Kind en Gezin, wordt in artikel 4, § 1, e, de omschrijving : « adoptie van kinderen » geschrapt.

(1) Buitengewone zitting 1988 :

Stuk. — Voorstel van decreet : 85 - nr. 1

Zitting 1988-1989 :

Stukken — Amendementen : 85 - nr. 2 — Subamendementen : 85 - nrs 3 tot 5 — Verslag : 85 - nr. 6

Art. 7. Gestraft wordt met een gevangenisstraf van acht dagen en met een geldboete van 26 frank tot 500 frank of met één van die straffen alleen bij die bemiddelt bij adoptie zonder in het bezit te zijn van de bij dit decreet vereiste erkenning.

Art. 8. De Vlaamse Executieve stelt vast welke adoptiedossiers, op het ogenblik van het in het werking treden van het decreet, als ingeleid of als in behandeling moeten worden beschouwd.

Art. 9. De Vlaamse Executieve stelt de datum vast waarop de bepalingen van dit decreet in werking treden. Kondigen dit decreet af, bevelen dat het in het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Brussel, 3 mei 1989.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting,
G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,
J. LENSSENS

TRADUCTION

MINISTÈRE DE LA COMMUNAUTE FLAMANDE

F. 89 — 1448

3 MAI 1989. — Décret portant agrément de services d'adoption (1)

Le Conseil flamand a adopté et Nous, Exécutif, sanctionnons ce qui suit :

Article 1er. Le présent décret règle une matière visée à l'article 59bis de la Constitution.

Art. 2. § 1. Pour l'application du présent décret, il faut entendre par :

1. adoption : adoption simple, adoption plénière ou tutelle officielle de mineurs belges ou étrangers;
2. médiation : toute activité visant l'adoption d'une personne par l'intermédiaire d'un tiers ainsi que l'information, l'assistance et l'aide fournies à cet effet.

§ 2. Sans préjudice des fonctions assumées par les autorités chargées de l'assistance spéciale à la jeunesse, toute activité relative à la médiation en vue d'une adoption est soumise à un agrément sous la condition fixée à l'article 5.

§ 3. Seules les personnes morales de droit privé s'organisant sous forme d'une association sans but lucratif ou les personnes morales de droit public peuvent être agréées comme service d'adoption.

Art. 3. § 1. Pour obtenir et conserver l'agrément comme service d'adoption, ce service doit remplir les conditions suivantes :

1. Son activité principale doit être la médiation telle que définie à l'article 2, § 1, 2 du présent décret.
2. Il doit disposer d'une équipe interdisciplinaire composée d'un nombre suffisant de personnels ou de collaborateurs compétents ou être en mesure de faire appel à une telle équipe.
3. Il doit disposer d'une infrastructure suffisante pour assurer de manière normale la continuité du service, et le respect des obligations qui lui ont été imposées.
4. Il doit être dirigé par une personne remplissant les conditions et ayant les qualifications fixées par l'Exécutif flamand.

5. Il doit remplir, au minimum, les tâches suivantes :

- a) fournir au(x) parent(s) naturel(s), au(x) candidat(s) adoptant(s) et à la personne qui fait l'objet de l'adoption, les informations préliminaires nécessaires relatives à l'importance, aux conditions et aux effets de l'adoption;
- b) effectuer une étude de l'enfant et de la famille selon les conditions et les modalités fixées par l'Exécutif flamand;

c) en cas d'adoption impliquant des personnes de nationalité étrangère, traiter avec les seuls services ou organismes agréés à cet effet dans et par les pays d'origine pour autant qu'une procédure d'agrément soit prévue et requise dans lesdits pays.

Cette collaboration doit être fondée sur une convention écrite qui sera soumise à l'approbation de l'organisme d'intérêt public « Enfance et Famille », créé par décret le 29 mai 1984;

d) l'attribution d'un enfant au(x) candidat(s) adoptant(s) doit se faire sur base d'une proposition motivée de l'équipe interdisciplinaire mentionnée à l'article 3, § 1, 2;

e) être à la disposition des parents naturels, des parents (ou parent) adoptif(s) et de l'enfant adoptif afin d'assurer, à leur demande, le suivi du dossier;

f) dresser une convention écrite entre les candidats adoptants d'une part et le service d'adoption d'autre part, spécifiant la procédure, la durée probable, le coût et les services garantis.

L'Exécutif flamand peut imposer des conditions plus détaillées relatives à la nature et au montant des frais pouvant être facturés par le service d'adoption :

Session extraordinaire 1988 :

Document. — Proposition de décret : 85 - n° 1.

Session 1988-1989 :

Documents. — Amendements : 85 - n° 2. — Sousamendements : 85 - n° 3 à 5.

Annales. — Discussion et adoption. Séances du 19 et 20 avril 1989.

6. Rédiger, pour toute mission mentionnée au point 5 du présent article, un rapport écrit détaillé et motivé qui fera partie d'un dossier personnel tenu par le service d'adoption. Le service doit respecter les règles du secret professionnel. L'Exécutif flamand peut fixer des modalités relatives à la rédaction, à la tenue, à la protection, à l'accessibilité et au contrôle des listes d'attente et des dossiers.

§ 2. L'Exécutif flamand peut étendre et spécifier les fonctions et conditions mentionnées sous § 1.

Art. 4. L'Exécutif flamand définit les tâches de l'organisme « Enfance et Famille » quant à l'exécution et au contrôle des dispositions du présent décret et de ses arrêtés d'exécution.

Art. 5. § 1. L'agrément visé à l'article 2 est délivré ou refusé par l'Exécutif flamand, sur avis conforme et motivé de l'organisme « Enfance et Famille ». L'Exécutif flamand fixe la procédure et les modalités.

§ 2. Sur avis motivé de « Enfance et Famille », l'Exécutif flamand peut, par une décision motivée, retirer l'agrément en cas de non-respect d'une des conditions fixées à l'article 3 ainsi qu'en cas de refus du service d'adoption de se soumettre au contrôle visé à l'article 4.

Art. 6. Dans le décret du 29 mai 1984 portant création de l'organisme « Enfance et Famille », les termes « l'adoption d'enfants » sont supprimés.

Art. 7. Est punie d'un emprisonnement de huit jours et d'une amende de 28 francs à 500 francs, ou d'une de ces peines, toute personne qui joue un rôle médiateur dans une adoption sans avoir été agréée à cet effet en vertu du présent décret.

Art. 8. L'Exécutif flamand détermine les dossiers d'adoption considérés comme ouverts ou en cours d'exécution au moment de l'entrée en vigueur du présent décret.

Art. 9. L'Exécutif flamand fixe la date de l'entrée en vigueur des dispositions du présent décret.

Promulguons le présent décret, ordonnons qu'il soit publié au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 3 mai 1989.

Le Président de l'Exécutif flamand,
Ministre communautaire des Finances et du Budget,
G. GEENS

Le Ministre communautaire de l'Aide sociale et de la Famille,
J. LENSSENS

N. 89 — 1449

31 MEI 1989. — Decreet houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds (1)

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij, Executieve, bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet;

Art. 2. Er wordt een Vlaams Sportfonds opgericht dat wordt beheerd door de Vlaamse Executieve;

Art. 3. Het Vlaams Sportfonds wordt gestijfd door :

1° de opbrengsten van heffingen op de ontvangsten van sportwedstrijden, onverminderd de bepalingen van Titel III van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen;

2° toelagen, giften, schenkingen en legaten van alle aard;

3° terugbetalingen van door het Vlaams Sportfonds verleende toelagen;

4° de inkomsten van alle aard die voortkomen uit de in artikel 4 van dit decreet bedoelde activiteiten van het Vlaams Sportfonds;

5° de jaarlijkse voor de Vlaamse Gemeenschap aangewende subsidie, met toepassing van artikel 2bis, § 5 van het koninklijk besluit van 23 augustus 1982 tot bepaling van doelstellingen van openbaar nut waarvoor een gedeelte van de netto-winsten van de Nationale Loterij bestemd is, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 24 april 1984;

6° het deel van de opbrengst der weddenschappen op sportuitslagen voorzien in artikel 8 van de wet van 26 juni 1963 betreffende de aanmoediging van de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens en het toezicht op de ondernemingen die wedstrijden van weddenschappen op sportuitslagen inrichten.

Art. 4. § 1. De middelen van het Vlaams Sportfonds dienen rechtstreeks of door het verlenen van al dan niet terugvorderbare toelagen aangewend te worden voor :

1° de werking van de verenigingen en groeperingen die de aanmoediging van de lichamelijke opvoeding en van de sportbeoefening tot doel hebben;

2° de inrichting van sportmanifestaties;

3° de uitgave van documenten, publikaties en studies die betrekking hebben op de lichamelijke opvoeding en de sport;

4° de verspreiding van de lichamelijke opvoeding en van de bevordering van de sport voor allen.

Buitengewone Zitting 1988

Stukken — Voorstel van decreet : 57, nr. 1. Amendement : 57, nr. 2

Zitting 1988-1989

Stukken — Amendementen : 57, nrs 3 tot 5. Verslag : 57, nr. 6. Amendementen : 57, nrs 7 en 8

Handelingen — Bespreking en aanneming : Vergadering van 18 mei 1989

BIJLAGE 7

BELGISCH STAATSBLED — 28.02.1990 — MONITEUR BELGE

3697

Après en avoir délibéré,

Arrête :

Article 1er. Du crédit provisionnel inscrit à l'article 01.02.03, section 98, titre Ier du budget de la Communauté flamande pour l'année budgétaire 1989 un montant des dix millions trois cent mille francs est prélevé et transféré aux articles mentionnés ci-après, prévus au secteur 68, Agriculture du même budget :

Article	Montant en millions de francs
—	—
11.03	5,3
11.04	0,1
12.01	0,1
12.02	0,4
12.03	0,2
12.05	0,2
12.06	0,1
12.42	0,1
12.60	3,5
74.01	0,3
—	—
	10,3

Art. 2. Une copie de cet arrêté sera transmise à la Cour des comptes, au Secrétaire général du Ministère de la Communauté flamande, au Ministère de l'Agriculture et au contrôleur des engagements.

Art. 3. Le Ministre communautaire de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Rénovation rurale est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 20 décembre 1989.

Le Président,
G. GEENS

Le Ministre communautaire de l'Environnement,
de la Conservation de la Nature et de la Rénovation rurale,
T. KELCHTERMANS

N 90 — 514

31 JANUARI 1990. — Besluit van de Vlaamse Executieve
tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten

De Vlaamse Executieve,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 5, § 1, II, 1°;

Gelet op het decreet van de Vlaamse Raad van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wet van 9 augustus 1980;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat onverwijld de procedure en de voorwaarden tot erkenning van adoptiediensten moeten bepaald worden ten einde de kwaliteit van de adopties te waarborgen;

Gelet op het akkoord van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, gegeven op 26 januari 1989;

Op de voordracht van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin;

Na beraadslaging,

Besluit :

HOOFDSTUK I. — Inwerkingtreding

Artikel 1. Het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten, hierna genoemd het decreet, treedt in werking op 1 april 1990, met uitzondering van artikel 9 en van artikel 7, dat in werking treedt op 1 november 1990.

HOOFDSTUK II. — Voorwaarden tot erkenning

Art. 2. In uitvoering van artikel 3, § 1, van het decreet moet een adoptiedienst aan de volgende voorwaarden voldoen :

§ 1. Een adoptiedienst dient te beschikken over een interdisciplinair team dat ten minste uit vijf personen bestaat en waarin ten minste volgende disciplines aanwezig zijn : een arts, een licentiaat in de psychologie of pedagogie, een licentiaat of doctor in de rechten en een maatschappelijk assistent. De leidinggevende persoon bedoeld in artikel 3, § 1, 4, van het decreet maakt eveneens deel uit van dit interdisciplinair team.

De Gemeenschapsminister bevoegd voor de welzijnszorg kan voor eventuele bijkomende teamleden de voorwaarden inzake kwalificaties vastleggen.

De teamleden zijn aan de adoptiedienst verbonden door middel van, hetzij een schriftelijke arbeidsovereenkomst, hetzij een schriftelijke samenwerkingsovereenkomst.

Voor wat betreft de uitvoering van de opdrachten vermeld onder artikel 3, § 1, 5.d, van het decreet en artikel 3, § 2, van dit besluit dienen de teamleden die deze opdrachten uitvoeren, ten minste elk twintig uren per jaar te besteden in interdisciplinair verband aan de uitvoering van deze opdrachten via teamvergaderingen die elk ten minste twee uren duren. Van deze vergaderingen wordt een verslag opgesteld waarin de aanwezige teamleden vermeld worden en die achteraf het verslag ondertekenen.

Voor de andere taken vermeld onder artikel 3, § 1, 5, van het decreet besteden de personen die deel uitmaken van het interdisciplinair team, met uitzondering van de arts, ten minste elk honderd uren per jaar.

De leidinggevende persoon besteedt minstens achthonderd uren aan de bemiddelingsopdracht van de adoptiedienst.

§ 2. De adoptiedienst beschikt ten minste over de volgende infrastructuur :

- een ontvangstruimte en een wachtkamer die elk afzonderlijk ingericht zijn dat ze de privacy van de kandidaat-adoptanten maximaal waarborgen;
- een telefoon die in de telefoongids vermeld staat op naam van de adoptiedienst.

§ 3. De adoptiedienst is gedurende ten minste tien uren per week toegankelijk voor het publiek met minimaal één avondpermanentie per week.

§ 4. De persoon die belast is met de dagelijkse leiding over de adoptiedienst, zoals bedoeld in artikel 3, § 1.4, van het decreet dient te beschikken over, hetzij een diploma van maatschappelijk assistent, hetzij een diploma van licentiaat in de psychologie of pedagogie of een diploma van geneeskunde, specialiteit psychiatrie, of een ander diploma van ten minste het niveau hoger onderwijs buiten de universiteit met een sociale, psychologische of pedagogische oriëntatie.

De leidinggevende persoon van een adoptiedienst, die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het decreet niet beschikt over de in het eerste lid bepaalde voorwaarden kan zijn leidinggevende functie in een adoptiedienst blijven waarnemen wanneer hij of zij in een adoptiedienst ten minste drie jaar de leiding heeft waargenomen.

HOOFDSTUK III. — *Werking*

Art. 3. De opdrachten van de adoptiedienst bepaald in artikel 3, § 1, 5, van het decreet worden als volgt nader gespecificeerd :

§ 1. De voorbereidende informatieverstrekking aan en de voorbereiding van de natuurlijke ouder(s), de kandidaat-adoptant(en) en de te adopteren persoon geschiedt volgens de richtlijnen van de instelling Kind en Gezin.

§ 2. Het interdisciplinair team neemt een gemotiveerde beslissing over het al dan niet aanvaarden van de kandidaat-adoptant en desgevallend over de opzegging van de overeenkomst tussen adoptiedienst en kandidaat-adoptant.

Deze beslissing dient genomen tijdens een teamvergadering waarop ten minste de leidinggevende persoon en één vertegenwoordiger van iedere in artikel 2, § 1, van dit besluit vermelde discipline aanwezig is.

§ 3. Een kind- en gezinsstudie wordt uitgevoerd volgens het schema, gevoegd als bijlage bij dit besluit.

§ 4. Bij interlandelijke adoptie legt de adoptiedienst aan de instelling Kind en Gezin ter goedkeuring voor :

- a) een samenwerkingsovereenkomst met diensten of instellingen die in het herkomstland van de te adopteren kinderen door de overheid erkend zijn voor adoptiebemiddeling;
- b) indien er geen erkende diensten zijn, een document waaruit het samenwerkingsverband met adoptiediensten of instellingen in het herkomstland blijkt.

De instelling Kind en Gezin geeft richtlijnen omtrent de inhoud van vermelde stukken.

§ 5. a) Er wordt een geschreven overeenkomst opgesteld tussen de kandidaat-adoptant en de adoptiedienst volgens de richtlijnen van de instelling Kind en Gezin.

b) De overeenkomst wordt ter ondertekening aan de kandidaat-adoptant voorgelegd na aanvaarding van zijn kandidatuur.

c) De datum van de overeenkomst is bepalend voor de opname van de kandidaat-adoptant(en) op de wachtlijst, die de volgorde van toewijzing aangeeft zonder afbreuk te doen aan het principe dat voor de kandidaat geadopteerde de meest geschikte adoptant dient gezocht te worden.

Een afwijking van de wachtlijst dient gemotiveerd te worden.

d) De aard en grootte van de kosten worden opgenomen in de overeenkomst en worden als volgt bepaald :

- Administratieve kosten : te specificeren en te bewijzen met de nodige verantwoordingsstukken.
- Prestatievergoeding, zijnde de forfaitaire vergoeding voor de verrichte diensten van de teamleden en de leidinggevende persoon beperkt tot maximum 50 000 F per adoptiedossier.

Een voorschot van maximaal vijftig procent van deze som kan gevraagd worden bij ondertekening van de overeenkomst. De betaling van de volgende prestatievergoedingen gebeurt op voorlegging van een gedetailleerd verslag van de geleverde prestaties.

e) De overeenkomst kan door beide partijen opgezegd worden bij aangetekend schrijven.

— Bij opzegging door de kandidaat-adoptant wordt de adoptiedienst vergoed voor de reeds gedane administratieve kosten en de reeds geleverde prestaties.

— Bij opzegging door de adoptiedienst dient de instelling Kind en Gezin hiervan een gemotiveerde melding te ontvangen. De adoptiedienst kan de overeenkomst evenwel slechts opzeggen indien de situatie van de adoptant(en) in belangrijke mate afwijkt van de oorspronkelijke sociale studie van het gezin.

De adoptiedienst wordt enkel vergoed voor de reeds gedane administratieve kosten en de geleverde prestaties.

§ 6. De adoptiedienst neemt op gemotiveerd voorstel van het interdisciplinair team de beslissing tot toewijzing van een kind aan de kandidaat-adoptant.

Indien, bij interlandelijke adoptie, de beslissing tot toewijzing in het herkomstland genomen wordt, heeft de adoptiedienst het recht deze toewijzing al of niet te aanvaarden.

Deze beslissing dient genomen tijdens een teamvergadering waarop ten minste de leidinggevende persoon en één vertegenwoordiger van iedere in artikel 2, § 1, van dit besluit vermelde discipline aanwezig is.

HOOFDSTUK IV. — *Dossiers en wachtlijsten*

Art. 4. § 1. De dossiers en wachtlijsten worden met maximale discretie behandeld en bewaard en zijn enkel toegankelijk via de leidinggevende persoon.

§ 2. De leidinggevende persoon geeft op verzoek van de instelling Kind en Gezin aan diens afgevaardigde toegang tot de dossiers en wachtlijsten.

§ 3. Geen dossier of gegevens van het dossier kan worden overgedragen naar een andere adoptiedienst of hulpverlenende instantie, noch enig element ervan worden medegedeeld, dan met de toestemming van de betrokkene(n).

§ 4. Het medisch dossier wordt afzonderlijk bewaard en behandeld met inachtneming van het beroepsgeheim

§ 5. De dossiers moeten bewaard worden door de adoptiedienst.

Bij opheffing van de adoptiedienst worden de afgehandelde dossiers overgedragen aan de instelling Kind en Gezin. De adoptiedienst beschikt over een schriftelijke regeling voor de in behandeling zijnde dossiers en wachtlijsten bij opheffing van de adoptiedienst.

§ 6. De gegevens opgenomen in de dossiers en wachtlijsten, alsmede alle kennis door de teamleden van de diensten omtrent de betrokkenen bekomen, zijn beschermd door het beroepsgeheim.

HOOFDSTUK V. — Toezicht

Art. 5. § 1. Vóór het einde van de maand maart van elk jaar worden de hiernavolgende bescheiden over het voorbije werkingsjaar aan de instelling Kind en Gezin overgelegd :

1° een verslag over de activiteiten van het voorbije werkingsjaar met in het bijzonder een overzicht van de gesloten overeenkomsten met kandidaat-adoptanten, de georganiseerde voorbereiding en nazorg en de gereali-seerde adopties;

2° een staat van inkomsten en uitgaven;

3° een lijst met de leden van het interdisciplinair team met vermelding van hun diploma's en het aantal gepresteerde uren.

§ 2. De boekhouding wordt gevoerd volgens richtlijnen van de instelling Kind en Gezin.

§ 3. Het toezicht over de adoptiediensten wordt uitgeoefend door de ambtenaren van de instelling Kind en Gezin die hiertoe zijn aangewezen.

Zij hebben vrije toegang tot de lokalen van de adoptiedienst en hebben het recht alle administratieve stukken te raadplegen.

De diensten delen aan de instelling Kind en Gezin hun huishoudelijk reglement mede.

HOOFDSTUK VI. — Erkenningsprocedure

Art. 6. § 1. De adoptiedienst richt zijn aanvraag tot erkenning bij aangetekend schrijven aan de instelling Kind en Gezin, vergezeld van de statuten van de diensten en van alle nodige stukken waaruit blijkt dat aan de wettelijke bepalingen inzake erkenning van adoptiediensten is voldaan.

§ 2. De instelling Kind en Gezin onderzoekt de aanvraag, desgevallend na opvraging van bijkomende stukken of inlichtingen, en geeft binnen drie maanden na ontvangst een gemotiveerd en eensluidend advies aan de Gemeenschapsminister bevoegd voor de welzijnszorg.

§ 3. De Gemeenschapsminister bevoegd voor de welzijnszorg brengt de instelling Kind en Gezin binnen drie maanden na ontvangst van het advies van de instelling Kind en Gezin in kennis van zijn beslissing. Een niet-erkenning wordt gemotiveerd.

De instelling Kind en Gezin bezorgt na kennisgeving van de Gemeenschapsminister bevoegd voor de welzijnszorg onverwijld de beslissing aan de adoptiedienst.

§ 4. De adoptiedienst wordt erkend voor een hernieuwbare termijn van maximum vijf jaar. Een aanvraag tot hernieuwing van de erkenning dient te gebeuren uiterlijk zes maanden vóór het verstrijken van de erkennings-termijn, op de in dit artikel bepaalde wijze.

HOOFDSTUK VII. — Slot- en overgangsbepalingen

Art. 7. De dienst die binnen de drie maanden na publicatie van dit besluit in het *Belgisch Staatsblad*, een aanvraag tot erkenning heeft ingediend bij de instelling Kind en Gezin, kan voor de dossiers waarvoor een schriftelijke overeenkomst werd afgesloten met kandidaat-adoptanten vóór 31 oktober 1990, deze dossiers afhandelen tot en met 31 december 1990.

Art. 8. Dit besluit treedt in werking op 1 april 1990.

Art. 9. De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 31 januari 1990.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSENS

Bijlage

Kind- en Gezinsstudie

1. Kindstudie.

Deze bevat :

A. Gegevens over de natuurlijke ouders :

- identificatiegegevens (van ouders of voogd);
- achtergrondgegevens over de natuurlijke ouders en eventueel andere familieleden meer bepaald over hun sociaal milieu, gezondheidstoestand, de leeftijd en zwangerschap van de moeder;
- bewijzen dat ze in de mogelijkheid werden gesteld vrijwillige afstand te doen van het kind en in te stemmen met adoptieplaatsing;
- bewijzen dat indien de natuurlijke ouders of verwanten of voogd niet bekend zijn, al het mogelijke werd ondernomen om hen op te sporen.

B. Gegevens over de minderjarige :

- identificatiegegevens : indien de afstamming vaststaat, naam; geslacht; geboortedatum en plaats; nationaliteit en desgevallend religieuze overtuiging;
- omstandigheden van zwangerschap en bevalling;
- gegevens over de fysieke, psychische, emotionele en intellectuele ontwikkeling van de kandidaat-geadop-teerde en het type van zorg dat hij/zij ontving in zijn/haar natuurlijke omgeving en daarna;
- beeldmaterieel over o.m. tehuis, directe omgeving, minderjarige;

- gegevens over de redenen en omstandigheden die aanleiding geven tot de adoptieplaatsing;
 - bewijs dat in hoofde van de geadopteerde en zijn vertegenwoordiger voldaan is aan alle voorwaarden gelet op de toe te passen wetgeving;
 - medisch dossier : naargelang de herkomst van de geadopteerde dient een gericht medisch onderzoek te geschieden in België.
- De Instelling Kind en Gezin kan daaromtrent richtlijnen geven.

2. Gezinsstudie :

- identificatiegegevens van de kandidaat-adoptant(en);
- gegevens over de gezondheidstoestand van de kandidaat-adoptant(en) en hun eventuele gezinsleden;
- dat hij over de nodige morele, sociale en pedagogische eigenschappen beschikt om tegemoet te komen aan de noden van te plaatsen en te adopteren kinderen en van een concreet toe te wijzen kind.

Bovendien behelst deze studie volgende gegevens :

- welke de motivatie is tot het opnemen en adopteren van een kind en welke stappen werden ondernomen om tot deze beslissing te komen;
- dat de kandidaat-adoptant(en) volledig is ingelicht over de gevolgen van deze beslissing;
- dat hij zich bereid verklaart in te staan voor een concreet toegewezen kind;
- dat hij over de financiële mogelijkheden beschikt om een kind op te voeden;
- in het geval van buitenlandse adoptie bereid is interraciale, culturele aspecten van deze adoptieplaatsing te aanvaarden.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,
J. LENSSENS

TRADUCTION

F 90 — 514

31 JANVIER 1990. — Arrêté de l'Exécutif flamand
portant exécution du décret du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption

L'Exécutif flamand,

Vu la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, notamment l'article 3, § 1er, II, 1°;
Vu le décret du Conseil flamand du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption;
Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, modifié par la loi du 9 août 1980;
Vu l'urgence;
Considérant qu'il importe de fixer sans tarder la procédure et les conditions régissant l'agrément des services d'adoption afin de garantir la qualité des adoptions;
Vu l'accord du Ministre communautaire des Finances et du Budget, en date du 26 janvier 1989;
Sur la proposition du Ministre communautaire de l'Aide sociale et de la Famille;
Après en avoir délibéré,

Arrête :

CHAPITRE Ier. — Entrée en vigueur

Article 1er. Le décret du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption, ci-après dénommé le décret, entre en vigueur le 1er avril 1990, à l'exception de l'article 9 et de l'article 7, qui entrent en vigueur le 1er novembre 1990.

CHAPITRE II. — Conditions d'agrément

Art. 2. En exécution de l'article 3, § 1er, du décret, un service d'adoption doit satisfaire aux conditions suivantes :

§ 1er. Un service d'adoption doit disposer d'une équipe interdisciplinaire comprenant au moins cinq personnes qui exercent au moins les disciplines suivantes : un médecin, un licencié en psychologie ou pédagogie, un licencié ou un docteur en droit et un assistant social. La personne dirigeante visée à l'article 3, § 1er, 4, du décret fait également partie de l'équipe interdisciplinaire.

Le Ministre communautaire qui a l'aide sociale dans ses attributions peut fixer des conditions de qualification pour d'éventuels membres d'équipe supplémentaires.

Les membres de l'équipe ont conclu avec le service d'adoption, soit une convention de travail écrite, soit une convention de coopération écrite.

Pour ce qui concerne l'exécution des missions prévues à l'article 3, § 1er, 5.d) du décret et l'article 3, § 2, du présent arrêté, les membres de l'équipe accomplissant ces missions, doivent consacrer, en équipe interdisciplinaire, au moins vingt heures par an à l'exécution de ces missions, en organisant des réunions d'équipe d'au moins deux heures chacune. Ces réunions font l'objet d'un compte rendu mentionnant les membres présents, qui signent le compte rendu, par après par les membres.

Les membres de l'équipe interdisciplinaire, à l'exception du médecin, consacrent chacun au moins cent heures par an aux autres missions prévues à l'article 3, § 1er, 5, du décret. La personne dirigeante consacre au moins huit cent heures aux missions de médiation du service d'adoption.

§ 2. Le service d'adoption dispose au moins de l'infrastructure suivante :

- un local de réception et une salle d'attente aménagés séparément de telle sorte qu'ils garantissent au maximum la vie privée des candidats adoptants;
- un téléphone figurant dans l'annuaire téléphonique au nom du service d'adoption.

§ 3. Le service d'adoption est accessible au public pendant au moins dix heures par semaine et organise au moins une fois par semaine une permanence le soir.

§ 4. La personne qui assure la gestion journalière d'un service d'adoption, telle que visée à l'article 3, § 1er, 4, du décret doit être porteur, soit d'un diplôme d'assistant social, soit d'un diplôme de licencié en psychologie ou en pédagogie ou d'un diplôme en médecine, spécialité psychiatrie ou d'un autre diplôme d'au moins le niveau d'enseignement supérieur hors université à orientation sociale, psychologique ou pédagogique.

La personne dirigeante d'un service d'adoption qui, à l'entrée en vigueur du décret, ne réunit pas les conditions prévues au premier alinéa, peut continuer à assumer sa fonction dirigeante dans un service d'adoption lorsqu'elle a assuré au moins pendant trois ans la direction du service.

CHAPITRE III. – Fonctionnement

Art. 3. Les missions du service d'adoption définies à l'article 3, § 1er, 5, du décret sont précisées comme suit :

§ 1er. La communication d'informations préparatoires aux parent(s) naturel(s), au(x) candidat(s) adoptant(s) et à la personne adoptive et leur préparation, s'effectue selon les directives données par l'organisme Enfance et Famille.

§ 2. L'équipe interdisciplinaire prend une décision motivée quant à l'admission ou non du candidat-adoptant et, le cas échéant, sur la résiliation de la convention passée entre le service d'adoption et le candidat-adoptant.

Cette décision sera prise au cours d'une réunion d'équipe à laquelle assistent au moins la personne dirigeante et un représentant de chaque discipline mentionnée à l'article 2, § 1er, du présent arrêté.

§ 3. Une étude de l'enfant et de la famille est effectuée selon le schéma en annexe au présent arrêté.

§ 4. En cas d'adoption impliquant des personnes de nationalité étrangère, le service d'adoption soumet à l'approbation de l'organisme Enfance et Famille :

- a) une convention de coopération avec des services ou organismes qui sont agréés par les autorités publiques pour la médiation en matière d'adoption dans le pays d'origine des enfants adoptifs;
- b) s'il n'y a pas de services agréés, un document démontrant l'existence d'une coopération avec des services ou établissements d'adoption dans le pays d'origine.

L'organisme Enfance et Famille donne des instructions sur le contenu desdits documents.

§ 5. a) Il est établie une convention écrite entre le candidat-adoptant et le service d'adoption conformément aux instructions de l'organisme Enfance et Famille.

b) La convention est soumise à la signature du candidat-adoptant après acceptation de sa candidature.

c) La date de la convention est déterminante pour l'inscription du ou des candidats adoptants sur la liste d'attente qui établit l'ordre d'attribution, sans porter atteinte au principe que l'adoptant le plus approprié doit être cherché pour le candidat adoptif.

Toute dérogation à la liste d'attente doit être motivée.

d) La nature et l'importance des frais sont mentionnées dans la convention et sont fixées comme suit :

- frais administratifs : à spécifier et à démontrer au moyen des pièces de justification;
- une indemnité de prestations, soit l'indemnité forfaitaire allouée pour les services prestés par les membres de l'équipe et la personne dirigeante et qui est limitée à 50 000 F au maximum par dossier d'adoption.

Une avance de cinquante pour cent au maximum de cette somme peut être demandée à la signature de la convention. Le paiement des indemnités de prestation suivantes s'opère sur présentation d'un rapport détaillé des prestations fournies.

e) Les deux parties peuvent résilier la convention par lettre recommandée.

– En cas de résiliation par le candidat adoptant, le service d'adoption est indemnisé pour les frais administratifs exposés et les prestations déjà fournies.

– En cas de résiliation par le service d'adoption, notification doit en être faite à l'organisme Enfance et Famille. Le service d'adoption ne peut résilier la convention que si la situation du ou des adoptants s'écarte notablement de l'étude sociale initiale de la famille.

Le service d'adoption n'est indemnisé que pour les frais administratifs déjà exposés et pour les prestations fournies.

§ 6. Le service d'adoption prend, sur la proposition motivée de l'équipe interdisciplinaire, la décision d'attribuer un enfant au candidat adoptant.

Lorsque, en cas d'adoption impliquant des personnes de nationalité étrangère, la décision d'attribution est prise dans le pays d'origine, le service d'adoption a le droit d'accepter ou non cette attribution.

Cette décision sera prise au cours d'une réunion d'équipe à laquelle assistent au moins la personne dirigeante et un représentant de chaque discipline prévue à l'article 2, § 1er, du présent arrêté.

CHAPITRE IV. – Dossiers et liste d'attente

Art. 4. § 1er. Les dossiers et les listes d'attente sont traités et conservés avec un maximum de discrétion et ne peuvent être consultés qu'avec l'accord de la personne dirigeante.

§ 2. A la demande de l'organisme Enfance et Famille, la personne dirigeante donne à son représentant accès aux dossiers et aux listes d'attente.

§ 3. Le transfert d'un dossier ou de données de dossier à un autre service d'adoption ou à une autre instance d'aide ainsi que la communication d'éléments quelconques est tributaire de l'accord du ou des intéressés.

§ 4. Le dossier médical est conservé séparément et fait l'objet du secret professionnel.

§ 5. Les dossiers sont conservés par le service d'adoption. En cas de dissolution du service d'adoption, les dossiers clôturés sont transmis à l'organisme Enfance et Famille. Le service d'adoption dispose d'un règlement écrit pour les dossiers en cours de traitement et les listes d'attente en cas de dissolution du service d'adoption.

§ 6. Les données figurant dans les dossiers et les listes d'attente, ainsi que tous les renseignements que les intéressés ont communiqués aux membres d'équipe des services, sont protégés par le secret professionnel.

CHAPITRE V. — *Surveillance*

Art. 5. § 1er. Avant la fin du mois de mars de chaque année, les documents suivants afférents à l'exercice écoulé sont transmis à l'organisme Enfance et Famille :

- 1° un rapport d'activité de l'exercice écoulé ainsi qu'un relevé des conventions conclues avec les candidats adoptants, la préparation et le suivi organisés, et les adoptions qui ont été réalisées;
- 2° un relevé des recettes et des dépenses;
- 3° une liste énumérant les membres de l'équipe interdisciplinaire avec mention de leurs diplômes et du nombre d'heures prestées.

§ 2. La comptabilité est tenue conformément aux instructions données par l'organisme Enfance et Famille.

§ 3. La surveillance des services d'adoption est exercée par les fonctionnaires de l'organisme Enfance et Famille désignés à cet effet.

Ils ont libre accès aux locaux du service d'adoption et peuvent consulter tous les documents administratifs. Les services transmettent leur règlement intérieur à l'organisme Enfance et Famille.

CHAPITRE VI. — *Procédure d'agrément*

Art. 6. § 1er. Le service d'adoption adresse sa demande d'agrément, par lettre recommandée, à l'organisme Enfance et Famille, à laquelle sont joints les statuts du service et toute pièce utile démontrant qu'il a été satisfait aux dispositions légales en matière d'agrément de services d'adoption.

§ 2. L'organisme Enfance et Famille examine la demande, le cas échéant, après avoir réclamé des documents ou informations complémentaires et émet, dans les trois mois suivant la réception, un avis motivé et conforme au Ministre communautaire qui a l'aide sociale dans ses attributions.

§ 3. Le Ministre communautaire qui a l'aide sociale dans ses attributions notifie sa décision à l'organisme Enfance et Famille, dans les trois mois suivant la réception de l'avis émis par l'organisme Enfance et Famille. Une décision portant refus d'agrément doit être motivée.

Après notification de la part du Ministre communautaire qui a l'aide sociale dans ses attributions, l'organisme Enfance et Famille communique sans tarder la décision au service d'adoption.

§ 4. Le service d'adoption est agréé pour un terme renouvelable de cinq ans au maximum. Une demande de renouvellement d'agrément se fera au plus tard six mois avant l'expiration du délai d'agrément, conformément aux modalités prévues par le présent article.

CHAPITRE VII. — *Dispositions finales et transitoires*

Art. 7. Le service qui a introduit une demande d'agrément auprès de l'organisme Enfance et Famille, dans les trois mois suivant la publication du présent arrêté au *Moniteur belge*, peut traiter les dossiers pour lesquels une convention écrite a été conclue avec les candidats adoptants avant le 31 octobre 1990, jusqu'au 31 décembre 1990.

Art. 8. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er avril 1990.

Art. 9. Le Ministre communautaire de l'Aide sociale et de la Famille est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 31 janvier 1990.

Le Président de l'Exécutif flamand,

G. GEENS

Le Ministre communautaire de l'Aide sociale et de la Famille,

J. LENSSENS

Annexe

Etude de l'Enfant et de la Famille

1. Etude de l'enfant.

Elle comprend :

A. Renseignements sur les parents naturels :

- des éléments d'identification (des parents ou du tuteur);
- des précisions sur les parents naturels et, le cas échéant, sur d'autres membres de la famille, notamment leur milieu social, l'état de santé, l'âge et la grossesse de la mère;
- la preuve qu'ils ont cédé l'enfant de leur plein gré et qu'ils acceptent l'adoption;
- la preuve que l'impossible a été fait pour retrouver les parents naturels, d'autres parents ou le tuteur lorsque ceux-ci sont inconnus.

B. Renseignements sur le mineur :

- des éléments d'identification : si la filiation est établie, nom; sexe; date et lieu de naissance; nationalité et, le cas échéant, la conviction religieuse;
 - des précisions sur la grossesse et l'accouchement;
 - des renseignements sur le développement physique, psychique, émotionnel et intellectuel du candidat adopté et le type de soins qu'il/elle a reçus dans son milieu naturel et ultérieurement;
 - du matériel visuel notamment sur le home, l'entourage direct, le mineur;
 - des renseignements sur les raisons et les circonstances de l'adoption;
 - la preuve que, dans le chef de l'adopté ou de son représentant, il est satisfait à toutes les conditions prévues par la législation concernée;
 - le dossier médical : un examen médical orienté est effectué en Belgique en fonction de l'origine de l'adopté.
- L'organisme Enfance et Famille peut donner des instructions en la matière.

2. Etude de la famille :

- des éléments d'identification du ou des candidats adoptants;
- des renseignements sur l'état de santé du ou des candidats adoptants et des membres de famille éventuels;
- la preuve qu'il(s) dispose(nt) des qualités morales, sociales et pédagogiques nécessaires pour répondre aux besoins des enfants à placer et à adopter en général et d'un enfant déterminé en particulier.

En outre, cette étude comporte les informations suivantes :

- la motivation pour laquelle un enfant est accueilli et adopté et les démarches qui ont été faites pour aboutir à cette décision;
- des éléments démontrant que le ou les candidats adoptants ont été informés à fond sur les conséquences de cette décision;
- une déclaration affirmant qu'il est disposé à répondre d'un enfant déterminé qui lui est attribué;
- une déclaration qu'il dispose des moyens financiers nécessaires pour éduquer un enfant;
- une déclaration affirmant en cas d'adoption impliquant une personne de nationalité étrangère, qu'il est disposé à accepter les aspects interraciaux et interculturels de cette adoption.

Vu pour être annexé à l'arrêté de l'Exécutif flamand du 31 janvier 1990 portant exécution du décret du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption.

Le Président de l'Exécutif flamand,

G. GEENS

Le Ministre communautaire de l'Aide sociale et de la Famille,

J. LENSSENS

COMMUNAUTE FRANÇAISE — FRANSE GEMEENSCHAP

COMMUNAUTE FRANÇAISE

F 90 — 515

5 FEVRIER 1990

Décret relatif aux bâtiments scolaires de l'enseignement non universitaire
organisé ou subventionné par la Communauté française

Le Conseil de la Communauté française a adopté et Nous, Exécutif, sanctionnons ce qui suit :

CHAPITRE Ier. — Dispositions générales

Article 1er. Le présent décret règle l'intervention de la Communauté française en matière d'investissements immobiliers dans l'enseignement non universitaire qu'elle organise ou subventionne.

Art. 2. Seuls entrent en ligne de compte pour l'intervention de la Communauté française :

1. Les établissements scolaires, les internats et les centres psycho-médico-sociaux :

a) qui répondent aux critères d'un plan de rationalisation et de programmation fixant les conditions, d'une part, pour la survie ou le subventionnement des centres, établissements, sections ou autres subdivisions existantes et, d'autre part, pour la création ou l'admission aux subventions de nouveaux centres, établissements, sections ou autres subdivisions;

b) pour lesquels est prouvé le besoin en nouvelles constructions ou extensions en raison de la non-disponibilité dans une aire géographique déterminée, des bâtiments ou d'infrastructures existantes créés en tout ou en partie à charge de la Communauté.

2. Les travaux qui répondent aux normes physiques et financières fixées.

Le plan, les conditions dans lesquelles le besoin en nouvelles constructions ou extensions peut être démontré et les normes sont fixés par arrêtés de l'Exécutif.

Art. 3. L'autorité compétente fait annuellement rapport au Conseil de la Communauté française, avant le 31 mars, sur l'utilisation en cours de l'exercice écoulé, des crédits affectés aux bâtiments scolaires.

CHAPITRE II. — Des bâtiments scolaires de l'enseignement de la Communauté

Art. 4. L'Exécutif prend les décisions relatives aux bâtiments scolaires de la Communauté en ce compris les délégations de pouvoir éventuelles.

Art. 5. § 1er. Les opérations budgétaires relatives aux bâtiments scolaires de la Communauté font l'objet d'inscriptions dans un fonds budgétaire inscrit à la section particulière du budget du ministère de l'Education, de la Recherche et de la Formation, ci-après dénommé le fonds budgétaire.

§ 2. Le fonds budgétaire est géré et les dépenses effectuées par l'Exécutif.

§ 3. Les sommes alimentant le fonds budgétaire sont mises à la disposition de l'Exécutif sur un compte ouvert auprès de l'institution désignée à cet effet par celui-ci.

Le solde non utilisé sur ce compte au cours d'un exercice reste sur le compte avec la même destination.

§ 4. Le fonds budgétaire est alimenté par les ressources suivantes :

1. Le reliquat des crédits mis à la disposition du Fonds des constructions scolaires et parascolaires de l'Etat et du Fonds des Bâtiments scolaires de l'Etat pour les parties relevant de la compétence de la Communauté française.

2. Le produit de l'aliénation ou du transfert des biens gérés au moyen du fonds ainsi que toutes recettes généralement quelconques en relation avec les bâtiments scolaires de la Communauté ou avec les services qui en assurent la gestion.

3. Le remboursement des rémunérations des agents détachés, en mission ou mis à la disposition d'autres administrations des services de l'Exécutif et autres services publics et normalement affectés à la gestion des bâtiments scolaires de la Communauté.

4. Pour les années 1990 à 1994, une dotation annuelle de 1 575 millions à charge du budget du Ministère de l'Education, de la Recherche et de la Formation.

Sur la proposition du Ministre flamand des Finances et du Budget, des Etablissements de santé, de l'Aide sociale et de la Famille,

Arrête :

Article 1er. L'article 1er de l'arrêté du Gouvernement flamand du 19 mai 1993 relatif à la contribution visant à obtenir la garantie de la personne morale de droit public désignée par le Gouvernement flamand, est remplacé par la disposition suivante rédigée comme suit :

• Article 1er. Pour l'application du présent arrêté il faut entendre par personne morale de droit public désignée par le Gouvernement flamand : le « Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs » (Service des Travaux d'infrastructure de l'Enseignement subventionné) créé par le décret du 5 juillet 1989 relatif à l'enseignement et le « Vlaams Landbouwinvesteringsfonds » (Fonds flamand d'investissement agricole) créé par le décret du 22 décembre 1993 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1994. »

Art. 2. A l'arrêté du Gouvernement flamand du 19 mai 1993 relatif à la contribution visant à obtenir la garantie de la personne morale de droit public désignée par le Gouvernement flamand, un article 2bis est inséré dont le texte est rédigé comme suit :

• Article 2bis. Par dérogation à l'article 2 du présent arrêté, la contribution due pour une garantie du « Vlaams Landbouwinvesteringsfonds » pour des garanties dont la demande a été introduite avant le 1er janvier 1994, est fixée à 0 F. »

Art. 3. Le Ministre flamand ayant les Finances et le Budget dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Art. 4. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er janvier 1993.

Bruxelles, le 23 mars 1994.

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,
Le Ministre flamand de l'Economie, des PME,
de la Politique scientifique, de l'Energie et des Relations extérieures,
L. VAN DEN BRANDE

La Ministre flamand des Finances et du Budget,
des Etablissements de santé, de l'Aide sociale et de la Famille,
Mme W. DEMEESTER-DE MEYER

N. 94 — 1543

[C — 35620]

**23 MAART 1994. — Besluit van de Vlaamse regering
tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet
van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten**

De Vlaamse regering,

Gelet op het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989;

Gelet op het advies van de Raad van Beheer van Kind en Gezin van 12 mei 1993;

Gelet op het akkoord verleend door de minister bevoegd voor begroting, gegeven op 22 februari 1994;

Gelet op de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wet van 4 juli 1989;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat onverwijld een aantal bepalingen van het besluit van 31 januari 1990 gewijzigd dienen te worden om de adoptiebemiddeling in Vlaanderen vlottter en kwaliteitsvoller te laten verlopen;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Artikel 2, § 1, 1e alinea, van het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten wordt vervangen door de volgende bepaling :

• Een adoptiedienst beschikt over een interdisciplinair team dat ten minste uit 5 personen bestaat en waarin ten minste de volgende deskundigen aanwezig zijn : een arts, een op universitair niveau psychologisch of pedagogisch geschoolde, een licentiaat of doctor in de rechten en een maatschappelijk assistent of de houder van een ander diploma van ten minste het niveau hoger onderwijs buiten de universiteit met een sociale, psychologische of pedagogische oriëntatie. »

Art. 2. Artikel 2, § 1, 5e alinea, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

• Voor de andere taken, vermeld onder artikel 3, § 1.5, van het decreet, besteden de personen die deze opdrachten uitvoeren, met uitzondering van de arts en de jurist, ten minste ieder honderd uur per jaar. »

Art. 3. Artikel 3, 1e alinea, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

• De opdrachten van de adoptiedienst, bepaald in artikel 3, § 1.5, van het decreet worden uitsluitend uitgevoerd door teamleden. De opdrachten worden als volgt nader gespecificeerd :

Art. 4. Artikel 3, § 2, van hetzelfde besluit wordt aangevuld met de volgende bepaling

De gemotiveerde beslissing inzake de al dan niet aanvaarding van de kandidaat-adoptanten wordt meegedeeld aan Kind en Gezin. Op basis van dit bindend advies attesteert Kind en Gezin dat al dan niet in beginsel de toestemming wordt verleend voor de plaatsing van een kind met het oog op adoptie bij de vermelde kandidaat-adoptanten. Kind en Gezin geeft richtlijnen omtrent de procedure en voorschriften. »

Art. 5. Artikel 3, § 5 b, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

• De overeenkomst wordt ter ondertekening voorgelegd na de voorbereidende informatieverstrekking. »

Art. 6. Artikel 3, § 5 d, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

• In de overeenkomst wordt een gedetailleerde weergave gegeven van de aard en de grootte van de kosten, alsook van de betalingswijze. Dit geschiedt, hetzij door opname van de kosten van het individuele dossier, hetzij door verrekening van de totale jaarlijkse werkingskosten over het gemiddeld aantal dossiers. In beide gevallen is ongepast financieel gewin uitgesloten en kan Kind en Gezin elke noodzakelijke controle doorvoeren. Uitzonderlijke en onvoorziene kosten dienen het voorwerp uit te maken van een addendum aan de overeenkomst tussen adoptant en adoptiedienst. •

Art. 7. Artikel 3, § 5 e, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

• De overeenkomst kan door beide partijen worden opgezegd. De adoptiedienst wordt enkel vergoed voor de reeds gedane administratieve kosten en de geleverde prestaties.

De opzegging door de adoptiedienst dient bij aangetekend schrijven te gebeuren. De instelling Kind en Gezin ontvangt hiervan een gemotiveerde melding. De adoptiedienst kan de overeenkomst slechts opzeggen indien de situatie van de adoptant(en) in belangrijke mate afwijkt van de oorspronkelijke gezinssituatie of indien de kandidaat adoptant het contract niet naleeft. •

Art. 8. Artikel 3 van hetzelfde besluit wordt aangevuld met de volgende bepaling :

• § 7. Kind en Gezin kan nadere richtlijnen geven inzake de organisatie of het ter beschikking stellen van de nazorg van de natuurlijke ouders, de adoptieouders en het geadopteerde kind. •

Art. 9. Artikel 3 van hetzelfde besluit wordt aangevuld met de volgende bepaling :

• § 8. a) De adoptiedienst kan onder de hierna bepaalde voorwaarden een gezinsstudie, zoals bedoeld in artikel 3, § 3, opmaken ten behoeve van kandidaat-adoptanten die zich rechtstreeks wensen te richten tot buitenlandse autoriteiten, instellingen of personen :

— De kandidaat-adoptanten dienen de voorbereiding zoals bepaald in artikel 3, § 1, te volgen;

— De kandidaat-adoptanten dienen door het interdisciplinaire team te worden aanvaard overeenkomstig de procedure vastgesteld in artikel 3, § 2;

— De kandidaat-adoptanten leggen alle, voor de procedure relevante, documenten voor aan de adoptiedienst. Zij tonen aan dat de betrokken buitenlandse autoriteit, instelling of persoon bevoegd is krachtens de *lex fori* of in uitvoering ervan om kinderen te plaatsen met het oog op interlandelijke adoptie. Eveneens tonen zij op afdoende wijze aan dat de afstand van het kind door zijn ouder(s) of wettelijke vertegenwoordiger(s) naar behoren is of zal worden geregeld en dat de autoriteiten van het land van herkomst instemmen met de plaatsing van het kind voor interlandelijke adoptie;

— De gezinsstudie wordt door de adoptiedienst rechtstreeks opgestuurd naar de buitenlandse autoriteit, instelling of persoon.

b) Deze deelbemiddeling maakt het voorwerp uit van een overeenkomst tussen de adoptiedienst en de kandidaat-adoptanten die ter ondertekening wordt voorgelegd na de voorbereidende informatieverstrekking.

c) De adoptiedienst mag eveneens een gezinsstudie, zoals bedoeld in artikel 3, § 3, opmaken op verzoek van buitenlandse publieke autoriteiten bevoegd inzake adoptie of op verzoek van internationale instellingen. De overige bepalingen van deze paragraaf zijn ook op deze procedures van toepassing.

d) Kind en Gezin kan nadere richtlijnen geven omtrent de voorschriften van de in § 8 omschreven opdracht. •

Art. 10. De richtlijnen van de instelling Kind en Gezin zoals bepaald in dit besluit worden voorafgaandelijk aan de Vlaamse minister bevoegd voor de bijstand aan personen ter goedkeuring voorgelegd;

Art. 11. De Vlaamse minister bevoegd voor de bijstand aan personen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 12. Dit besluit treedt in werking op 23 maart 1994.

Brussel, 23 maart 1994.

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,

Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,

Mevr. W. DEMEESTER-DE MEYER

TRADUCTION

F. 94 — 1543

IC — 356201

23 MARS 1994. — Arrêté du Gouvernement flamand
modifiant l'arrêté du Gouvernement flamand du 31 janvier 1990 portant exécution du décret
du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption

Le Gouvernement flamand,

Vu le décret du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption;

Vu l'arrêté du Gouvernement flamand du 31 janvier 1990 portant exécution du décret du 3 mai 1989

Vu l'avis du Conseil d'administration de « Kind en Gezin » du 12 mai 1993;

Vu l'accord du Ministre compétent pour le budget, donné le 22 février 1994,

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3 § 1er, modifié par la loi
du 4 juillet 1989;

Vu l'urgence;

Considérant qu'il est impératif de modifier sans délai certaines dispositions de l'arrêté du 31 janvier 1990 afin
que la médiation en matière d'adoption puisse se dérouler d'une manière efficace,

N. 94 — 1350

[S-C — 35544]

**16 MAART 1994. — Besluit van de Vlaamse regering
houdende aanduiding van Kind en Gezin als bevoegde instantie inzake interlandelijke adoptie**

De Vlaamse regering,

- Gelet op de UNO-conventie van de rechten van het kind, inzonderheid op de artikelen 20 en 21;
Gelet op de Haagse Conventie betreffende de Internationale samenwerking en bescherming van kinderen bij interlandelijke adoptie, inzonderheid op artikel 6;
Gelet op het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten;
Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten;
Gelet op het advies van de Raad van Beheer van Kind en Gezin van 12 mei 1993;
Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting, gegeven op 22 februari 1994;
Gelet op de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wet van 4 juli 1989;
Gelet op de dringende noodzakelijkheid zo spoedig mogelijk voor de Vlaamse Gemeenschap een instantie aan te wijzen die bevoegd is de problematiek inzake interlandelijke adoptie te coördineren en de nodige initiatieven te nemen;
Overwegende dat de UNO-conventie inzake adoptie bepaalde verplichtingen oplegt aan de ondertekenende landen;
Overwegende dat de 17e Haagse conferentie van 29 mei 1993 inzake Internationaal Privaatrecht in de conventie betreffende de « Internationale samenwerking en de bescherming van kinderen bij interlandelijke adoptie » het aanwijzen van een centrale overheid verplicht stelt en deze belast met de uitvoering van de conventie;
Overwegende dat de organisatie van adoptiebemiddeling een aangelegenheid betreft, bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet;
Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin;
Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Kind en Gezin wordt aangewezen als Vlaamse Autoriteit, bevoegd inzake interlandelijke adoptie, zoals bedoeld in artikel 6 van de Haagse Conventie.

Art. 2. De Vlaamse Autoriteit heeft de volgende opdrachten :

- 1° elke taak, opgedragen door de artikelen 20 en 21 van de UNO-conventie van de Rechten van het Kind, door de Haagse Conventie of door elke andere Internationale Conventie of elk ander akkoord dat betrekking heeft op interlandelijke adoptie;
- 2° het bewerkstelligen van een internationale samenwerking met op dat gebied bevoegde buitenlandse overheden teneinde bij interlandelijke adopties het belang van het kind en zijn fundamentele rechten te waarborgen en uitvoering te geven aan rechtsregels van de gemeenschappen, nationale en internationale overheden;
- 3° het verstrekken aan buitenlandse overheden van alle informatie over de nationale wetgeving en de gemeenschapswetgeving inzake adoptie alsook van andere relevante gegevens zoals statistieken en type-formulieren;
- 4° het onderling uitwisselen van informatie tussen de bevoegde buitenlandse overheden inzake de uitvoering van de Haagse Conventie, alsook het opheffen van bestaande hinderpalen;
- 5° het begeleiden van de erkende adoptiediensten bij het tot stand brengen van een samenwerkingsverband in het buitenland, bij het ontwikkelen van correcte bemiddelingsprocedures, bij het evalueren en verbeteren van de concrete adoptiebemiddeling;
- 6° het bemiddelen tussen de buitenlandse overheden en de erkende Vlaamse diensten.

Art. 3. De leden van deze Vlaamse Autoriteit worden aangesteld door de Raad van Beheer van Kind en Gezin en dienen gekozen te worden uit ambtenaren van de instelling. Een vertegenwoordiger van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het ministerie van Buitenlandse Zaken en van het Ministerie van Justitie worden betrokken bij de werkzaamheden van de Vlaamse Autoriteit.

Art. 4. Aan de Vlaamse minister wordt jaarlijks een rapport overhandigd dat een overzicht van de activiteiten, een stand van zaken van de interlandelijke adoptie, en, zo nodig, voorstellen dienaangaande bevat.

Art. 5. De Vlaamse minister bevoegd voor de bijstand aan personen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking op 16 maart 1994.

Brussel, 16 maart 1994

De minister-president van de Vlaamse regering,
L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,
Mevr. W. DEMEESTER-DE MEYER

TRADUCTION

F. 04 — 1350

[S-C — 35544]

**16 MARS 1994. — Arrêté du Gouvernement flamand
portant désignation de l'organisme « Kind en Gezin »
en tant qu'autorité compétente en matière de l'adoption à l'étranger**

Le Gouvernement flamand,

Vu la Convention de l'ONU des droits de l'enfant, notamment les articles 20 et 21;

Vu la Convention de La Haye sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale, notamment l'article 6;

Vu le décret du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption;

Vu le décret du Gouvernement flamand du 31 janvier 1990 portant exécution du décret du 3 mai 1989 portant agrément de services d'adoption;

Vu l'avis du Conseil d'administration de « Kind en Gezin » du 12 mai 1993;

Vu l'accord du Ministre flamand compétent pour le budget, donné le 22 février 1994;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, modifié par la loi du 4 juillet 1989;

Vu la nécessité impérative de désigner pour la Communauté flamande une autorité compétente pour assurer la coordination des problèmes en matière de l'adoption à l'étranger et de prendre les initiatives qui s'imposent;

Considérant que la Convention de l'ONU en matière d'adoption impose certaines obligations aux pays signataires;

Considérant que la 17e Conférence de La Haye de droit international privé prévoit dans la Convention sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale qu'une autorité centrale doit être désignée et que celle-ci doit veiller à l'application de la Convention;

Considérant que l'organisation de l'adoption est une matière, visée à l'article 59bis de la Constitution;

Sur la proposition du Ministre flamand des Finances et du Budget, des Etablissements de santé, de l'Aide sociale et de la Famille;

Après en avoir délibéré,

Arrête :

Article 1er. L'organisme « Kind en Gezin » est désigné en tant qu'autorité flamande, compétente en matière de l'adoption internationale, telle que visée à l'article 6 de la Convention de La Haye.

Art. 2. L'Autorité flamande a les missions suivantes :

1° accomplir chaque tâche, assignée par les articles 20 et 21 de la Convention de l'ONU des droits de l'Enfant, par la Convention de La Haye ou par toute autre Convention internationale ou tout autre accord en matière de l'adoption à l'étranger;

2° réaliser une coopération internationale avec les autorités étrangères compétentes en cette matière afin de défendre les intérêts de l'enfant, de garantir ses droits fondamentaux et de veiller à l'application des dispositions des communautés, des autorités nationales et internationales;

3° fournir aux autorités étrangères toute information concernant la législation nationale et la législation communautaire en matière d'adoption ainsi que toute autre donnée significative tels que statistiques et formulaires types;

4° assurer l'échange mutuel d'informations entre les autorités étrangères compétentes en ce qui concerne l'exécution de la Convention de La Haye et éliminer les obstacles existants;

5° aider les services d'adoption agréés à conclure des conventions de coopération à l'étranger, à développer des procédures de médiation correctes, à évaluer et améliorer la médiation concrète en matière d'adoption;

6° assurer la médiation entre les autorités étrangères et les services flamands agréés.

Art. 3. Les membres de cette Autorité flamande sont désignés par le Conseil d'administration de « Kind en Gezin » et doivent être choisis parmi les fonctionnaires de « Kind en Gezin ». Un représentant du Ministère de la Communauté flamande, du Ministère des Affaires étrangères et du Ministère de la Justice sont associés aux activités de l'Autorité flamande.

Art. 4. Annuellement il est transmis au Ministre flamand un rapport d'activité, un état de l'adoption à l'étranger, et, si nécessaire, des propositions en la matière.

Art. 5. Le Ministre flamand compétent pour l'assistance aux personnes est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Art. 6. Le présent arrêté entre en vigueur le 16 mars 1994.

Bruxelles, le 16 mars 1994

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,
L. VAN DEN BRANDE

Le Ministre flamand des Finances et du Budget, des Etablissements de santé,
de l'Aide sociale et de la Famille,
Mme W. DEMEESTER-DE MEYER